

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VII. 30.

FÆNGSELSSTYRELSENS AARBOK

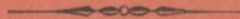
1918.

(Annuaire de l'Administration générale des prisons 1918.)

Utgitt av

EKSPEDITIONSCHEFEN FOR FÆNGSELSVÆSENET.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO

1921.

Pris: Kr. 1.00.

Norges Offisielle Statistikk, rekke VI. (Statistique Officielle de la Norvège, série VI.)

Nr. 1—143 se omslaget på verker trykt i årene 1914—1918.

Trykt 1919:

- Nr. 144. Skolevæsenets tilstand 1914. (*Instruction publique.*)
- 145. Fattigvæsenet 1915. (*Assistance publique.*)
- 146. Rekrutering 1914. (*Recrutement.*)
- 147. Norges sparebanker 1917. (*Caisses d'épargne.*)
- 148. Veterinærvæsenet og kjøtkontrollen 1917. (*Le service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
- 149. Norges skibsfart 1917. (*Navigation.*)
- 150. Stortingsvalget 1918. (*Élections en 1918 pour le «Storting».*)
- 151. De offentlige jernbaner 1917/18. (*Chemins de fer publics.*)
- 152. Ulykkesforsikringen 1916. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 153. Norges postvesen 1918. (*Statistique postale.*)
- 154. Norges handel 1917. (*Commerce.*)
- 155. Norges bergverksdrift 1917. (*Mines et usines.*)
- 156. Forsikringselskaper 1917. (*Sociétés d'assurances.*)
- 157. Lønninger 1919. (*Gages et salaires.*)
- 158. Norges telegrafvæsen 1917/18. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
- 159. Fængselsstyrelsens aarbok 1916. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1916.*)
- 160. Norges kommunale finanser 1915/16. (*Finances des communes.*)
- 161. Private aktiebanker 1918. (*Banques privées par actions.*)
- 162. Industristatistikk 1916 og 1917. (*Statistique industrielle.*)

Trykt 1920:

- Nr. 163. Folkemengdens bevegelse 1916. (*Mouvement de la population.*)
- 164. Norges sparebanker 1918. (*Caisses d'épargne.*)
- 165. Skiftevesenet 1916 og 1917 samt overformynderiene 1916. (*Successions, faillites et biens pupillaires.*)
- 166. Sinnssykeasylenes virksomhet 1916. (*Hospices d'aliénés.*)
- 167. Areal- og husdyrtellingen pr. 20 juni 1918. (*Recensement des superficies agricoles et du bétail 1918.*)
- 168. Rekruttering 1915. (*Recrutement.*)
- 169. Sjømannsforsikringen 1913—1917. Fiskerforsikringen 1918. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
- 170. Jordbrukstellingen 1 januar 1918. Første hefte. Kreaturhold. (*Recensement du 1 janvier 1918. Bétail.*)
- 171. Forsømte barn 1914 og 1915. (*Traitement des enfants moralement abandonnés.*)
- 172. Norges jernbaner 1918/19. (*Chemins de fer norvégiens.*)
- 173. Kriminell rettspleie og benådninger 1913 og 1914. (*La justice criminelle Comptes de travail des tribunaux et les grâces.*)
- 174. Sykeforsikringen 1916—1918. (*Assurance-maladie.*)
- 175. Norges skibsfart 1918. (*Navigation.*)
- 176. Norges handel 1918. (*Commerce.*)
- 177. Arbeidstiden i anleggs- og byggevirksomheter m. v. (*Durée du travail dans les entreprises de construction et bâtiment, etc.*)
- 178. Kvinners nattarbeide. (*Travail de nuit des femmes.*)
- 179. Ulykkesforsikringen 1917. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
- 180. Norges postvesen 1919. (*Statistique postale.*)

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK. VII. 30.

FÆNGSELSSTYRELSENS AARBOK

1918.

(Annuaire de l'Administration générale des prisons 1918.)

Utgitt av

EKSPEDITIONSCHEFEN FOR FÆNGSELSVÆSENET.

Til Fængselsstyrelsens aarbok 1918.

Det tillæg til aarboken 1918 som fulgte med aarboken 1916, indeholdende «Indstilling fra den av Justisdepartementet 28 mai 1918 nedsatte komité om arbeidsdriften i kreds-fængslerne og hjælp-fængslerne», bedes bundet ind med nærværende aarbok.

KRISTIANIA.

I KOMMISSION HOS H. ASCHEHOUG & CO

1921.

For årene 1901—1902, se Norges Offisielle Statistikk, rekke IV, nr. 86 og 97.

For årene 1902—1903, 1903—1904, 1904—1905, 1906, 1907, 1908, 1909, 1910, 1911, 1912, 1913, 1914, 1915, 1916 og 1917, se Norges Offisielle Statistikk, rekke V, nr. 7, 29, 80, 119, 139, 168 og 205, rekke VI, nr. 11, 61, 75, 98, 117, 134 og 159, rekke VII, nr. 17.

Indhold.

	Side
Fængselsvæsenet i almindelighed	1
Landsfængslerne 1917—1918	8
1. Fængslerne og deres distrikter s. 8. 2. Funktionærerne s. 8.	
3. Fangetallet m. v. s. 9. 4. Fangernes behandling og forhold i almindelighed s. 9.	
5. Arbeidsvirksomheten s. 11. 6. Sjælepleien og undervisningen s. 11.	
7. Kosten s. 14. 8. Sundhetstilstanden s. 14. 9. Bygningerne s. 14.	
10. Indtægter og udgifter s. 15. 11. Oplysninger om indkomne og løslatte fanger s. 15.	
Kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1917—1918	16
1. Fængslerne i almindelighed s. 16. 2. Funktionærerne s. 17. 3. Fangetallet m. v. s. 19.	
4. Fangernes behandling og forhold i almindelighed s. 22.	
5. Arbeidsvirksomheten s. 23. 6. Sjælepleien og undervisningen s. 23.	
7. Kosten s. 24. 8. Sundhetstilstanden s. 24. 9. Bygningerne s. 25.	
10. Indtægter og udgifter s. 25.	
Smaafængslerne 1917—1918	25
Tvangsarbejds husene 1917—1918.	26
1. Arbejds husene og deres distrikter s. 26. 2. Funktionærerne s. 26.	
3. Antallet av tvangsarbejdere m. v. s. 26. 4. Tvangsarbejdernes behandling og forhold i almindelighed s. 27.	
5. Arbeidsvirksomheten s. 27. 6. Sjælepleien og undervisningen s. 28.	
7. Kosten s. 29. 8. Sundhetstilstanden s. 29. 9. Bygningerne og eiendommen s. 30.	
10. Indtægter og udgifter s. 21. 11. Oplysninger om de efter dom indkomne tvangsarbejdere s. 21.	
Kriminalasylet 1917—1918.	31
Fangelransport 1917—1918	32
Omsorgen for løslatte.	33
Tabeller vedkommende landsfængslerne.	
Tabel 1. Landsfængslerne	38
— 2. Fangetallet.	38
— 3. Fangernes fordeling i klasser 30 juni 1918.	41
— 4. Diciplinære forseelser og refselsler	41
— 5. Arbeidsvirksomheten	41
— 6. Undervisningen.	43
— 7. Brevveksling og besøk	44
— 8. Kosten	44
— 9. Sykestatistik	45
— 10. Indtægter og udgifter	45
— 11. De indkomne fangers forbrydelser og forseelser	47
— 12. —>— straffetid	47
— 13. —>— alder	48
— 14. —>— egteskabelige stilling	48
— 15. —>— fødeland.	48
— 16. —>— hjemsted	49

	Side
Tabel 17. Indkomne fanger, tidligere ustraffet eller tidligere straffet. Antal og tidligere straffe	50
— 18. Indkomne fanger, tidligere straffet. Tiden mellem den sidste løsladelse fra landsfængsel og den nye forbrydelses forøvelse	51
— 19. Indkomne fanger som har været løslatt paa prøve	51
Tabeller vedkommende kreds­fængslerne og de større hjælp­fængsler.	
Tabel 20. Fortegnelse over kreds­fængslerne og de større hjælp­fængsler 1 juli 1917	53
— 21. Fangetallet (indheftet mellem side 54 og 55).	
— 22. De forskellige slags straffanger (do.).	
— 23. Fangedage (do.).	
— 24. Middeltal av fanger og høieste fangetal	55
— 25. Straffetid og alder for de fra kreds­fængslerne og de større hjælp­fængsler i driftsaaret utgaaede straffanger.	56
— 26. Fangernes alder	56
— 27. Indtægter og utgifter	57
Tabeller vedkommende smaa­fængslerne.	
Tabel 28. Fortegnelse over de 1 juli 1917 bestaaende smaa­fængsler	60
— 29. Antallet av fanger og fangedage	61
— 30. Indtægter og utgifter	62
Tabeller vedkommende tvangs­arbeidshusene.	
Tabel 31. Antal tvangs­arbeidere	62
— 32. Tvangsarbeidernes fordeling i klasser 30 juni 1918	64
— 33. Diciplinære forseelser og refselsler	64
— 34. Arbeidsvirksomheten	65
— 35. Brevveksling og besøk	67
— 36. Kosten	67
— 37. Sykestatistik for Opstad tvangs­arbeidshus	67
— 38. Indtægter og utgifter	68
— 39. De efter dom indkomne tvangs­arbeid­eres forseelser ($\frac{1}{4}$ — $\frac{31}{12}$ 1917)	69
— 40. Indsættelsestiden for de efter dom indkomne tvangs­arbeidere (do.)	69
— 41. De efter dom indkomne tvangs­arbeid­eres alder (do.)	69
— 42. De efter dom indkomne tvangs­arbeid­eres egteskabelige stilling (do.)	70
— 43. De efter dom indkomne tvangs­arbeid­eres fødeland (do.)	70
— 44. De efter dom indkomne tvangs­arbeid­eres bosted (do.)	70
Tabel vedkommende Kriminalasylet.	
Tabel 45. Indtægter og utgifter 1917—1918	71
Tabel vedkommende forsorgsforeningerne.	
Tabel 46. Forsorgsforeningerne 1917	72

Fængselsvæsenet i almindelighet.

Beretningsaaret omfatter tiden fra 1 juli 1917 til 30 juni 1918.

Efterat Staten i 1904 hadde overtat forvaltningen av alle de mange lokale fængsler (kredsfængslerne, de større hjelpefængsler og smaalængslerne) og i 1907 ogsaa overtok forvaltningen av tvangsarbeidshusene, vokste Styrelsens arbeidsmengde i saadan grad at det efterhaanden blev nødvendig at øke den underordnede arbeidshjelp mere og mere. Fra driftsaarets begyndelse, 1 juli 1917 blev der bevilget gage ogsaa til et nyt byraacheffsemede. Styrelsen blev samtidig delt i 2 kontorer. Under 1 kontor blev henlagt saker vedkommende kredsfængslerne og hjelpefængslerne, fangetransportvæsenet, fængselselskaperne m. v., under 2 kontor saker vedkommende landsfængslerne, tvangsarbeidshusene og Kriminalasylet. I det nye byraacheffsemede blev fra dets opprettelse konstituert sekretær *K y h n G l ø r s e n* som overtok Styrelsens 2 kontor. Assistent *J a c o b s e n* rykket fra driftsaarets begyndelse 1 juli 1917 op til sekretær. Sekretær *A a s g a a r d* fratraadte sin tjeneste i Styrelsen 15 februar 1918 og gik over til Justisdepartementets Kriminalkontor. Sekretær *M o r g e n s t i e r n e* og assistent *H o l m e s l a n d* tok begge avsked fra driftsaarets slutning 30 juni 1918. Som ny sekretær i Styrelsen blev fra 30 mai 1918 ansat overrettsakfører *W i l h e l m A r n e* og som ny assistent fra 25 juni s. a. frøken *M a g g i C o n r a d i*.

Ved den almindelige revision av Statens lønninger blev der 17 juli 1917 av Stortinget vedtat nyt lønsregulativ for forskjellige tjenestemænd ved fængsler og tvangsarbeidshus, gjældende fra 1 s. md.

Det nye regulativ lyder:

I. Nedenstaaende lønsregulativ og lønsbestemmelser gjøres gjældende for nedenfor nævnte tjenestemænd fra 1 juli 1917:

De nedenfor nævnte tjenestemænd skal ha følgende løn:

Lønklasse.	Stilling.	Ved ansettelsen.			
		Kr.	Efter 3 aar.	Efter 6 aar.	Efter 9 aar.
1	Direktørerne ved Bodsfængslet, Akershus landsfængsel, Trondhjems landsfængsel, Landsfængslet og Arbeidshuset for Kvinder, Kristiania kreds-fængsel, Opstad tvangsarbeidshus.	7 000,00	efter 5 aar kr. 7 500,00 — 10 - - 8 000,00		
2	Presten ved Bodsfængslet.	5 300,00			
3	Presterne ved Akershus landsfængsel, Trondhjems landsfængsel og Landsfængslet og Arbeidshuset for Kvinder og læreren ved Opstad tvangsarbeids hus.	5 000,00			
			Kr.	Kr.	Kr.
4	Inspektørerne ved Bodsfængslet, Akershus landsfængsel, Trondhjems landsfængsel og Opstad tvangsarbeidshus.	3 600,00	3 900,00	4 200,00	4 500,00
5	Forvalterne og verksmesterne ved Bods-fængslet, Akershus landsfængsel Trondhjems landsfængsel og Opstad tvangsarbeidshus. Gaardsbestyreren ved Opstad tvangsarbeidshus. Bestyreren av Fællesutsalget i Kristiania. Vaktmesteren ved Kristiania kreds-fængsels hovedavdeling.	3 200,00	3 500,00	3 800,00	4 100,00
6	Førstelæreren ved Bodsfængslet. Vaktmesterne ved Kristiania kreds-fængsels anneks og Bergens kreds-fængsel.	3 000,00	3 300,00	3 600,00	3 900,00

Lønsklasse.	Stilling.	Ved an-	Efter	Efter	Efter
		sættelsen.	3 aar.	6 aar.	9 aar.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
7	Maskinmesteren ved Opstad tvangs- arbeidshus. Vaktmesterne ved fængslerne i Skedsmo, Hamar, Drammen, Skien, Kristian- sand, Stavanger (2), Trondhjem (2), Bodø, Tromsø, Fredrikstad, Kongs- vinger, Gjøvik, Horten, Sem, Arendal, Haugesund, Aalesund og Kristiansund.	2 700,00	3 000,00	3 300,00	3 600,00
8	Inspektrisen ved Landsfængslet og Ar- beidshuset for Kvinder. Kassererne og vaktmesterne ved Bods- fængslet, Akershus landstængsel og Opstad tvangsarbeidshus. Utsalgsbestyreren i Trondhjem. Vaktmesterne ved fængslerne i Eker, Molde, Vadsø, Fredrikshald, Sarps- borg, Moss, Eidsberg, Hønefoss, Kongsberg, Sande, Tønsberg, Sande- fjord, Larvik, Kragerø, Lervik, Vosse- vangen, Vik, Stenkjær, Kabelvaag og Hammerfest.	2 500,00	2 800,00	3 100,00	3 400,00
9	Andenlæreren ved Bods-fængslet og læ- reren ved Akershus landsfængsel. Maskinmesterne ved landsfængslerne og Kristiania kreds-fængsel. Verksassistentene ved landsfængslerne og Opstad tvangsarbeidshus. Sekretæren ved Opstad tvangsarbeidshus. Undervaktmesteren ved Kristiania kreds- fængsel.	2 300,00	2 600,00	2 900,00	3 200,00
10	Læreren ved Trondhjems landsfængsel. Forvaltersken, verksmesterinden og kasserersken ved Landsfængslet og Arbeidshuset for Kvinder. Kontorbetjentene ved Bods-fængslet, Akershus landsfængsel og Trondhjems landsfængsel.	2 200,00	2 500,00	2 800,00	3 100,00

Lønklasse	Stilling.	Ved an-	Efter	Efter	Efter
		sættelsen.	3 aar.	6 aar.	9 aar.
		Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
11	Overopsynskvinden ved Landsfængslet og Arbeidshuset for Kvinder. Opsynsbetjentene ved landsfængslerne og Opstad tvangsarbeidshus. Betjentene ved Kristiania, Bergens og Trondhjems kreds-fængsler.	2 200,00	2 400,00	2 600,00	2 800,00
12	Lærerinden og kontorbetjenten ved Landsfængslet og Arbeidshuset for Kvinder. Betjentene ved kreds-fængslerne utenfor Kristiania, Bergen og Trondhjem og ved de større hjelpefængsler. Arbeidsformændene ved Opstad tvangsarbeidshus.	2 000,00	2 200,00	2 400,00	2 600,00
13	Opsynskvinderne ved Landsfængslet og Arbeidshuset for Kvinder.	1 700,00	1 900,00	2 100,00	2 300,00
14	En kontorbetjent, opsynskvinderne og portneren ved Kristiania kreds-fængsel. Vaktmesterne ved Sel, Nes, Holmestrand og Namsos hjelpefængsler.	1 600,00	1 800,00	2 000,00	2 200,00
15	Butikdamerne i Kristiania og Trondhjem.	1 500,00	1 700,00	1 900,00	2 100,00

§ 2. Som tillæg til sin faste løn faar utsalgsbestyrerne i Kristiania og Trondhjem $\frac{1}{2}$ pct. av bruttobeløpet av solgte varer.

§ 3. Inspektører, verksmestere, vaktmestere, verksassistenter, maskinmestere og opsynsbetjenter ved landsfængslerne og tvangsarbeidshusene faar i uniformsgodtgjørelse hver kr. 140,00 aarlig.

Det samme gjælder de vaktmestere ved kreds- og hjelpefængslerne som er nævnt i klasse 5, 6, 7 og 8, betjentene ved kreds-fængslerne og de større hjelpefængsler samt undervaktmesteren og portneren ved Kristiania kreds-fængsel.

§ 4. Naar en tjenestemand gaar over i anden stilling i samme eller lavere

klasse, regues hans tidligere tjeneste i klassen eller i høiere klasse ham tilgode ved beregning av alderstillæg. Gaar han over i høiere klasse, beregnes alders-tillæggene saaledes, at han straks rykker op paa det lønstrin som staar nærmest over den løn han hadde ved ansættelsen i den høiere klasse. Er den ene eller begge stillinger tillagt uniformsgodtgjørelse m v., tages dette i betragtning med et av Justisdepartementet bestemt beløp.

§ 5. Ved landsfængslerne og tvangsarbeidshusene har inspektører (inspektrice), forvaltere (forvalterske), verksmestere (verksmesterinde), gaardsbestyrer, kasserere (kassererske), vaktmestere, overopsynskvinde, maskinmestere, verks-assistenten, sekretærer, kontorbetjenter, opsynsbetjenter (opsynskvinder), arbeidsformænd samt lærere (lærerinde) i sygdomstilfælde fri lægebehandling av anstaltens læge og fri medicin, dog bare for sin egen person, men ikke for sine familier.

§ 6. Direktørerne ved landsfængslerne og ved Opstad tvangsarbeidshus har bolig, lys og brænde mot et fradrag av kr. 1 200,00. Presten ved Bods-fængslet og læreren ved Opstad tvangsarbeidshus har fri bolig, lys og brænde mot et fradrag av kr. 800,00.

Vaktmesteren ved Kristiania kreds-fængsels hovedavdeling har bolig, lys og brænde av fængslet mot et fradrag av kr. 500,00. De øvrige vaktmestere ved kreds- og hjelpefængslerne har bolig, lys og brænde av fængslet mot et fradrag av kr. 400,00 for vaktmesterne i klasse 6, 7, og 8 og av kr. 300,00 for vaktmesterne i klasse 14.

Betjentene utenfor Kristiania, Bergen og Trondhjem faar i tillæg til sin løn frit rum i fængslet med lys og brænde, eller om det ikke kan skaffes dem, en billig erstatning derfor.

For andre tjenestemænd som bor i nogen fængslet eller tvangsarbeidshuset tilhørende leilighet, avkortes i lønnen et saa stort beløp som Justisdepartementet til enhver tid bestemmer.

§ 7. De tjenestemænd som regulativet omfatter, gaar over fra det ældre til det nye regulativ efter sine tjenestear i sine nuværende stillinger, saaledes at enhver blir avlønnet som om det nye regulativ hadde været gjældende under hans hele tjenestetid.

§ 8. For tjenestemænd som faar kost av fængslet eller tvangsarbeidshuset, avkortes i lønnen et saa stort beløp som Justisdepartementet bestemmer.

§ 9. De tjenestemænd som omhandles i ovenstaaende regulativ, gjør indskud i Statens Pensionskasse overensstemmende med de til enhver tid gjældende bestemmelser.

Liksom i foregaaende termin blev der ogsaa i 1917—1918 tilstaat Statens tjenestemænd et dyrtidstillæg.

Efter Justisdepartementets forslag gav Stortinget i 1917 den fornødne bevilgning til forlængelse av de underordnede fængselstjenestemænds ferier. Som følge herav kan fængselsbetjenter og lignende funktionærer tilstaaes tjenestefrihet i indtil 3 uker i hvert kalenderaar. Tjenestemænd som før hadde 3

ukers ferie (inspektører, verksmestere, lokalfængslernes vaktmestere m. fl.) kan faa indtil 4 uker. Den tid hvori vedkommende tjenestemand deltar i militære øvelser, gaar dog som før ind i ferierne.

Tjenestetiden for opsynsbetjentene ved landsfængslerne, Opstad tvangsarbeidshus og Kristiania kreds fængsel, som tidligere hadde været omkring 60 à 62 timer ukentlig (ved Kristiania kreds fængsel noget længer), blev av Justisdepartementet i dets budgetforelæg for 1917—1918 foreslaaet nedsat. Og efterat Stortinget hadde git den fornødne bevilgning, blev det bestemt at de nævnte opsynsbetjentes dagtjeneste fra 1 juli 1917 skulde sættes ned til ca. 54 timer ukentlig. Natvakternes tjenestetid, hvorav bare den halve tid er vaaken vakttjeneste, blev at beregne efter ca. 12 timer pr. nat eller ca. 72 timer pr. uke. Ved gjennomførelsen herav blev følgende regler lagt til grund:

1. Dagtjenesten ordnes saaledes at den for hver betjent fordeles mest mulig jevnt paa 6 av ukens dager.

2. Utenfor særlige tilfælder tilstaaes ikke mere end én hel fridag pr. uke (søndag eller hverdag). Betjenter som efter sin tjenestetid skal ha en halv fridag, kan faa denne i forbindelse med den hele fridag.

3. Nattjenesten skilles mest mulig fra dagtjenesten og utføres i den utstrækning det forsvarlig kan ske, ved dertil særskilt antagne folk. Betjenter som har utført natvakt, bør være helt fri den følgende dag. Betjenter som brukes til verkstedforstandere, bør saavidt mulig ikke utføre natvakttjeneste.

For kreds fængslerne og hjelpe fængslerne utenfor Kristiania blev der ikke foretat nogen almindelig nedsættelse av betjentenes daglige eller ukentlige tjenestetid. Forholdene ved disse fængsler er nemlig saa forskjelligartet at en almindelig regulering ikke hensigtsmessig lot sig gjennomføre, og ved en række av dem var der i de sidste aar foretat lettelser i tjenesten, saaledes ved antagelse av særskilte natvakter.

Den nye lov om pensionsordning for Statens tjenestemænd av 20 april 1917 traadte i kraft fra driftsaarets begyndelse 1 juli s. a. Likesaa loven om aldersgrænser av 14 mai 1917. Som aldersgrænse blev fastsat 70 aar for mænd og 65 for kvinder i alle stillinger, for hvilke der ikke er fastsat en lavere aldersgrænse. For følgende stillinger i fængselsvæsenet blev fastsat en lavere aldersgrænse:

a) 65 aar for inspektører, vaktmestere, betjenter (dog ikke kontorbetjenter) og arbeidsformænd ved fængsler og tvangsarbeidshus, overpleier og pleiere ved Kriminalasylet,

b) 60 aar for inspektricer og opsynskvinder ved fængsler og tvangsarbeidshus.

For terminen 1917—1918 blev det som reisebidrag til fængsels-tjenestemænd bevilget kr. 1 000.00. Herav blev kr. 400,00 tildelt førstelærer ved Bodsfængslet, pastor Breda, som i tiden 24 april til 8 mai 1918 foretok en reise til Sverige og Danmark for at studere skoleforholdene ved for skjellige svenske og danske fængsler. Kr. 250,00 tilstodes forvalter ved Opstad

tvangsarbeidshus E g e l a n d, som likeledes reiste til Sverige og Danmark og besøkte fængsler og tvangsarbeidsanstalter. Kr. 175,00 tildeltes vaktmester ved Kristiansund hjelpefængsel L y s t a d og kr. 175,00 fængselsbetjent ved Bergens kreds-fængsel S ø v i k. De benyttet begge stipendiet til en reise til Kristiania for at sætte sig ind i forholdene ved kreds-fængslet der og ved Bods-fængslet Betjent S ø v i k besøkte ogsaa husflidsskolen paa Blaker.

Vaaren 1918 blev der av Justisdepartementet efter forslag av Fængselsstyrelsen nedsat en komité til behandling av forskjellige spørsmåal vedkommende arbejdsdriften i kreds-fængslerne og hjelpefængslerne. Komitéen bestod av byraachef Nissen som formand, direktør ved Kristiania kreds-fængsel S e g e l k e T h r a p, verksmester ved Opstad tvangsarbeidshus A a r s t r a n d og fængselsvaktmesterne L i e s k a r (Trondhjem) og H ø n s t v e d t (Sarpsborg).

Ekspeditionschefen inspicerte 2 juli 1917 kreds-fængslet i Skedsmo. I slutten av september 1917 foretok han en reise til Mæresmyren for at se paa fangearbeidet der og samtidig besøkte han fængslerne i Trondhjem. Desuten har han i driftsaaret foretat de sædvanlige inspektioner av fængslerne i Kristiania.

Av byraachefen i 1 kontor blev der i driftsaaret foretat inspektion av følgende fængsler: Kreds-fængslerne i Skedsmo 2 juli 1917 (sammen med ekspeditionschefen), Stavanger (avd. A og B) 14 september s. a., Bergen 18 september s. a., Eker 1 oktober s. a. og Drammen 4 februar og 10 april 1918 samt av hjelpefængslerne i Lillehammer og Sel henholdsvis 26 og 27 juni 1918.

Fængselsdirektør S e g e l k e T h r a p inspicerte Kristiansund hjelpefængsel 14 mars, Molde kreds-fængsel 16 mars og Aalesund hjelpefængsel 19 mars 1918.

Statens bygningsinspektør gjennomgik Kongsberg hjelpefængsel 20 august 1917, Lervik hjelpefængsel 5 oktober s. a. og kreds-fængslet i Bergen og hjelpefængslet i Haugesund i mars 1918.

Efter forslag av Justisdepartementet blev Regjeringen ved Stortingets beslutning av 31 juli 1915 bemyndiget til at vedta en overenskomst med Kristiania kommune hvorefter denne istedenfor at bygge et nyt fængsel for 118 fanger — hvad kommunen pligtet efter fængselslovens § 65 — skulde stille til Statens disposition en halv million kroner. Dette beløp blev samtidig besluttet avsatt til et fond for fængselsvæsenet, likesom departementet blev bemyndiget til av fondets midler at anvende det fornødne til forberedelse av plan og overslag for anlæg av nyt fængsel baade under forutsætning av bibehold og under forutsætning av sløifning av de i bruk værende landsfængsler for mænd.

Til bistand for departementet ved forberedelse av denne sak blev 25 september 1915 opnævnt en komité bestaaende av fængselsdirektørerne S m e d a l (formand), J o h. s O m s t e d og S e g e l k e T h r a p. Samtidig blev der avertert efter en eiendom passende for et nyt fængselsanlæg. Og et stort antal eiendomme blev tilbudt. Efter vidtløftige undersøkelser dels av komiteen, dels av departementet,

fæstet dette sig ved gaarden Alfaset ved Alnabru station i Østre Aker, ca. 7 km. fra Stortorvet i Kristiania.

Ved Stortingets beslutning av 28 juni 1917 blev regjeringen bemyndiget til at kjøpe denne eiendom. Og det blev derefter gjort. Prisen var kr. 350 000,00 som blev utredet av det nævnte fond. Eiendommen har et samlet areal av ca. 580 maal, derav ca. 30 maal skog og resten dyrket mark.

Til at yde komiteen og departementet fornøden bistand ved utarbeidelsen av plan og overslag for det nye fængselsanlæg antok Justisdepartementet 17 februar 1916 arkitekt O. Ekman, hvis kompagnon arkitekt Einar Smith senere har utført en væsentlig del av arbeidet. I mai 1916 foretok komiteen sammen med arkitekt Smith efter Fængselsstyrelsens anmodning en studiereise til forskjellige svenske og danske fængsler.

Komiteens arbeide med planleggelsen fortsattes gjennom hele beretningsaaret 1917—1918.

Antallet av journalnummer i Styrelsen var i 1917 4 999 og av utgaaede skrivelser 5 119 mot henholdsvis 4 109 og 4 230 i 1916.

Landsfængslerne 1917—1918.

---

1. Fængslerne og deres distrikter. Herom henvises til tabel 1.

2. Funktionærerne. Ved Bodsfængslet blev i en nyoprettet 2den lærerpost fra 1 januar 1918 ansat lærer Erling Larsen. I en ny vaktmesterpost ansattes fra 16 juli 1917 opsynsbetjent Johan Fosaas. Kontorbetjent hos direktøren Sigurd Steen fratraadte efter egen opsigelse 9 august 1917. I hans sted blev 20 august 1917 ansat student Olav Anathon Rustad, som igjen fratraadte 15 januar 1918 og fra 16 s. m. efterfulgtes av sersjant Kristian Iversen Haugen.

Ved Arbeidshuset for Kvinder fratraadte kasserersken, fr. Hanna Steen, 1 februar 1918. Som ny kassererske ansattes fra 1 april 1918 verksmesterinden frk. Hanna Emilie Ludvich. Som ny verksmesterinde ansattes fra 1 april 1918 opsynskvinde frk. Emilie Bernhardine Eriksen.

Ved de øvrige landsfængsler indtraadte der ingen forandring i det overordnede personale.

Verksmester ved Trondhjems landsfængsel Albert Odin Andersen blev 4 december 1917 tildelt H. M. Kongens fortjenstmedalje i sølv.

Av funktionærer med fri læge har ved Bodsfængslet 18 paa grund av sygdom været tjenesteudygtige i tilsammen 109 dage, ved Akershus landsfængsel 20 funktionærer i 250 dage, ved Trondhjems landsfængsel 13 i 230 dage og ved Landsfængslet for Kvinder 17 i 550 dage.

Disciplinærstraf for tjenesteforsømmelse har i driftsaaret ikke været anvendt ved noget av landsfængslerne, og betjeningens forhold i tjenesten har i det hele tat været godt.

Som medlemmer av tilsynsraadene blev for aaret 1918 opnævnt følgende:

a. Ved Bods-fængslet: Holmboe, M., medicinaldirektør, formand Aanderud, O, statsadvokat, næstformand; Siewers, V., assessor; Gregersen, I. Chr., disponent.

b. Ved Akershus landsfængsel: Thinn, K. K., høiesterets-justitiarius, formand; Schie, O. B., statsadvokat, næstformand; Klem, P. N., ingeniør; Martins, O. A., møbelfabrikant.

c. Ved Trondhjems landsfængsel: Knudtzon, H. P. K., soren-skriver, formand; Wollebæk, A. S, statsadvokat, næstformand; Halseth, J. A., grosserer; Bruun, Fritz, handelsmand.

d. Ved Landsfængslet for Kvinder: Salomonsen, O. K., lag-mand, formand; Løken, H., statsadvokat, næstformand; Schjoldager, Dorothea, frøken; Nissen, Henriette, frue.

3. Fangetallet m. v. Tallene i tabel 2 knytter sig til antallet av tilfælder hvori fanger har sittet i fængsel i aarets løp.

Av de efter dom indsatte landsfængselsfanger var 51 mænd tidligere i driftsaaret løslatt fra landsfængsel. Altsaa kom 361 forskjellige mænd og 28 forskjellige kvinder ind efter dom.

I aaret har i det hele sittet i landsfængslerne 834 forskjellige personer, nemlig 783 mænd og 51 kvinder.

Ved driftsaarets utgang sat der i landsfængslerne 35 mænd færre og 2 kvinder flere end ved dets begyndelse.

Det daglige middeltal av fanger i landsfængslerne i 1917—1918 var 416 eller 2,6 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar. Lægges til disse 416 det daglige middeltal av straffanger som sat i kreds-fængslerne og de større hjælpefængsler i samme tidsrum, 283, og i smaafængslerne, 7, fremkommer et middeltal pr. dag av 706 fanger som i 1917—1918 har utholdt frihetsstraf. Dette utgjør 4,5 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar 1 december 1910.

4. Fangernes behandling og forhold i almindelighet. I Bods-fængslet blev der fra april maaned 1918 sat igang gymnastik for fanger under 18 aar i et i forvaltningsfløiens 3dje etage indredet gymnastiklokale under instruksjon av fængslets 2den lærer. Alle fanger under 18 aar deltok. Der har været 2 partier som hver har faat ca. 1 times gymnastik 2 ganger om uken. Øvelserne har bestaat dels i linjegymnastik, dels i apparatøvelser.

Under øvelserne har de deltagende fanger været behandlet under iagttagelse

av bestemmelserne om enrumfængsel. Fangerne har vist stor interesse for gymnastikken og denne har baade i legemlig og aandelig henseende øvet en heldig indflydelse.

I Akershus landsfængsel blev enrumfængsel anvendt i 4 256 dage, i Trondhjems landsfængsel i 655 dage. I Landsfængslet for Kvinder har enrumfængsel været anvendt for alle, dog saaledes at nogen faa fanger enkelte dage har været behandlet i fællesskap. Ialt er 70 fangedage utholdt i fællesskap om dagen. Alle fanger er holdt i celle om natten.

Akershus landsfængsels direktør uttaler at aaret har været meget vanskelig med hensyn til fangebehandlingen, væsentlig som følge av matrationeringen og den indskrænkede adgang til at faa tobak. Videre har krigen, dyrtiden og overdaadigheden sat bitterhet i sindene og øket lysten til sabotage og underarbeide. Der har været enkelte ivrige agitatorer blandt fangerne og de har hat rik anledning til at drive sit spil. Mangelen paa celleplads har sterkere end nogensinde været følt som et farlig og vanskelig forhold.

De øvrige direktører uttaler at fangernes forhold i fængslerne i det hele tatt har været godt.

Ingen fange gjorde sig skyldig i saadant brudd paa disciplinen at det hadde strafferetslig tiltale tilfølge.

Fra Trondhjems landsfængsel rømte 2 fanger. De blev grepet og sat ind igjen efter to dages forløp. I Akershus landsfængsel gjorde 2 fanger forsøk paa at rømme, den ene to ganger.

I Akershus landsfængsel har 4 fanger været belagt med lænker paa grund av voldsomhet mot funktionærene og rømningsforsøk, i Trondhjems landsfængsel 1 fange paa grund av gjentagne rømningsforsøk.

Fangernes fordeling i klasser sees av tabel 3.

Om de forseelser fangerne har gjort sig skyldig i, henvises til tabel 4.

Følgende opgave viser hvor mange ganger hver av de disiplinært straffede fanger har været refset i driftsaaret:

	Bods- fængslet.	Akershus landsf.	Trond- hjems landsf.	Mænd ialt.	Landsf. for Kvinder.
Refset 1 gang	34	25	2	61	-
„ 2 ganger	12	12	1	25	-
„ 3 „	2	4	-	6	-
„ 4 „	1	-	1	2	-
„ 5 „	-	2	-	2	-
Ialt	49	43	4	96	-

I tabel 7 er meddelt oplysning om fangernes brevveksling og besøk. Blandt de i tabellen opførte fanger som hverken har skrevet eller faat brev eller mottat besøk, er det endel som ikke har hat adgang til dette paa grund av den korte tid, de har sittet i fængslet.

De fanger som blev løslatt paa prøve, blev alle stillet under politiopsigt, med undtagelse av 1 mand (løslatt fra Bods-fængslet) og 5 kvinder, som blev fritat derfor.

5. Arbeidsvirksomheten. Herom henvises til tabel 5.

I forbindelse med den foran omhandlede nedsættelse av opsynsbetjentenes tjenestetid blev dagsordenen ved landsfængslerne forandret saaledes at fangernes arbeidstid blev noget forkortet.

Værdien av landsfængslernes fabrikatbeholdninger 30 juni 1918, sammenholdt med de tilsvarende værdier aaret forut, viser ved Bods-fængslet en forøkelse av kr. 12 704,85, ved Akershus landsfængsel en formindskelse av kr. 400,24, ved Trondhjems landsfængsel en formindskelse av kr. 6 659,01 og ved Landsfængslet for Kvinder en forøkelse av kr. 52,96. For alle landsfængsler tilsammen blir der altsaa en stigning av kr. 5 698,56.

Av de i driftsaaret utgaaede fanger tilkom arbeidspenger: ved Bods fængslet 250, ved Akershus landsfængsel 69, ved Trondhjems landsfængsel 37, ved landsfængslerne for mænd tilsammen 356 (78 %) og ved Landsfængslet for Kvinder 22 (85 %).

Herav hadde i Bods-fængslet 211 fanger, i Akershus landsfængsel 39, i Trondhjems landsfængsel 16, i landsfængslerne for mænd tilsammen 266 (58 %), i Landsfængslet for Kvinder 19 (73 %) et beløp av under 10 kroner i behold ved utgangen. 2 fanger i Bods-fængslet og 1 i Trondhjems landsfængsel hadde ved utgangen et beløp av over 100 kroner.

6. Sjælepleien og undervisningen. Av presternes indberetninger meddeles følgende utdrag:

Bods-fængslet. Gudstjeneste har været holdt alle søn- og helligdage ved fængselspresten og førstelæreren. Nogen ganger har ogsaa fremmede prester holdt præken i kirken.

Søndagen i kirken er for fangerne en høi glæde. I brever til hjemmet kan de gi sterke uttryk for denne stemning. Naar stundom smaa uregelmæssigheter fra fangers side under tjenesten forekommer (hvad der i en saadan menighet er en selvfølge) er utelukkelse fra kirken næsten altid en virksom refselse.

Nadverd med skriftemaal har været avholdt 4 ganger foruten 1 gang for en konfirmant. Antallet av nadverdgjester har været 146 og er det største antal som har været i mange aar.

Av udøbte fanger var der 2. Ingen av dem blev døbt i fængslet.

Av ukonfirmerede var der 21, hvorav bare 1 blev konfirmert i fængslet.

9 fanger tilhørte fremmede religionsbekjendelser. 2 av dem var katoliker, 3 metodister, 1 reformert og 3 jøder. Alle disse deltok med glæde i gudstjenesten.

Om fangernes moral uttaler presten at den under fangenskapets tvang i de fleste henseender ikke kan komme til at prøves. I andre henseender (som i visse seksuelle henseender, i meddelelser til medfanger, forsøk paa at dølgje smaaforseelser) er fristelserne abnormt store. Tar man dette i betragtning og desuten at et stort forholdstal er unormale eller imbecille, saa finder presten at moralen er over al forventning, og mottageligheten for god paavirkning ofte rørende stor.

Antallet av prestens cellebesøk har i aarets løp været 2 157.

Akershus landsfængsel. Gudstjeneste har været holdt hver søn- og helligdag. Paa grund av fængselsprestens sygdom har denne selv kun forrettet 15 ganger. Under hans fravær er embedet blit betjent ved endel andre prester og ved fængselslæreren.

Nadverdjtjeneste med skriftemaal er holdt 2 ganger for tilsammen 16 fanger.

Om fangernes forhold i kirken under de forskjellige gudstjenester har i det væsentlige kun været godt at si og der har været tilfredshet med den stilhet som har hersket under tjenesten. Bare et par fanger har for længere tid bedt sig fritat for at delta i gudstjenesten.

Sangen omfattes av fangerne med stor interesse. Ogsaa i indeværende aar har Frelsesarmeen og forskjellige kræfter fra missionsforeninger samt amatører ved flere anledninger efter endt gudstjeneste sunget og spillet.

Trondhjems landsfængsel. Der har i det forløpne driftsjaar været holdt gudstjeneste eller andagt i landsfængslets kirke hver søn- og helligdag med undtagelse av 1 søndag, da der dog den paafølgende mandag blev holdt andagt i kirken. 3 søndager er der istedenfor høimessegudstjeneste holdt andagt ved lægmænd. Under fængselsprestens forskjellige fravær har endel andre prester forrettet.

Flere sangkor og enkelte sangere har sunget i kirken, og et par musikkorps har ogsaa spillet der eller paa gaardspladsen.

I aaret er ingen meddelt nadverd, og heller ingen anden kirkelig forretning er foretat.

Baade fangers og tvangsarbeideres forhold under gudstjeneste og foredrag maa sies at ha været godt. Livet har i det hele tat ogsaa i dette beretningsaar flytt stille og rolig indenfor fængslet. Nogen større religiøs vækkelse har ikke været at spore, men der er jo stadig dem som vidner at de nu er trætte av fængselslivet, og at de nu vil gjøre alvorlig forsøk paa at komme bort fra sin tidligere ulykkelige vei.

Brændevinsforbudet og den gode arbeidsfortjeneste som særlig anlægsarbeidere og løsarbeidere har hat i den sidste tid, har vistnok ydet flere en god hjælp til at komme sig op og holde sig borte fra fængslet.

Landsfængslet for Kvinder. Der er i aarets løp holdt 45

høimessegudstjenester, hvorav fængselspresten paa grund av sygdom (presten er den samme som ved Akershus landsfængsel) bare har forrettet 17. Desuten er der holdt 2 festgudstjenester og 13 ophyggelege møter paa søn- og helligdage. Alt ialt 60 tjenester i kirken.

Under fængselsprestens forfald har endel andre prester og nogen lægfolk bistaat ved sjælepleien.

Nadverd med skriftemaal er holdt 3 ganger for tilsammen 25 nadverd-gjester, hvorav 3 tvangsarbeidersker.

Ved flere av gudstjenesterne har der som vanlig været særskilt underholdning med sang eller musik ved kræfter fra kristelige sangkor, fra Frelsesarmeen eller ved amatører.

Om fangers og tvangsarbeiderskers forhold under gudstjenesten har der kun været godt at si, og det har været en glæde at iagttå den ro og opmerksomhet som fra tilhørernes side har været utvist.

Av cellebesøk og samtaler har presten i beretningsaaret hat ialt 332, hvorav 205 med straffanger og 127 med tvangsarbeidersker. Antallet er noget mindre end i tidligere aar paa grund av prestens sygdom.

Om undervisning og bibliotek skal man i tilknytning til tabel 6 meddele følgende:

B o d s f æ n g s l e t. Skolen har i det forløpne aar været drevet paa samme maate som før. Eleverne er fordelt paa 2 partier hvert med 2 ukentlige skoledage à 2 timer. Utenfor skolen har 23 av de skolepligtige fanger mottat undervisning, tildels samtidig med at de har søkt skolen.

Av fanger over den skolepligtige alder har 1 gaat paa skolen og 3 mottat undervisning paa cellen.

I engelsk har 25 fanger mottat veiledning som støtte ved selvstudium. Forøvrig har der paa cellerne ogsaa været undervist i fransk, matematik og fysik.

Biblioteket indeholdt ved driftsaarets slutning følgende antal bind: Bøker av religiøst og belærende indhold (herunder lærebøker) 4 150, bøker med underholdende litteratur 1 603, cellebøker 1 037 og bøker i kirken 32, tilsammen 6 822 bind. Det blev i aarets løp kassert 87 bind og anskaffet 222.

I aarets løp er utfærdiget nye kataloger over boksamlingen og nye regler for utlaan.

A k e r s h u s l a n d s f æ n g s e l. Skolen har gaat sin regelmæssige gang med 5 ukentlige undervisningstimer i 2den og 3dje avdeling. 1ste avdeling har ogsaa dette aar været sløifet.

Biblioteket utgjorde ved driftsaarets slutning 6 649 bind. Det er i aaret blit forøket med 32 bind, mens ingen er kassert.

T r o n d h j e m s l a n d s f æ n g s e l. Paa grund av det reducirte antal skolepligtige fanger blev skolen indskrænket til 2 avdelinger.

Undervisning i lappisk er i aaret meddelt 2 fanger.

Ogsaa i dette aar har boksamlingen været meget flittig benyttet baade av fanger og tvangsarbeidere.

Landsfængslet for Kvinder. Undervisningen har fortsat i samme spor som i tidligere aar. Lærerinden uttaler at det ofte kan ha sine vanskeligheter at faa avpasset stoffet slik at det vækker og samler alles interesse, da eleverne staar paa meget forskjellig standpunkt baade hvad evner og utdanning angaar. Hun tror dog at dette har lykkedes over forventning, idet det ser ut til at interessen for skolen er i stadig stigende.

Av fanger og tvangsarbeidersker over den skolepligtige alder har 3 deltatt i skoleundervisningen.

Biblioteket bestod ved driftsaarets slutning av 3 784 bind. Der var i aarets løp blit anskaffet ialt 57 bind, mens 32 bind var blit kassert (væsentlig gamle skolebøker, salmebøker og testamenter).

7. Kosten. Herom henvises til tabel 8.

Reglementet blev fra 1 juli 1917 forandret saaledes at fanger i fælleslandsfængslerne paa arbeidsdage kunde faa formiddagsmat som tillægskost istedenfor tidligere eftasverd.

Fra 13 januar 1918 maatte som følge av den almindelige rationering av matvarer indføres et nyt kostregulativ, som senere gjentagne ganger maatte forandres eftersom forholdene krævet det.

Rationeringen voldte selvfølgelig fængslerne mange vanskeligheter. Særlig blev det ilde vaaren 1918, da det blev vanskelig at skaffe poteter.

8. Sundhetstilstanden. I tabel 9 er bare tatt med sygdomstilfælder som helt eller delvis har foranlediget vedkommende fanges fritagelse for arbeide. I alle landsfængsler har lægerne foruten i de tilfælder som tabellen viser, ogsaa været tilkaldt ved en række lettere sygdomstilfælder.

Antallet av fangedager i sykeavdelingen har i Bods-fængslet været 861 fordelt paa 26 fanger. I Akerhus og Trondhjems landsfængsler har alle i tabellen opførte fanger været henlagt i sykeavdelingen. I Landsfængslet for Kvinder ingen.

I kommunale sykehus blev ialt lagt ind 32 fanger, 13 fra Bods-fængslet, 14 fra Akershus landsfængsel, 2 fra Trondhjems landsfængsel og 3 fra Landsfængslet for Kvinder. Desuten blev 1 fange fra Akerhus landsfængsel lagt ind i Rikshospitalet.

5 fanger blev av helbredshensyn ført over fra Bods-fængslet til Akerhus landsfængsel.

For 2 fanger i Bods-fængslet blev straffuldbyrdelsen avbrudt paa grund av sindssygdом og fangen overgitt i politiets varetægt.

9. Bygningerne. Bods-fængslet. I forvaltningsfløiens 3dje etage blev korridoren indredet til gymnastiksal, jfr. avsnit 4.

En av straffcellerne blev indredet til glat celle for urolige sindssyke og simulanter.

I vinkelen mellem fængslets søndre og østre fløi blev der i aaret paabegyndt en tilbygning for nyt skolelokale og nyt bad.

Forøvrig blev ved alle landsfængsler utført de sædvanlige vedlikeholds- og oppudsningsarbeider.

10. Indtægter og utgifter. Herom henvises til tabel 10.

11. Oplysninger om indkomne og løslatte fanger. Tabellerne 11—18 gjælder bare fanger som i kalenderaaret 1917 er kommet inde efter ny dom som efter de almindelige regler skal avsones i landsfængsel og tabel 19 de i 1917 indkomne fanger som har været løslatt paa prøve.

Med hensyn til tabel 11, fangernes forbrydelser, er at merke at hver fange bare er ført op under en enkelt gruppe forbrydelser. Naar en fange samtidig er dømt for to eller flere forbrydelser som tilhører forskjellige av de opstilte grupper, er han i tabellen ført op med den forbrydelse som efter vedkommende straffebud kan medføre den største straf, eller hvor forholdet i saa henseende er like, den som fremstiller sig som hovedforbrydelsen, eller som bedst karakteriserer fangen.

I tabel 12 er straffetiden avkortet med tilstaatt fradrag for varetægtsfængsel samt transport.

Tabel 13 viser de indkomne fangers alder.

Av hvert 10 000 av rikets indbyggere efter folketællingen av 1 december 1910 indsattes i de forskjellige aldersklasser i aaret 1917 følgende antal i landsfængsel efter dom:

14—17 aar	1,5	mænd,	0	kvinder.
18—20 ”	9,8	”	0,6	”
21—24 ”	18,0	”	0,8	”
25—29 ”	13,0	”	1,0	”
30—39 ”	7,9	”	0,3	”
40—49 ”	4,2	”	0,2	”
50—59 ”	1,4	”	0	”
60—69 ”	0,3	”	0,1	”
over 70 ”	0	”	0	”

Tabel 14 viser fangernes egteskabelige stilling.

Tabel 15 indeholder opgave over fangernes fødeland.

Tabel 16 gir oplysning om fangernes hjemsted.

Av fangerne falder paa:

Kristiania	40,7	%	mænd,	33,4	%	kvinder
Bergen	9,3	"	"	22,2	"	"
De øvrige byer	21,1	"	"	14,8	"	"
Landdistrikterne	13,2	"	"	29,6	"	"
Utlandet	0,9	"	"	0	"	"

For 14,9 % av mandsfangerne er ikke oplyst noget fast hjemsted.

Paa hvert 10 000 personer over den kriminelle lavalder, 14 aar, henholdsvis mænd, kvinder og begge kjønn underrett, falder følgende antal indsættelser efter dom :

Fra hele riket	5,0	mænd,	0,3	kvinder,	2,5	tils.
„ landdistrikterne	1,1	"	0,1	"	0,6	"
„ samtlige byer	14,7	"	0,7	"	6,7	"
„ Kristiania	23,9	"	0,9	"	10,6	"

I tabel 17 meddeles forskjellige oplysninger for de tidligere ustraffede og de tidligere straffede av de fanger som i 1917 kom ind efter dom.

Tabel 18 indeholder opgave over den tid inden hvilken de i 1917 indkomne, tidligere i laudsfængsel straffede fanger er faldt tilbage.

Tabel 19 indeholder oplysning om de i aaret 1917 indkomne fanger som har været løslatt paa prøve.

Kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1917—1918.

1. Fængslerne i almindelighet. Fortegnelse over kredsfængslerne og de større hjælpefængsler med opgave over antallet av fangerum i hvert fængsel findes i tabel 20.

Fængslet i Lervik, som fra 1 juli 1914 hadde været smaa fængsel, gik fra driftsaarets begyndelse, 1 juli 1917, atter over til større hjælpefængsel.

Ved Kristiania kredsfængsel har kvindeavdelingen som tidligere nu og da vist sig for liten, og enkelte fanger er blit ført over til Hamar kredsfængsel.

Kredsfængslerne i Drammen, Kristiansand, Stavanger, Bergen og Trondhjem har jevnlig vist sig at ha for liten plads, saa fanger har maattet overføres til andre fængsler. Til enkelte tider har ogsaa de større hjælpefængsler i Horten, Vossevangen og Hammerfest vist sig at ha for liten fangeplads.

2. Funktionærene. Opgave over fængslernes bestyrere og regnskabsførere er tat ind i tabel 20.

I vaktmesterstillingerne indtraadte i driftsaaret følgende forandringer:

Kristiansands kredsfængsel. Vaktmester Berg fratraadte sin stilling 1 november 1917. Som ny vaktmester ansattes vaktmester ved Kongsberg hjælpefængsel Hans Nikolai Petersen fra 1 februar 1918. Han tiltraadte 1 april s. a.

Gjøvik hjælpefængsel. Vaktmester Gaalaas fik efter ansøgning afsked fra 1 november 1917. Fra samme dag ansattes som ny vaktmester opsynsbetjent ved Akershus landsfængsel Johan Thorer sen.

Kongsberg hjælpefængsel. Efter vaktmester Petersens forflytning til Kristiansand blev som ny vaktmester ansat opsynsbetjent ved Akershus landsfængsel Karl Nilsen Kjus fra 1 april 1918.

Tønsberg hjælpefængsel. Vaktmester Aass tok afsked fra 15 oktober 1917. Opsynsbetjent ved Bodsfængslet Jacob Johnsen ansattes som ny vaktmester fra 1 januar 1918.

Ved Lervik hjælpefængsel blev opsynsbetjent ved Akershus landsfængsel Anton Ludvig Olsen Sør lie ansat som ny vaktmester 1 juli 1917. Indtil da havde lensmanden forrettet som vaktmester.

Stenkjær hjælpefængsel. Vaktmester Røsæg fratraadte efter egen opsigelse 31 juli 1917. Fængselsbetjenten fungerede som konstitueret vaktmester indtil 1 april 1918, da opsynsbetjent ved Akershus landsfængsel Martinus H a u g a n ansattes som ny vaktmester.

Ved driftsaarets slutning var som vaktmestere ved kredsfængslerne og de større hjælpefængsler ansat følgende¹:

Kristiania kredsfængsel

(hovedfængslet): Laurits D a h l, f. 1856, a. 16 (06),

(annekset): Kristen Ø v r e, f. 1851, a. 01,

Skedsmo kredsfængsel: (midlertidig nedlagt),

Hamar — „ — : Anders Johansen S a g m o, f. 1858, a. 12 (92),

Eker — „ — : (midlertidig nedlagt),

Drammen — „ — : Johannes Markus Mikkelsen G r u b e n, f. 1859, a. 01,

Skien — „ — : Per Rollef sen, f. 1854, a. 89,

Kristiansand — „ — : Hans Nikolai Petersen, f. 1870, a. 18 (03),

Stavanger A — „ — : Karl Johan L o r v i k, f. 1866, a. 14,

— „ — B — „ — : Thomas Kristoffersen B e r g s a g e r, f. 1855, a. 93,

Bergens — „ — : Andreas Elias Kristensen O l s e t h, f. 1854, a. 96,

Molde — „ — : Elling B e r g, f. 1867, a. 12,

¹ Ved vaktmestere som før har været i saadan stilling ved andet kreds- eller hjælpefængsel, er i parentes tilføjet aaret for deres første ansættelse som fængselsvaktmester.

Trondhjem A	—, —	: Arnt S. Gjønness, f. 1863, a. 09 (96),
—, — B	—, —	: Paul Nicolai Lieskar, f. 1853, a. 95,
Bodø	—, —	: Johan Andreas Pedersen, f. 1873, a. 11,
Tromsø	—, —	: Martin Jæger Angell Hansen, f. 1875, a. 09,
Vadsø	—, —	: Johannes Knudsen, f. 1881, a. 17,
Fredrikshald hjælpefængsel:		Anton Sørensen Klavestad, f. 1865, a. 14, (07),
Sarpsborg	—, —	: Johan August Hansen Hønstvedt, f. 1873, a. 16 (14),
Fredrikstad	—, —	: Bernhard Eriksen Leer, f. 1868, a. 11,
Moss	—, —	: Anton Sundby, f. 1866, a. 97.
Eidsberg	—, —	: Alfred Neergaard, f. 1876, a. 08, (05—07),
Kongsvinger	—, —	: Erik Hansen Ødegaard, f. 1864, a. 02,
Gjøvik	—, —	: Johan Thorersen, f. 1859, a. 17,
Sel	—, —	: Ole Andersen, f. 1838, a. 75, kst.,
Hønefoss	—, —	: Hans Leganger Reusch Falk, f. 1859, a. 01,
Nes	—, —	: Julius Hartvig Larsen Lindseth, f. 1872, a. 16,
Kongsberg	—, —	: Karl Nilsen Kjus, f. 1866, a. 18,
Sande	—, —	: (midlertidig nedlagt),
Holmestrand	—, —	: Johan Gustav Olsen, f. 1853, a. 88,
Horten	—, —	: Harro Hennie, f. 1863, a. 00,
Sem	—, —	: Martin Bernhard Johansen Dahl, f. 1867, a. 15,
Tønsberg	—, —	: Jacob Johnsen, f. 1871, a. 18,
Sandefjord	—, —	: Lyder Andreas Anstensen, f. 1881, a. 13,
Larvik	—, —	: Olaf Marenius Pedersen Solberg, f. 1860, a. 04,
Kragerø	—, —	: Einar Ludvig Larsen, f. 1869, a. 15,
Arendal	—, —	: Anton Larsen, f. 1857, a. 92,
Haugesund	—, —	: Johannes Martinsen Skie, f. 1875, a. 17,
Lervik	—, —	: Anton Ludvig Olsen Sørli, f. 1867, a. 17,
Vossevangen	—, —	: Ole Martin Olsen, f. 1872, a. 11,
Vik	—, —	: Anders Mortensen Hjemseter, f. 1867, a. 16 (03),
Aalesund	—, —	: Bernhard Peter Behrentz, f. 1856, a. 82,
Kristiansund	—, —	: Johan Andreas Lystad, f. 1864, a. 13,
Stenkjær	—, —	: Martinius Bernhard Haugan, f. 1874, a. 18,
Namsos	—, —	: Petter Magnus Andreassen Engesvik, f. 1860, a. 93,
Kabelvaag	—, —	: Einar Karolius Albrigtsen Stene, f. 1852, a. 09,
Hammerfest	—, —	: Johan Otto Nilsen Eidsmo, f. 1874, a. 04.

Som medlemmer av tilsynsraadene ved kredsfængslerne blev for aaret 1918 opnævnt: Kristiania kredsfængsel: Stiftamtmanden i Kristiania, formand, assessor A. Færden, næstformand, snekkermester B. B. Svenberg og fru Fernanda Nissen. Hamarkredsfængsel: Amtmanden i Hedemarkens amt, formand, sorenskriveren i Nordre Hedemarken, næstformand,

vognfabrikant A. Lund og fru Emma Randers. Drammens kredsfængsel: Amtmanden i Buskerud amt, formand, byfogden i Drammen, næstformand, grosserer J. W. Rudolph og fru Aagot Alfstad. Skiens kredsfængsel: Amtmanden i Bratsberg amt, formand, byfogden i Skien, næstformand, overlærer J. Skaaden og frøken Tobine Tønnesen. Kristiansand kredsfængsel: Amtmanden i Lister og Mandals amt, formand, byfogden i Kristiansand, næstformand, snekkermester Olav Brunvand og fru Elisabeth Rasmussen. Stavanger kredsfængsel: Amtmanden i Stavanger amt, formand, byfogden i Stavanger, næstformand, lærer Jan Nikolai Telnæs og fru Hanna Daac. Bergens kredsfængsel: Stiftamtmanden i Bergen, formand, justitiarius i Bergens byret, næstformand, bakermester B. Reimers og fru Elise Dethloff. Molde kredsfængsel: Amtmanden i Romsdals amt, formand, sorenskriveren i Romsdal, næstformand, disponent P. R. Synnestvedt og fru Margretha Dahl. Trondhjems kredsfængsel: Amtmanden i Søndre Trondhjems amt, formand, politimesteren i Trondhjem, næstformand, forstander Gjedebo og fru Augusta Brun. Bodø kredsfængsel: Amtmanden i Nordlands amt, formand, byfogden i Bodø, næstformand, stadsingeniør I. A. Andersen og fru Kaia Olsen. Tromsø kredsfængsel: Amtmanden i Tromsø amt, formand, byfogden i Tromsø, næstformand, snekker A. Iversen og fru Dalsbø. Vadsø kredsfængsel: Amtmanden i Finmarkens amt, formand, sorenskriveren i Varanger, næstformand, lærer A. Karakka og frøken Thea Larsen.

3. Fangetallet m. v. Med hensyn til tabellerne 21, 22, 25 og 26 bemerkes at der ikke haves materiale til en nøjagtig beregning av det virkelige antal fængslede personer. En og samme person som er gaat over fra varetægtsfængsling til strafavsoning, eller som har utstaaet forskjellige slags fængsel eller sittede i fængsel flere gange i driftsaaret er saaledes regnet med to eller flere gange.

Det samlede antal straf- og varetægtsfanger som i driftsaaret sat i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler, utgjorde 14 065, hvorav 13 159 mænd og 906 kvinder. Det samlede antal fangedage for disse fanger utgjorde 200 921, hvorav 186 859 falder paa mænd og 14 062 paa kvinder.

Følgende opgave viser antallet av fanger og fangedage i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler i de 10 sidste aar:

	Antal fanger.			Antal dage.		
	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.
1 april 1908—30 juni 1909 ($\frac{5}{4}$ aar)	16 398	1 287	17 685	152 064	14 975	167 039
1 juli 1909—30 juni 1910	13 435	1 227	14 662	123 924	14 756	138 680
1 juli 1910—30 juni 1911	14 793	1 180	15 973	140 070	15 868	155 938
1 juli 1911—30 juni 1912	16 228	1 121	17 349	156 251	15 733	171 984
1 juli 1912—30 juni 1913	17 777	1 097	18 874	169 174	15 704	184 878
1 juli 1913—30 juni 1914	18 390	1 101	19 491	190 222	17 907	208 129
1 juli 1914—30 juni 1915	17 146	1 189	18 335	185 388	17 498	202 886
1 juli 1915—30 juni 1916	19 246	1 273	20 519	205 314	20 750	226 064
1 juli 1916—30 juni 1917	19 341	1 197	20 538	213 338	19 332	232 670
1 juli 1917—30 juni 1918	13 159	906	14 065	186 859	14 062	200 921

Som det vil sees av opgaven, er saavel antallet av fanger som av fangedage baade for mænd og kvinder sunket betydelig fra foregaaende driftsaar, da tallene var de høieste som hittil er notert for kredsfængslerne og de større hjælpefængsler. Nedgangen i antallet av fanger fra 1916—17 var tilsammen 6 473 (6 182 for mænd og 291 for kvinder) eller ialt 31,5 % (32,0 % for mænd og 24,3 % for kvinder). I antallet av fangedage var nedgangen tilsammen 31 749 (26 479 for mænd og 5 270 for kvinder) eller ialt 13,6 % (12,4 % for mænd og 27,3 % for kvinder).

Det samlede antal straffanger som i 1917—1918 sat i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler var 7 640 (nemlig 7 238 mænd og 402 kvinder). Av dem faldt paa Kristiania kredsfængsel 2 962 (2 725 mænd og 237 kvinder). Det samlede antal fanger som utstod frihetsstraf, fordi de ikke hadde betalt bøter, var 3 021 (2 805 mænd og 216 kvinder); av dem sat 1 720 (1 585 mænd og 135 kvinder) i Kristiania kredsfængsel. Antallet av andre fanger som utstod frihetsstraf, var 4 619 (4 433 mænd og 186 kvinder). Av dette antal falder paa Kristiania kredsfængsel 1 242 (1 140 mænd og 102 kvinder).

Vand- og brødstraf — alene eller i forbindelse med anden frihetsstraf — er i aarets løp utholdt av 4 837 fanger (4 539 mænd og 298 kvinder), i gjennomsnit daglig 108,9 (102,0 mænd og 6,9 kvinder). 2 789 av vand- og brødfangerne (2 596 mænd og 193 kvinder), i gjennomsnit daglig 45,9 (42,2 mænd og 3,7 kvinder) sonet bøter. Andre straffanger scm utholdt vand- og brødstraf, var 2 049 (1 943 mænd og 105 kvinder), daglig middeltal 63,0 (59,8 mænd og 3,2 kvinder).

Fængsel med haardt natteleie har i driftsaaret været utholdt av 154 fanger, hvorav 2 kvinder, i tilsammen 2 018 dage (1 986 paa mænd og 32 paa kvinder). 1 mand sonet bøter paa denne maate i 10 dage.

Heftestraf utholdt i aarets løp 13 mænd i 162 dage (derav ingen bøteavsonere).

Militær arrest utholdtes av tilsammen 1 791 fanger i 11 128 dage. 6 av dem var bødeavsonere med 12 fangedage.

Straffetidens gjennomsnitlige længde utgjorde for samtlige straffanger: i kredsfængslerne 13,1 (for mænd 12,9 og for kvinder 15,5), i de større hjælpfængsler 14,6 (for mænd 14,4 og for kvinder 22,8), i de nævnte fængsler tilsammen 13,5 (for mænd 13,4 og for kvinder 16,2).

For bødeavsonere var den gjennomsnitlige straffetid 7,1 dag (for mænd 7,0 og for kvinder 9,3).

For andre straffanger var middeltiden i kredsfængslerne 18,8 (for mænd 18,5 og for kvinder 23,9), i de større hjælpfængsler 16,1 (for mænd 15,9 og for kvinder 26,6), i de nævnte fængsler tilsammen 17,7 (for mænd 17,4 og for kvinder 24,4).

Antallet av fanger som ikke utstod straf (herunder medregnet 18 barn som foreløbig var anbragt i fængsel, jfr. lov nr. 1 av 6 juni 1896 § 17), var 6 425 (5 921 mænd og 504 kvinder).

Fængselstidens gjennomsnitlige længde for saadanne fanger var 15,2 dage

Det daglige middeltal av straffanger i kredsfængslerne og de større hjælpfængsler i 1917—1918 var 265 mænd og 18 kvinder, tilsammen 283. Dette er 1,8 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 14 aar 1 december 1910 (siste folketælling). Av andre fanger var det daglige middeltal 247 mænd og 20 kvinder, tilsammen 267 eller 1,7 pr. 10 000 indbyggere.

Følgende opgave viser fangetallets bevægelse i aarets løp i alle kredsfængsler og større hjælpfængsler underrett:

	Straffanger.		Andre fanger.		Tilsammen.	
	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Ved aarets begyndelse hensat	285	27	215	15	500	42
I aarets løp er kommet ind	6 953	375	5 706	489	12 659	864
Samlet antal i aaret	7 238	402	5 921	504	13 159	906
I aarets løp er gaat ut	7 001	385	5 640	480	12 641	865
Ved aarets utgang hensat	237	17	281	24	518	41

Det høieste belæg paa samme tid av alle slags fanger underrett hadde Kristiania Kredsfængsel med 272 fanger i hovedfængslet og annekset tilsammen. Bergens kredsfængsel hadde det næst høieste belæg med 60 fanger.

Tablet 25 viser den tid de utgaaede straffanger har siddet i straf. Fra indeværende driftsaar av har man desuten fordelt fangerne paa de forskjel-

lige aldersgrupper. Av tabellen fremgaar at straffetiden i 1 066 tilfælder (14,4 %) var 1—2 dage og i 2 924 tilfælder (39,6 %) fra 1—5 dage.

Tablel 26 viser fangernes alder. I tabellen er i modsætning til tidligere straffangerne delt op i bøteavsonere og i fanger som forøvrig utstod frihetsstraf.

Av det samlede antal fanger i alderen 14—17 aar hadde Kristiania kredsfængsel 345, Bergens kredsfængsel 114, de øvrige kredsfængsler og større hjælpfængsler tilsammen 350. Av fanger i alderen 18—20 aar hadde Kristiania kredsfængsel 749, Bergens kredsfængsel 171 og de øvrige kredsfængsler og større hjælpfængsler tilsammen 1 025.

Av det hele belæg av straffanger i driftsaaret utgjorde fangerne i alderen 14—17 aar 2,77 % (gutter 2,63 % og piker 0,14 %) og fangerne i alderen 18—20 aar 11,35 % (mandsfanger 10,67 % og kvindefanger 0,68 %), altsaa begge aldersgrupper tilsammen 14,12 %.

4. Fangernes behandling og forhold i almindelighet. Ved Kristiania kredsfængsel har ogsaa i dette driftsaar fangernes forhold i det hele tat været godt. Der har ialt været anvendt 11 refselsler for disciplinærforseelser paa et samlet antal av 5 614 fanger. Alle de refsede var vare-tægtsfanger og sat alle i hovedfængslet. Ingen fange blev refset mer end 1 gang. De 10 var mandsfanger, den ene en kvinde. Forseelserne bestod i undvikelse eller forsøk derpaa samt ødelæggelse av inventar o. l.

Enkelte fanger har ogsaa dette aar paa grund av mindre god opførsel været advaret eller berøvet tillatte beskæftigelser eller lignende begunstigelser.

Fra hovedfængslet fandt heller ikke i dette beretningsaar noger undvikelse sted. Derimot rømte en og samme fange 2 ganger fra annekset. Der har været gjort flere rømningsforsøk. Ved 5 forskjellige leiligheter har saaledes fanger prøvet at grave sig gjennom væggen i hovedfængslet. Og 3 ganger har fanger under transport til eller fra retten prøvet at springe fra den ledsagende funktionær. Det ene av disse forsøk blev foretat av den foran nævnte kvinde.

Av tvangsmidler har man dette aar bare en gang været nødt til at anvende tvangstrøie, som vedkommende, en ung rumænier, indsat for at utvises, beholdt i 1 time. Ingen fange har været belagt med jern.

Ved de øvrige kredsfængsler og større hjælpfængsler er ialt 11 fanger tildelt refselsler, nemlig 1 i Bergen, 1 i Trondhjem (avd. A) og 5 i Bodø kredsfængsler samt 1 i Holmestrand (2 ganger) og 4 i Vossevangen hjælpfængsler.

8 rømninger er foregaat i driftsaaret, 1 fra Bergen og 1 fra Vadsø kredsfængsler samt 1 fra Hønefoss, 2 fra Kongsberg, 1 fra Kragerø, 1 fra Arendal og 1 fra Kristiansund hjælpfængsler. Desuten blev der gjort 5 forsøk paa rømning, nemlig fra Hamar og Bergens kredsfængsler og Sarpsborg, Kongsberg og Tønsberg hjælpfængsler.

1 fange i Drammens kredsfængsel blev for overfald paa betjenten belagt

med jern. Da fangen like efter blev overført til Bodsfængslet, utholdt han disciplinærstraf for overfaldet der.

5. Arbeidsvirksomheten. I Kristiania kredsfængsel har ialt 618 fanger (614 mænd og 4 kvinder) været beskjæftiget med mere regelmæssig arbeide. Av disse var 446 mænd og 1 kvinde, tilsammen 447 straf-fanger og 168 mænd og 3 kvinder, tilsammen 171 varetægtsfanger. Mand-fangerne var sysselsat inden følgende arbeidsgrener: spikkearbeide 136, snekkørarbeide 121, sagnarbeide 93, malerarbeide 83, skomakerarbeide 78, skrædderarbeide 30, drevplukking 18, blikkenslagerarbeide 17, seilmakerarbeide 15, salmakerarbeide 13, smedarbeide 3, dreierarbeide 2, murerarbeide 2, køi-lapping 2 og kurvmakerarbeide 1. Av kvindefangerne var 3 beskjæftiget med søm og lapping og 1 med strikking.

Arbeidsdriftens bruttoindtægt har været kr. 21 176,97, utgifterne til materialer m. v. og arbeidspenger kr. 16 679,34. Nettoindtægten altsaa kr. 4 497,63. Her er ikke medregnet almindelig husarbeide.

I de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler har arbeidsvirksomheten i alt væsentlig omfattet de samme arbeidsgrener som i tidligere aar.

6. Sjælepleien og undervisningen. Kristiania kredsfængsel. Gudstjeneste har, med undtagelse av enkelte messefald i sommerferien, været holdt hver søndag og 1ste dagene paa de store høitider samt langfredag i samtlige tre avdelinger (mandsavdelingen og kvindeavdelingen i hovedfængslet og mandsavdelingen i annekset) Presten og hans medhjælper har holdt gudstjeneste vekselvis i de forskjellige avdelinger. Likesom i tidligere aar har de hat bistand av nogen prædikanter fra indremissionen og i kvindeavdelingen av nogen kristelig interesserte damer.

Fangernes forhold under gudstjenesten er i almindelighet særdeles godt. Det hænder meget sjelden at nogen forstyrrelse, som f. eks. høirøstet tale, finder sted under gudstjenesten. Fangerne synes i det store og hele at følge interessert med.

Av samtaler med fangerne har presten i driftsaaret notert 615.

I Skiens kredsfængsel har lægfolk fra Frelsesarmeen og Skiens indremission besøkt fængslet 2 ganger i maaneden og holdt gudstjeneste i forbindelse med sang og musik. I Stavanger kredsfængsel har et sangkor under ledelse av en emissær hver anden søndag i hver avdeling underholdt fangerne. Kvindefangerne har været besøkt av kristelig interesserte damer. I Bergens kredsfængsel har der været holdt ukentlige gudstjenester. I Bodø kredsfængsel har presten et par ganger i driftsaaret holdt andagt i fængselsgangen. Metodistpresten i Bodø har ogsaa holdt saadan andagt i forbindelse med musik og sang av metodistmenighetens sangkor.

Ved de øvrige fængsler har sjælepleien i regelen bare bestaaet i presternes besøk hos fangerne.

Undervisning har været meddelt i Kristiania, Bergen, Trondhjem og Bodø kredsfængsler. I de øvrige fængsler har ingen undervisning fundet sted.

7. Kosten. Som følge av den rationering av forskjellige slags matvarer som paa grund av krigen blev bestemt for hele riket fra 1 januar 1918, blev der 27 december 1917 utfærdiget nyt kostregulativ for fanger paa almindelig kost i kreds- og hjælpefængslerne.

Paa grund av dyrtiden maatte man ogsaa i indeværende driftsaar stadig øke vaktmesternes tillæg til godtgjørelsen for levering av kost til fangerne, indtil der fra nyttaar 1918 blev indført den ordning at kostgodtgjørelsen blev fastsat av fængslernes bestyrere for hvert kvartal paa grundlag av beregninger over de forskjellige maaltiders kostende, opstillet efter et av Fængselsstyrelsen fastsat regningskema. Man opnaadde derved at sikre vaktmesterne at de fik hvad de skulde ha (hvad de før risikerte ikke at faa under stigende priser), og at sørge for at fængslet ikke betalte for meget for kosten (hvad let vilde hænde under faldende priser). Endvidere opnaadde man at befri Fængselsstyrelsen for alt det arbeide den hadde med at fastsætte de stadig skiftende satser for de mange fængsler. Samtidig blev tilberedelsesgodtgjørelsen tat ut av kostgodtgjørelsen. Følgende regler for tilberedelsesgodtgjørelsen blev utfærdiget av Fængselsstyrelsen 25 april 1918. Naar antallet av middagsportioner i kvartalet har været

540 og derover . . .	betales kr. 170,00 for kvartalet.
450—539 . . .	— „ 150,00 „ —
360—449 . . .	— „ 130,00 „ —
270—359 . . .	— „ 110,00 „ —
180—269 . . .	— „ 90,00 „ —
Under 180 . . .	— „ 0,50 „ hver middagsportion.

Under de ekstraordinære forhold i driftsaaret betales der indtil videre et tillæg av 25 % til de opstillede satser.

8. Sundhetstilstanden. I Kristiania kredsfængsel var sundhetstilstanden i driftsaaret meget god, og der indtraf intet tilfælde av epidemisk sygdom.

Av lægens protokol fremgaar at der er notert 32 sygdomstilfælder hos mænd og 7 hos kvinder. I sykehus har været indlagt 13 fanger (11 mænd og 2 kvinder) og til observation i sindssykeasyl 2 mandlige fanger. 14 fanger (11 mænd og 3 kvinder) har i fængslet været under observation med hensyn til sin sindstilstand. 5 av dem blev erklært for sindssyke og 9 for abnorme. Vand- og brødstraf er i 5 tilfælder omsat til fængsel paa almindelig fangekost.

1 fange døde i fængslet. 3 forsøk paa selvmord fandt sted.

Fra de øvrige kredsfængsler og større hjælpefængsler blev 20 fanger indlagt paa sykehus og 5 i sindssykeasyll. 3 fanger fik vand- og brødstraf omsat til almindelig fangekost.

9. Bygningerne. I Kristiania kredsfængsel blev der foretaget en række forføjninger i begge fængselsafdelinger for at afhjælpe visse svakheter. De væsentligste av disse forføjninger bestod i forstærkning av utgangsdørene. I hovedfængslet blev der i opgangen anbragt en solid jerngitterport.

Skedsmo kredsfængsel. Elektrisk lys blev indlagt i vaktmesterens kontor, betjentrummet og badet samt i vedskuret.

Molde kredsfængsel. Nyt tak av skifersten blev lagt paa fængselsbygningen med en utgift av kr. 2 567,32.

I Trondhjems kredsfængsel (avd. B) blev indlagt centralopvarmingsapparat. I begge afdelinger blev indrettet matbod og plads for rengjøring av matkopperne.

Eidsberg hjælpefængsel. Elektrisk lys blev indlagt i fængslet og hovedbygningen.

Lervik hjælpefængsel. I fængslets celler, korridorer og kjelder blev der indlagt elektrisk lys.

10. Indtægter og utgifter. Herom henvises til tabel 27.

Til de i tabellen opførte indtægter kommer ogsaa de bidrag som av fængselsdistrikterne skal betales til statskassen i henhold til fængselslovens § 62. Det samlede bidrag i driftsaaret 1917—1918 utgjorde kr. 231 173,60.

Smaafængslerne 1917—1918.

Om fængslernes beliggenhet og fangerummenes antal i hvert fængsel henvises til tabel 28.

Antallet av smaa fængsler var 1 juli 1917 94. Som nevnt s. 16 gik Lervik fængsel over til større hjælpefængsel fra driftsaarets begyndelse 1 juli 1917. Intet nyt kom til i driftsaaret.

Av tabel 29, hvori er utelatt de fængsler som ikke hadde noget fangebelæg i aaret, sees at der i smaa fængslerne i 1917—1918 sat 555 varetægtsfanger (530 mænd og 25 kvinder) og 336 straffanger (328 mænd og 8 kvinder), altsaa i det hele 891 fanger (858 mænd og 33 kvinder). Det gjennemsnitlige daglige belæg var 17,3 varetægtsfanger og 7,1 straffanger, tilsammen 24,4.

Indtægterne ved smaafængslerne var i 1917—1918 kr. 940,34 og utgifterne kr. 59 108,41 (tabel 30).

Tvangsarbeidshusene 1917—1918.

1. Arbeidshusene og deres distrikter. De mandlige tvangsarbeidere blev i driftsaaret sat ind enten i Opstad tvangsarbeidshus eller i Trondhjems tvangsarbeidshus. Fordelingen mellem disse bestemtes i hvert enkelt tilfælde av Fængselsstyrelsen.

De kvindelige tvangsarbeidere blev sat ind i Arbeidshuset for Kvinder.

2. Funktionærene. Opstad tvangsarbeidshus. Kasserer Asbjørn Kristian Olsen frattraadte efter egen opsigelse sin stilling 22 oktober 1917 for at gaa over i anden offentlig tjeneste. I hans sted blev fra 15 februar 1918 Herman Ragnvald Opdal ansat.

Johannes Sanner blev fra 1 januar 1918 fast ansat i stillingen som sekretær.

Gaardsbestyrer Erling Hagbarth Fridrichsen frattraadte efter egen opsigelse den 23 mars 1918 for at gaa over i privat tjeneste. I hans sted blev landbrukskandidat Jørgen Bentsen Vormeli ansat fra 15 april 1918.

I den fra budgetaarets begyndelse oprettede nye stilling som verksmester blev fra 1 juli 1917 verksassistent Harald Kornelius Grønberg Aarstrand ansat. Som verksassistent blev i hans sted fra samme dag ansat opsynsbetjent Ole Siverson Tjemsland.

Ingen av arbeidshusets tjenestemænd har i aaret været ilagt disciplinærstraf.

11 forskjellige funktionærer har i aaret været sykmeldt i tilsammen 201 dage

Paa grund av militærtjeneste var 8 tjenestemænd fraværende i tilsammen 308 dage.

Som medlemmer av tilsynsraadet blev for aaret 1918 opnævnt: Statsadvokat A. F. Pedersen, formand, sorenskriver D. Follestad, næstformand, gaardbruker Eivind Høgnestad og gaardbruker O. Anda.

Ved Trondhjems tvangsarbeidshus og ved Arbeidshuset for Kvinder har funktionærene været de samme som ved henholdsvis Trondhjems landsfængsel og Landsfængslet for Kvinder.

3. Antallet av tvangsarbeidere m. v. Tallene i tabel 31, tilgang, knytter sig til antallet av tilfælder hvori tvangsarbeidere i aarets løp er sat ind i arbeidshus.

Av de tvangsarbeidere som i beretningsaaret er sat ind i henhold til dom efter løsgjængerloven, var 1 kvinde tidligere i driftsaaret løslatt fra tvangsarbeidshus. Altsaa kom 23 forskjellige mænd og 28 forskjellige kvinder ind i henhold til saadan dom.

Av dem som blev sat ind efter løsgjængerloven uten ny dom (21 mænd og 9 kvinder), var 10 mænd og 4 kvinder løslatt paa prøve i samme driftsaar.

I aaret har i det hele i tvangsarbeidshusene sittet 379 forskjellige personer, nemlig 273 mænd og 106 kvinder.

Ved driftsaarets utgang sat der i tvangsarbeidshusene 91 mænd og 3 kvinder færre end ved dets begyndelse.

Det daglige middeltal av tvangsarbeidere i 1917—1918 var 257 eller 1,6 pr. 10 000 indbyggere av folkemængden over 16 aar 1 december 1910.

4. Tvangsarbeidernes behandling og forhold i almindelighet.

I Opstad tvangsarbeidshus har behandling i enrum hele døgnet været anvendt i tilsammen 1 316 dage, enrum om natten og i hviletiden i tilsammen 7 331 dage.

I Arbeidshuset for Kvinder har 2 tvangsarbeidere været indsat i celle i tilsammen 11 dage

Tvangsarbeidernes forhold har gjennemgaaende været godt

Fra Opstad tvangsarbeidshus rømte en 50 aar gammel løsgjænger, som blev grepet igjen samme dag.

Om de forseelser tvangsarbeiderne har gjort sig skyldig i, og om de anvendte refselsler, henvises til tabel 3 3

Følgende opgave viser hvormange ganger hver av de disiplinært straffede tvangsarbeidere har været refset i driftsaaret:

	Opstad tvangsarbeids- hus.	Trondhjems- tvangsarbeids- hus.	Mænd tilsammen.	Arbeidshuset for Kvinder.
Refset 1 gang	12	—	12	3
„ 2 ganger	2	—	2	—
„ 3 ganger	—	—	—	—
	14	—	14	3

I tabell 3 5 er meddelt opplysninger om tvangsarbeidernes brevveksling og besøk.

Tvangsarbeidernes fordeling i klasser sees av tabel 3 2.

5. Arbeidsvirksomheten. Herom henvises til tabel 3 4.

Ved Opstad tvangsarbeidshus er henvend $\frac{1}{3}$ av det samlede antal arbeidsdage anvendt til jordarbeide, derunder ogsaa nydyrkning. Vaaren og forsommeren

1918 bruktes 2 arbeidslag, hvert paa ca. 20 mand, til stikning av brændtorv. Det ene lag var beskæftiget med haandstikning, det andet med maskinstikning. Ialt blev stukket 2 587 læs torv.

Arbeidet paa Mæresmyren i 1917 varte til 9 november 1917, da tvangsarbeiderne blev sendt tilbage til Trondhjem. Arbeidet blev fortsat sommeren 1918, da 21 tvangsarbeidere under ledelse av 2 betjenter blev sendt ut til myren 23 mai. Der var desuten leiet 2 tømmermænd og 1 arbeidsformand.

Det samlede antal arbeidsdage paa Mæresmyren i beretningsaaret var 2 735. Herav anvendtes til:

Rydnings-, grøftnings- og planeringsarbeider . . .	1 283
Driftsarbeider	547
Byggearbeider	587
Kjøkken- og renholdsarbeide	245
Forskjellig	73

Av de i driftsaaret utgaaede tvangsarbeidere tilkom arbeidspenger: ved Opstad tvangsarbeidshus 117, ved Trondhjems tvangsarbeidshus 18, tilsammen 135 (100 %) og ved Arbeidshuset for Kvinder 42 (89,4 %). Herav hadde i Opstad tvangsarbeidshus 17 (12,6 % av det samlede antal mandlige tvangsarbeidere) og i Arbeidshuset for Kvinder 9 (21,4 %) et beløp av under 10 kroner i behold ved utgangen. 2 tvangsarbeidere utgaaede fra Opstad tvangsarbeidshus hadde over 100 kroner (1,5 %).

6. Sjølepleien og undervisningen. Av beretningen fra læreren ved Opstad tvangsarbeidshus, der tillike forretter som arbeidshusets prest, meddeles følgende utdrag:

Der har i aarets løp været avholdt regelmæssig gudstjeneste i kirken hver søn- og helligdag til sædvanlig tid med undtagelse av 2 høitiders 2den dage og 2 søndage da presten var syk. Julaften holdtes jultræfest i kirken med megen sang og en kort præken. Tvangsarbeidernes forhold under gudstjenesterne har været særdeles godt. Ingen rolighetsforstyrrelser har fundet sted. De fleste har fulgt opmerksomt med under prækenen. Sangen har gaat med liv og lyst. Ingen har bedt sig fritat for deltagelse i gudstjenesten. De fleste har tvertimot lagt for dagen at de har omfattet kirkegangen med særlig interesse. Kommunion har ikke fundet sted. Rigtignok har nogen faa for presten uttalt ønske om at faa gaa til alters, men han har fundet det rigtigst at utsette dermed endnu en tid. Antallet av prestens samtaler med fangerne har i aarets løp været 952. De fleste av disse samtaler har fundet sted paa prestens kontor. Nogen har søkt om hjelp til anskaffelse av arbeide ved løsladelsen, andre til andragender om prøveløsladelse, men mange har ogsaa villet tale om sit gudsforhold og søkt raad og veiledning for sin sjæl. Desuten har presten stadig besøkt dem som har sittet i celle, og som regel hat længere samtaler med dem. Præ-

sten uttaler at ondsindede kamerater kan øve en mægtig indflydelse og helst ikke bør være sammen med andre i hviletiderne. Der er flere tvangsarbeidere som i fuldt alvor har slaat ind paa en bedre vei, men ikke har greiet den haan og spot som har haglet ned over dem av enkelte frække kamerater.

Skolen har fortsatt ogsaa dette aar, men med undervisning bare i engelsk. Ialt har 17 mand deltatt. Skolen har været holdt som aftenskole efter endt arbeidstid med 2 timer om uken. Eleverne har vist stor interesse og har været flinke og ihærdige i arbeidet. Sangkoret har fortsatt med regelmæssige øvelser 2 kvelder om uken med presten som instruktør. Paa de store høitider og ellers efter gudstjenesterne har koret opvartet med sang, noget alle tvangsarbeiderne er meget glad i.

Boksamlingen er uforandret, 1 032 bind. Læselysten har været stor.

Ved Trondhjems tvangsarbeidshus har ingen tvangsarbeider deltatt i undervisningen, men boksamlingen har været flittig benyttet.

I skolen ved Arbeidshuset for Kvinder har undervisningstiden været sat op, og av pikerne har alle de yngre som egnet sig for undervisning og hadde lyst til det, deltatt. Interessen var meget stor.

7. Kosten. Herom henvises til tabel 36.

Den almindelige rationering av matvarer i beretningsaaret, som ogsaa tvangsarbeidshusene var underkastet, voldte store vanskeligheter og mange forandringer i kostreglementerne.

Ved Arbeidshuset for Kvinder gik man paa samme maate som ved Landsfængslet for Kvinder over til at gi formiddagsmat som tillægskost paa arbeidsdagene istedenfor eftasverd.

8. Sundhetstilstanden. Se tabel 37.

Lægen ved Opstad tvangsarbeidshus uttaler at sundhetstilstanden blandt arbeiderne i det hele har været særdeles god. 2 tvangsarbeidere blev indlagt i Stavanger Amtssykehus, derav 1 for tyfus. Utenfor dette sidste har der ikke forekommet noget tilfælde av epidemisk sygdom. 1 tvangsarbeider, som efter observation i arbeidshuset forrige aar var blit erklært sindssyk og farlig, blev 3 juli 1917 indlagt i Kriminalasyet. 1 tvangsarbeider blev efter observation i arbeidshuset erklært sindssyk og 20 juni 1918 indlagt i Opdøl asyl. 1 tvangsarbeider med akut forløpende lungetuberkulose blev 14 august 1917 indlagt i Kristiania kommunale sykehus. Forøvrig har ingen tvangsarbeider været behandlet i sykehus.

Der har ikke forekommet nogen sygdomstilfælde som kan antages at være foraarsaget ved opholdet i arbeidshuset. Lægen betegner de hygieniske forhold i anstalten som særdeles gode, og finder saavel kost som beklædning meget tilfredsstillende.

I Trondhjems tvangsarbeidshus har sundhetstilstanden i beretningsaaret været meget god.

I Arbeidshuset for Kvinder har der paa grund av rationeringen været adskillige fordelelsesforstyrrelser. Direktøren beklager sig over at der gang paa gang kommer ind i arbeidshuset piker som straks maa sendes paa sykehus.

9. Bygningerne og eiendommen.

Opstad tvangsarbeidshus. Det i forrige beretning omhandlede grisehus blev færdig. Der opførtes ny bolig for verkmester og maskinmester. Der paabegyndtes opførelse av ny fjøsbygning og nyt skolehus (for funktionærernes barn).

Med hensyn til jordeiendommen og husdyrholdet paa Opstad meddeles følgende oplysninger: Det dyrkede areal blev sommeren 1917 anvendt saaledes: 66,3 maal til eng, 12 maal til pilekultur og 149,5 maal til aker, ialt 227,8 maal. I aarets løp blev færdig opbrudt og grøftet et nyt stykke paa 51 maal, som blev tilsaaet med havre.

Gjerde opsattes langs hovedveiens østside fra Rongen til Tvihaugbækken, ialt 640 m.

Besætningen i fjøset bestod 1 juli 1917 av 17 voksne kjør, 3 ungokser og 3 kalver, tilsammen 23 dyr, 30 juni 1918 av 14 voksne kjør, 1 okse, 3 kvier og 1 kalv, tilsammen 19 dyr.

I grisehuset bestod besætningen den 1 juli 1917 av 11, den 30 juni 1918 av 14 griser.

I stalden hadde tvangsarbeidshuset 1 juli 1917 12 hester. I aarets løp er 1 hest indkjøpt og 2 solgt. Den 30 juni 1918 var besætningen saaledes 11 arbeidshester. Der er i aaret utført 3 221 hestedagsverk. Hestene har praktisk talt været i bruk hver eneste virkedag i hele aaret.

Sundhetstilstanden har været god saavel i fjøset som i grisehuset og stalden.

Sau besætningen bestod 1 juli 1917 av 179 dyr. Den 30 juni 1918 av 144 dyr, dels voksne, dels lam.

10. Indtægter og utgifter. Herom henvises til tabel 10 og tabel 38. Til de indtægter som i tabel 10 er ført op for Trondhjems tvangsarbeidshus og Arbeidshuset for Kvinder, kommer et bidrag av 30 øre daglig for hver tvangsarbeider fra hjemstavnskommunerne. Dette bidrag har for Trondhjems tvangsarbeidshus utgjort kr. 4 598,70 og for Arbeidshuset for Kvinder kr. 7 438,20.

11. Oplysninger om de efter dom indkomne tvangsarbeidere.

Disse oplysninger gjelder kun tvangsarbeidere indsat efter dom i henhold til løsgjængerloven i tiden 1 juli—31 december 1917.

Tabel 39 viser de indkomne tvangsarbeideres forseelser. Av mændene er ialt 78,56 % sat ind for forseelse mot løsgjængerlovens §§ 16, 17 og 19, mens av kvinderne det største antal (90,9 %) var sat ind for forseelse mot § 4.

Table 40 gir oplysning om hvor lang tid de indkomne tvangsarbeidere blev sat ind paa. Som det vil sees er av mændene 50 % sat ind for en tid av 18 maaneder, 42,86 % for en tid av 3 aar. Av kvinderne er det største antal, 54,55 % sat ind paa en tid av 3 aar.

Table 41 viser tvangsarbeidernes alder ved indkomsten. Som det vil sees, omfatter aldersgrupperne 30—39 aar det største antal av mænd (35,72 %). Av kvinderne var det største antal (36,37 %) 25—29 aar.

Table 42 angaar tvangsarbeidernes ægteskabelige stilling.

Table 43 indeholder oplysning om tvangsarbeidernes fødeland

Table 44 viser tvangsarbeidernes bosted. Av de mandlige tvangsarbeidere hadde 57,14 % og av de kvindelige tvangsarbeidere 90,91 % sit bosted i Kristiania. For 3 av mændene er ikke opgit noget fast bosted

Kriminalasylet 1917—1918.

Ved driftsaarets begyndelse — 1 juli 1917 — var i Kriminal-	
asylet	32 syke
I aarets løp kom der ind	5 —
	Tilsammen 37 syke
I aarets løp utgik.	4 —
Tilbake ved driftsaaret utløp	33 syke

Av de i aaret utgaaede syke døde den ene i asylet ved hængning.

Av de 32 syke som var i asylet ved driftsaarets begyndelse, var 7 overført fra landsfængsel og 1 fra tvangsarbeidshus.

Av de 5 syke som kom ind i aarets løp, var 1 overført fra Opstad tvangsarbeidshus, 1 fra Eidsberg hjelpefængsel, 1 fra Rosenberg asyl, 1 fra Rønvik asyl og 1 fra Bratsberg sindssykeasyl.

De i driftsaaret behandlede syke er opført som lidende av følgende sindssygdomme:

	Henliggende ved driftsaarets begyndelse.	Tilkommet i aarets løp.	Tilsammen behandlet.	Utskrevet.			Døde.	Tilbakeiggende ved aarets utløp.
				Helbredet.	I bedring.	Uhelbredet.		
Melancholia	1	-	1	-	-	-	-	1
Amentia	1	-	1	-	-	-	-	1
Dementia	12	1	13	-	-	-	-	13
Paranoia	1	-	1	-	-	-	-	1
Insania periodica	3	-	3	-	-	-	-	3
— epileptica	1	1	2	-	-	-	-	2
— hypochondrica	2	-	2	-	-	1	-	1
— degenerativa	7	-	7	-	-	2	1	4
Alcoholismus	1	-	1	-	-	-	-	1
Idiotia	3	3	6	-	-	-	-	6
	32	5	37	-	-	3	1	33

Det samlede antal forpleiningsdage i driftsaaret utgjorde 12 076. Det daglige middeltal av syke har været 33,1.

Arbeidsvirksomheten har bestaaet i renhold, vedsaging, malerarbeide, murerarbeide, skrædderarbeide og poseklistring.

Om asylets indtægter og utgifter henvises til tabel 4 5.

Som medlemmer av asylets kontrolkommission var beskikket stadsfysikus M. F. D. Bøckman (formand), fængselsdirektør F. E. Malthe og sanitetsmajor Lossius, den sidste indtil utgangen av 1917, da han efterfulgtes av distriktslæge C. T. Herlofsen.

Fangetransport 1917—1918.

Ved skrivelse av 26 mars 1918 gav Styrelsen samtykke til at betjentene ved Kristiania kreds fængsel fra 1 november 1917 som fangeførere fik godtgjort nødvendige utlæg for fangen efter regning.

For samtlige lensmænd i Akershus amt blev det bestemt at fangeføringen fra 1 april 1918 indtil videre blir at utføre paa de betingelser at lensmændene faar vanlig skyss- og kostgodtgjørelse for sig selv og efter regning faar godtgjort sine nødvendige utlæg for fangen og i tilfælde for vaktkar.

Lignende bestemmelse blev fra 1 mai 1918 gjort gjældende for lensmanden i Nordre Land.

Efter kontrakterne om fangetransport med dampskib hadde betalingen for fangers forpleining tidligere været den samme som for passagerer paa 3die plads. Da imidlertid 3dje plads var blit sløifet paa endel søskapers skibe, blev kontrakterne for disses vedkommende forandret saaledes at der for fangeforpleining betales det samme som til enhver tid kræves av passagerer paa billigste plads. Denne forandring blev gjort gjældende for følgende dampskibsselskaper: Fosens dampskibsselskap fra 1 november 1917, Arendals og Stavangerske dampskibsselskaper fra 1 december 1917, Namdalens dampskibsselskap fra 1 januar 1918 og Namsos dampskibsselskap fra 20 juni 1918.

Omsorgen for løslatte.

Til understøttelse med klær og reisepenger av fanger som blev løslatt fra landsfængslerne i 1917—1918, bruktes ved Bodsfængslet kr. 8 761,73, ved Akershus landsfængsel kr. 3 062,25, ved Trondhjems landsfængsel kr. 3 940,32 og ved Landsfængslet for Kvinder kr. 2 226,28. For de to sidstnævnte anstalters vedkommende omfatter understøttelsen ogsaa tvangsarbeidere som var løslatt fra de til anstalterne knyttede tvangsarbeidshus.

Ved Opstad tvangsarbeidshus bruktes til lignende understøttelse av løslatte tvangsarbeidere i 1917—1918 kr. 4 553,54.

Av dem som blev løslatt fra landsfængslerne i 1917—1918 hadde 250 fanger fra Bodsfængslet i indestaaende arbeidspenger kr. 2 041,59, 69 fanger fra Akershus landsfængsel kr. 969,83, 37 fanger fra Trondhjems landsfængsel kr. 645,11 og 22 fanger fra Landsfængslet for Kvinder kr. 168,96.

Av de i 1917—1918 løslatte tvangsarbeidere hadde 120 fra Opstad tvangsarbeidshus i indestaaende arbeidspenger kr. 3 501,77, 18 tvangsarbeidere fra Trondhjems tvangsarbeidshus kr. 629,29 og 45 tvangsarbeidersker fra Arbeids- huset for Kvinder kr. 898,81.

Av de fra kreds-fængslerne og de større hjelpefængsler i 1917—1918 løslatte blev ca. 1 100 trængende fanger understøttet med uundværlige beklædningsgjenstande og reisepenger. 609 av dem var løslatt fra Kristiania kreds-fængsel.

Det i forrige aar paabegyndte arbeide med at utvikle forsorgssaken blev fortsat.

I henhold til beslutning paa det møte som avholdtes 30 mars 1917 i Kristiania av delegerte fra samtlige landets forsorgsforeninger (se Fængselsstyrelsens aarbok 1917), henstillet Fællesstyret for forsorgsforeningerne i skrivelse av

6 juli 1917 til enkeltforeningerne at foreta de forandringer i sine love som tilslutningen til landsforbundet foranlediget. Denne henstilling blev av de fleste foreninger fulgt.

Ogsaa i 1917—1918 bereiste flere fængselsmænd landet, hvor de holdt foredrag om forsorgssaken og fik nedsat komiteer til innsamling av bidrag til landsfondet og til dannelse av nye forsorgsforeninger.

2 nye foreninger blev stiftet i driftsaaret, nemlig Drammens forsorgsforening 25 september 1917 og Kristiansands forsorgsforening 16 november s. a.

I henhold til landsforbundets love § 13 blev der besluttet opprettet et opplysningskontor i Kristiania med følgende opgave: a) at samle opplysninger om forsorgsvirkomheten og at utarbeide en samlet beretning herom hvert aar, b) at tjene som opplysningskontor saavel for foreningerne som for andre i forsorgs-saken interesserte, c) at lede arbeidet med at faa knyttet tilsynsførende til virksomheten.

Til forberedelse av et saadant kontors opprettelse foretok bestyrer av Kristiania forsorgsforenings arbeidskontor, kand. teol. Daae en reise for forbundet til Kjøbenhavn for at sette sig ind i „Fængselshjælpens“ og „Fængselselskapernes fælleskontors“ arbeidsmaate. Paa fællesstyrets møte i Kristiania den 23—24 november 1917 blev kand. Daae ansat som midlertidig bestyrer av kontoret, hvorhos formanden fik i oppdrag at leie lokale og ansætte den nødvendige kontorhjelpe. Trods ihærdig søken var det paa grund av den herskende husnød i Kristiania umulig at finde noget passende lokale inden beretningsaarets utgang.

Av selskaper hvis formaaler at understøtte løslatte fanger, fandtes i 1917—1918, foruten landsforbundet, ialt 24. naar de ny-stiftede foreninger medtages, nemlig følgende:

Kristiania forsorgsforening, omdannet $\frac{1}{7}$ 1917 ved sammenslutning av de to ældre fængselselskaper,

Fredrikshald forsorgsforening, stiftet $\frac{26}{3}$ 1917,

Sarpsborg forsorgsforening, stiftet $\frac{21}{4}$ 1899,

Fredrikstad forsorgsforening, stiftet $\frac{1}{5}$ 1879,

Moss forsorgsforening, stiftet $\frac{2}{2}$ 1917,

Hamar distrikts forsorgsforening, stiftet $\frac{2}{3}$ 1898,

Drammens forsorgsforening, stiftet $\frac{25}{9}$ 1917,

Hortens forsorgsforening, stiftet $\frac{19}{3}$ 1917,

Tønsberg og omegns fængselselskap, stiftet $\frac{27}{3}$ 1917,

Sandefjord og Sandeherreeds forsorgsforening, stiftet $\frac{19}{3}$ 1917,

Larviks forsorgsforening, stiftet $\frac{27}{12}$ 1877 (jfr aarboken 1917),

Skien og omegns forsorgsforening, stiftet $\frac{14}{3}$ 1917,

Kragerø forsorgsforening, stiftet $\frac{10}{3}$ 1917,

Arendals forsorgsforening, stiftet $\frac{24}{3}$ 1917,

Kristiansands forsorgsforening, stiftet $\frac{16}{11}$ 1917,

Flekkefjords forsorgsforening, stiftet $\frac{7}{2}$ 1917,

Stavanger forsorgsforening, stiftet $\frac{1}{5}$ 1893,

Bergens forsorgsforening, stiftet $\frac{21}{3}$ 1877,

Aalesund forsorgsforening, stiftet $13/12$ 1915,
 Molde og Romsdals forsorgsforening, stiftet $19/5$ 1915,
 Kristiansunds og Nordmørs forsorgsforening, stiftet $16/4$ 1915,
 Trondhjems forsorgsforening, stiftet $4/3$ 1878,
 Nordlands amts forsorgsforening, stiftet $17/12$ 1898,
 Tromsø amts forsorgsforening, stiftet $15/10$ 1907.

Stortinget bevilget for budgetterminen 1917—1918 et statsbidrag til forsorgsforeningerne, stort kr. 20 000,00, som av Justisdepartementet blev fordelt saaledes: Landsforbundet kr. 6 000,00, forsorgsforeningen i Kristiania kr. 4 000,00, Fredrikshald kr. 150,00, Sarpsborg kr. 50,00, Fredrikstad kr. 200,00, Moss kr. 100,00, Hamar distrikt kr. 50,00, Drammen kr. 250,00, Horten kr. 150,00, Tønsberg og omegn kr. 150,00, Sandefjord og Sandehæred kr. 100,00, Larvik kr. 50,00, Skien og omegn kr. 200,00, Kragerø kr. 100,00, Arendal kr. 150,00, Kristiansand kr. 200,00, Flekkefjord kr. 100,00, Stavan-ger kr. 1 300,00, Bergen kr. 1 500,00, Aalesund kr. 200,00, Molde og Romsdal kr. 100,00, Kristiansund og Nordmør kr. 200,00, Trondhjem kr. 1 500,00 og Tromsø kr. 250,00 samt til foreningen til hjælp for fanger løslatte og forkomne „Zoar“ i Kristiania kr. 1 000,00, tilsammen kr. 18 050,00. Resten av det bevilgede beløp blev ikke utdelt, men overført til næste budgettermin.

Desuten var der av Stortinget bevilget kr. 6 000,00 til Selskapet til hjælp for hjemløse ungdom i Kristiania, kr. 2 500,00 til Kristiania indremissions hjem „Ebenezer“, kr. 500,00 til Hvitebaandsherberget „Nanna Storjohans Minde“, Kristiania, kr. 4 000,00 til Frelsesarmeens redningshjem for faldne kvinder, kr. 1 000,00 til Frelsesarmeens mottagelsesstation i Smalgangen 16 i Kristiania, kr. 5 000,00 til Kvindehemmet paa Grini i Bærum, kr. 2 000,00 til kvindehemmet „Nygjærdet“ i Bergen, kr. 1 500,00 til Rednings- og arbeidshjemmet for kvinder i Bergen og kr. 2 000,00 til Kvindehemmet i Trondhjem.

Kristiania forsorgsforenings arbeidskontor, som tidligere har avgit beretning for kalenderaaret, har efter den i forrige aarbok nævnte sammenslutning av de 2 Kristianiaforeninger sendt ind beretning for tidsrummet 1 januar 1917—30 juni 1918 eller for $1\frac{1}{2}$ aar forat beretningsaaret fremtidig kan komme til at løpe fra hvert aars 1 juli. Av beretningen meddeles følgende:

„Arbeidskontorets virksomhet er drevet paa samme maate som før.

Det har været let for de løslatte at faa arbeide tillands paa grund av det store behov for arbeidere i de fleste brancher. Men den ringe skibsfart har gjort det meget vanskelig for vore folk at bli forhyret.

Kjendskapet til forsorgssaken og interessen derfor er øket i de sidste aar. Hertil har den propaganda bidraget som er gjort under arbeidet for sammenslutning av forsorgsforeningerne til et landsforbund, likeledes de foredrag som er blit holdt av de utsendte foredragsholdere. Den velvilje saken har mødt i pressen, har ogsaa gjort sit. Alt dette har bevirket at arbeidet er blit lettere ogsaa for Arbeidskontoret. Til kontorets virksomhet for fangers familier og i pengegaver er indkommet større bidrag end i noget tidligere aar.

I tidsrummet 1 januar 1917—30 juni 1918 henvendte 387 personer sig til arbeidskontoret for første gang. Av disse var 112 løslatt fra Bodsfængslet, 22 fra Akershus landsfængsel, 15 fra Landsfængslet for Kvinder, 147 (138 mænd og 9 kvinder) fra Kristiania kreds-fængsel, 12 fra andre fængsler, 7 fra tvangsarbeidshus for mænd og 30 fra Arbeidshuset for Kvinder. Desuten anmodet 38 fangers og 4 tvangsarbeideres familier om understøttelse. Av tidligere understøttede henvendte 647 personer sig paany til arbeidskontoret. Av dem var 107 løslatt fra Bodsfængslet, 190 fra Akershus landsfængsel, 43 fra Landsfængslet for Kvinder, 148 (142 mænd og 6 kvinder) fra Kristiania kreds-fængsel, 12 fra andre fængsler, 23 fra tvangsarbeidshus for mænd og 49 fra Arbeidshuset for Kvinder. Endvidere bad 54 fangers og 16 tvangsarbeideres familier om hjælp. Det samlede antal løslatte fanger og tvangsarbeidere (eller deres familier) som søkte understøttelse gjennom kontoret var saaledes 1 034. Av dem blev 23 avvist eller henvist andetsteds og 27 mottok ikke tilbudt hjælp. De øvrige 984 blev hjulpet paa følgende maate: skaffet fast plads tillands 100, tilsjøs 9, skaffet midlertidig arbeide 46, skaffet redskaper og materialer 39, skaffet reisebidrag indenlands 110, til utlandet 4, skaffet logis, mat eller klær 627 og anden hjælp 49.

De penger som er blit anvendt til understøttelse for 1ste halvaar 1917 av Kristiania fængsels-selskap og Foreningen for løslatte og for budgetaaret 1917—1918 av Kristiania forsorgsforening, fordeler sig saaledes :

	1ste halvaar 1917.	1917—1918.	1 januar 1917—30 juni 1918.
	Kr.	Kr.	Kr.
Paa Bodsfængslet	1 337,53	3 553,12	4 890,65
„ Akershus landsfængsel	1 621,83	3 766,59	5 388,42
„ Landsfængslet for Kvinder	338,52	837,76	1 176,28
„ Kristiania kreds-fængsel	1 392,89	1 726,67	3 119,56
„ Opstad tvangsarbeidshus	59,39	259,01	318,40
„ Arbeidshuset for Kvinder	441,32	996,68	1 438,00
„ Familier	628,50	1 407,50	2 036,00
Tilsammen	5 819,98	12 547,33	18 367,31

Arbeidskontorets driftsomkostninger, som er dekket ved brændevinssam-lagets bevilgning for 1917 og ved hvad der har været i behold fra tidligere bevilgninger, har været for tidsrummet 1 januar 1917—30 juni 1918 :

Lønninger	kr. 4 680,00
Lys, brænde, rengjøring	„ 366,15
Kontorutgifter	„ 968,26
Bestyrerens reiser	„ 83,40

Tilsammen kr. 6 097,81

Av opplysningerne om de øvrige forsorgsforeninger fremgaar bl a. følgende: Fredrikstad forsorgsforening har i 1917 understøttet 20 personer med tilsammen kr. 436,05.

Drammens forsorgsforening har utbetalt understøttelse til et beløp av kr. 183,20 til ialt 15 personer.

Av Stavanger forsorgsforening er i tidsrummet 1 januar 1917 til 30 juni 1918 (1½ aar) anvendt ialt kr. 915,17 til understøttelse av 42 personer.

Bergens forsorgsforenings medlemstal er i 1917 øket med 8 personer og man har hat den glæde at se en række større bidragsydere til foreningens virksomhet og til de ekstraordinære utgifter til arbeidskontoret og dets fond. Selskapets virksomhet har i det forløpne aar været i betydelig fremgang. Arbeidskontoret har i væsentlig grad reducert de understøttelser som er ydet direkte av selskapet, idet de som søker hjelp, henvises til kontoret.

Blandt de understøttede forekommer selvsagt tilbakefald, men man har den store tilfredsstillelse at se den overveiende del av dem som selskapet har tat sig av, bragt i god gjænge som arbeidsomme og ordentlige medlemmer av samfundet. Det maa siges at kontorets arbeide har været hensigtssvarende. Kontoret har mottat 1 650 besøk. Der har i aarets løp været ydet natteherberge 769 ganger. De hjulpnes antal er 224, heri ikke medregnet personer som alene har faat logis og mat (105 personer) og brukte klær (77 personer). Fra kontoret er der avlagt besøk i de hjulpnes hjem 440 ganger og paa arbeidsstederne 193 ganger.

Kristiansund og Nordmørs forsorgsforening har i 1917—1918 ydet bidrag til 36 personer samt til 3 familier hvis forsørgere har været anbragt paa arbeidsanstalt, og til 1 familie hvis forsørger var idømt længere fængselsstraf. Den samlede understøttelse utgjorde kr. 1 373,60.

Av Trondhjems forsorgsforening er der i 1917—1918 ydet 319 større og mindre understøttelser fordelt paa 184 forskjellige personer, hvorav 7 kvinder. Det samlede beløp som blev anvendt hertil, var kr. 3 948,79.

Tromsø amts forsorgsforening har i 1917 i understøttelse utbetalt ialt kr. 433,40.

Efter de av foreningerne utgitte beretninger har man i tabel 46 meddelt en oversigt over medlemsantal, indtægter og utgifter.

Tabel 1. Landsfængslerne.

<p>1. Bods fængslet i Kristiania. (for ca. 230 mænd.)</p>	<p>I dette fængsel indsattes i driftsaaret mænd fra hele riket som var ilagt straf af fængsel i 6 maaneder eller derover, og som</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) ved indsættelsen var under 24 aar, 2) ved indsættelsen havde fyldt 24 aar, var ilagt straf af tidsbegrænset fængsel i ikke over 6 aar og ikke tidligere havde avsonet straf i Bods fængslet, 3) ved indsættelsen havde fyldt 24, men ikke 30 aar, var ilagt straf af tidsbegrænset fængsel i ikke over 6 aar og tidligere havde avsonet straf i Bods fængslet én gang, i tilfælde hvor Fængselsstyrelsen bestemte at de skulde avsones straffen der. <p>Mænd hvis far eller mor var lap, indsattes dog ikke i Bods fængslet. Heller ikke kvæner eller finlændere som var mindst 24 aar gamle og ikke kunde tale norsk.</p>
<p>2. Akershus landsfængsel i Kristiania for ca. 300 mænd.)</p>	<p>I dette fængsel blev optat mænd som var ilagt straf af fængsel i 6 maaneder eller derover, forsaavidt de var domfældt inden Oslo, Akershus, Smaalenenes, Hedemarkens og Kristians, Buskerud, Bratsberg, Nedenes eller Lister og Mandal lagsogn og ikke efter de ovennævnte bestemmelser skulde indsættes i Bods fængslet.</p>
<p>3. Trondhjems landsfængsel (for ca. 60 mænd.)</p>	<p>I dette fængsel blev optat mænd som var ilagt straf af fængsel i 6 maaneder eller derover, forsaavidt de var domfældt inden Stavanger, Bergen, Bergenhus, Romsdals, Trondhjems, Nordlands, Tromsø eller Finmarkens lagsogn og ikke efter de ovennævnte bestemmelser skulde indsættes i Bods fængslet.</p>
<p>4. Landsfængs- let for Kvinder i Kristiania (for ca. 85 fanger.)</p>	<p>I dette fængsel blev optat kvinder fra hele riket som var ilagt straf af fængsel i 6 maaneder eller derover.</p>

Tabel 2. Fangetallet.	Bods- fængs- let.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.		
					Lands- fæng- sels- fanger.	Kreds- fæng- sels- fanger.	Tils.
Hensittende 1 juli 1917	202	161	41	404	19	1	20
Tilgang:							
A. Efter de almindelige indsættelsesregler:							
Indsat efter dom:							
a) personer løslatt paa prøve	18	7	7	32	-	-	-
b) andre	271	77	37	385	28	-	28
Ellers gjenindsat efter løsladelse paa prøve	17	2	1	20	-	-	-
Overført fra andet landsfængsel	-	22	-	22	-	-	-
Kommet tilbake fra sykehus eller sindssykeasyl	8	13	2	23	2	-	2
Kommet tilbake fra varetægtsf. (transport)	9	-	-	9	-	-	-
Gjenindsat efter straffabrydelse	-	-	-	-	3	-	3
— — rømning	-	-	2	2	-	-	-
Kommet tilbake efter midlertidig cellebehandling i kreds fængsel	-	-	4	4	-	-	-
B. Indsat i landsfængsel istedenfor i kreds f.:							
a) bøteavsonere	-	-	-	-	-	-	-
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	1	1
Overført fra kreds fængsel:							
a) bøteavsonere	-	-	4	4	-	-	-
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	-	-
Samlet tilgang	323	121	57	501	33	1	34
Ialt fanger i aaret	525	282	98	905	52	2	54
Avgang:							
A. Fanger indsat efter de almindelige regler:							
Løslatt paa prøve	108	14	6	128	12	-	12
— efter endt straffetid	181	109	32	322	12	-	12
— efter benaadning:							
a) paa prøve	7	1	-	8	2	-	2
b) endelig	-	-	1	1	-	-	-
Døde	-	-	-	-	-	-	-
Overført til andet landsfængsel	23	-	-	23	-	-	-
— » sykehus eller sindssykeasyl	13	15	2	30	3	-	3
— » varetægtsfængsel (transport)	10	-	-	10	-	-	-
Løslatt efter straffabrydelse	2	-	-	2	1	-	1
Rømt	-	-	2	2	-	-	-
Overført til kreds- eller hjelpefængsel	-	-	6	6	-	-	-
B. Kreds fængsels fanger løslatt:							
a) bøteavsonere	-	-	4	4	-	1	1
b) andre straffanger	-	-	-	-	-	1	1
Samlet avgang	344	139	53	536	30	2	32
Fangetal 30 juni 1918	181	143	45	369	-	-	22
Samlet antal fangedage i driftsaaret	72 400	56 177	14 782	143 359	8 179	222	8 401
Daglig middeltal av fanger	198,36	153,9	40,5	392,76	22,44	0,56	23
Høieste fangetal	213	164	47	-	29	1	30
Laveste fangetal	177	143	33	-	16	0	17

Tabel 2 (forts.).		Bods- fængslet.	Akers- hus- lf.	Trond- hjems- lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.		
						Lands- fængs- sels- fanger.	Kredsfængsels- fanger.	
							Efter dom.	Til soning av bøter.
Indkommet i juli	1917	16	11	5	32	2	-	-
—	- august	24	3	2	29	3	-	-
—	- september	29	13	3	45	1	-	-
—	- oktober	34	12	8	54	8	-	-
—	- november	37	18	4	59	3	-	-
—	- december	25	9	6	40	2	-	-
—	- januar	29	5	4	38	3	-	-
—	- februar	25	9	4	38	3	-	-
—	- mars	30	16	5	51	3	-	-
—	- april	20	8	7	35	3	1	-
—	- mai	30	10	3	43	-	-	-
—	- juni	24	7	6	37	2	-	-
Utgaat i juli	1917	29	12	8	49	3	-	-
—	- august	23	12	1	36	3	-	-
—	- september	26	9	1	36	-	-	-
—	- oktober	21	10	5	36	1	-	-
—	- november	38	11	4	53	3	-	-
—	- december	32	17	6	55	4	-	-
—	- januar	15	7	10	32	2	-	1
—	- februar	24	12	6	42	4	-	-
—	- mars	40	14	2	56	6	-	-
—	- april	28	14	1	43	1	-	-
—	- mai	33	11	5	49	3	1	-
—	- juni	35	10	4	49	2	-	-
Fangetal 1 juli	1917 om morgenen	202	161	41	404	20	-	1
—	1 august	189	160	38	387	19	-	1
—	1 september	190	151	39	380	19	-	1
—	1 oktober	193	155	41	389	20	-	1
—	1 november	206	157	44	407	27	-	1
—	1 december	205	164	44	413	27	-	1
—	1 januar	198	156	44	398	25	-	1
—	1 februar	212	154	38	404	26	-	-
—	1 mars	213	151	36	400	25	-	-
—	1 april	203	153	39	395	22	-	-
—	1 mai	195	147	45	387	25	1	-
—	1 juni	192	146	43	381	22	-	-

Tabel 3. Fangernes fordeling i klasser 30 juni 1918.		Bods- fængslet.	Akers- hus- lf.	Trond- hjems- lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Antal fanger i 1ste klasse		89	74	31	194	9
— i 2den —		62	44	8	114	8
— i 3dje —		25	15	3	43	4
— i 4de —		4	9	3	16	1
— i 5te —		1	1	-	2	-
Ialt		181	143	45	369	22

Tabel 4. Disciplinære forseelser og refselsler.		B.	A.	T.	M.	K.
Disciplinære forseelser som har medført refselsler:						
Opsætsighet, u lydighet, upassende opførsel mot funktionærene		2	22	4	28	-
Rømning og forsøk derpaa		1	3	3	7	-
Besiddelse av utillatte gjenstande (fuskearb.)		1	8	-	9	-
Meddelelse til medfange		36	-	-	36	-
Slagsmaal og andet ufredelig forhold til medfange		-	10	1	11	-
Arbeidsvægring		1	13	-	14	-
Dovenskap, slet arbeide		8	2	-	10	-
Beskadigelse av inventar m. v.		17	3	1	21	-
Anden upassende eller uanstændig opførsel		2	10	-	12	-
Ialt		68	71	9	148	-
Refselsler:						
Indskrænkning av cellebesøk		-	-	-	-	-
Nægtelse av beskæftigelse		-	1	-	1	-
Berøvelse av enkelte maaltider		10	38	2	50	-
Inndragning av arbeidspenger		-	-	-	-	-
Nedsættelse i klasse		29	12	1	42	-
Indsættelse i straffecelle		28	1	8	37	-
Indsættelse i enrum efter fl. § 30, nr. 7.		-	3	2	5	-
Haardt natteleie		33	9	4	46	-
Vand og brød		26	9	5	40	-
Mørk celle.		2	-	-	2	-
Legemlig refselse		-	-	-	-	-
Ialt		128	73	22	223	-
Det antal ganger refselsler har været ilagt		68	71	8	147	-
Antallet av refsede personer		49	43	4	96	-
Procent av det samlede fangetal		9,3	15,2	4,1	10,6	-

Tabel 5. Arbeidsvirksomheten..		B.	A.	T.	M.	K.
Samlet antal arbeidsdage		58 615	43 489	11 385	113 489	6 549
Samlet antal fangedage uten arbeide		13 785	12 688	3 397	29 870	1 852
Derav: Søn- og helligdage		12 109	9 537	2 525	24 171	1 494
Sykedage		1 157	558	168	1 883	43
Dage uten arbeide paa grund av arbeidsudygtighet forøvrig		-	419	257	676	-
Dage uten arbeide paa grund av refselse		90	196	222	508	-
Dage uten arbeide av andre grunde		429	1 978	225	2 632	315

Tabel 5 (forts.).		Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Av det samlede antal fangedage utgjorde procentvis:						
Arbeidsdagene	%	80,96	77,41	77,02	79,16	79,92
Fangedagene uten arbeide	%	19,04	22,59	22,98	20,84	20,08
Derav: Søn- og helligdage	%	16,73	16,98	17,08	16,86	18,23
Sykedage	%	1,60	0,99	1,14	1,31	0,53
Dage uten arbeide paa grund av arbeidsudygtighet for- øvrig	%	-	0,75	1,74	0,47	-
Dage uten arbeide paa grund av refselse	%	0,12	0,35	1,50	0,36	-
Dage uten arbeide av andre grunde	%	0,59	3,52	1,52	1,84	1,32
Av arbeidsdagene anvendtes til arbeide:						
for fængslet selv		10 312	7 471	3 261	21 044	541
for andre fængsler		281	380	-	661	300
for andre offentlige indretninger		1 098	11 644	216	12 958	-
for kommunale indretninger		-	90	-	90	-
forøvrig		46 924	23 904	7 908	78 736	5 708
Av det samlede antal arbeidsdage utgjorde procentvis:						
Arbeidsdagene for fængslet selv	%	17,59	17,18	28,64	18,54	8,26
— for andre fængsler	%	0,48	0,87	-	0,58	4,58
— for andre offentlige indretninger	%	1,87	26,77	1,90	11,42	-
— for kommunale indretninger	%	-	0,27	-	0,08	-
— forøvrig	%	80,06	54,91	69,46	69,38	87,16
Antal fanger som gjennomsnittlig daglig arbeidet i følgende arbeidsgrener:						
Snekkerarbeide		57,7	54,3	9,1	121,1	-
Leketøisarbeide, trøskjærerarbeide m. v.		34,9	8,7	5,3	48,9	-
Kurvmaker- og stolmakerarbeide		0,4	0,1	-	0,5	-
Dreierarbeide		4,1	2,0	1,6	7,7	-
Bødkerarbeide		-	1,0	-	1,0	-
Smedarbeide		5,5	11,4	3,2	20,1	-
Blikkenslagerarbeide		0,9	2,0	0,7	3,6	-
Malararbeide		16,4	12,7	3,3	32,4	-
Hjulmakerarbeide		-	-	-	-	-
Skomakerarbeide		2,0	15,2	0,2	17,4	-
Salmakerarbeide		2,1	9,4	0,8	12,3	-
Skrædderarbeide		1,0	0,2	0,6	1,8	-
Murararbeide og utearbeide		4,1	1,3	-	5,4	-
Spinding, vævning m. v.		-	-	-	-	16,5
Dunrensing		-	-	-	-	-
Børste- og mattearbeide samt uld- og drevplukking		7,8	2,7	1,7	12,2	-
Stenhuggerarbeide		0,1	0,4	-	0,5	-
Bokbinderi, poseklistring m. v.		14,7	0,6	0,2	15,5	-
Avskrivning og bokrevisjon		2,0	-	-	2,0	-
Søm		-	-	-	-	1,5
Kjøkkenarbeide		2,7	3,0	3,3	9,0	-
Vask		3,8	2,0	1,6	7,4	-
Rengjøring av fængslet		8,0	7,7	4,6	20,3	1,5
Vedhugging og sagarbeide		3,9	-	0,2	4,1	-
Fyrbøterarbeide		1,3	1,3	-	2,6	-
Jorddyrkningsarbeide		0,7	-	0,1	0,8	-
Diverse arbeider		18,7	7,0	1,0	26,7	2,2

Tabel 5 (forts.).	Bods- fængslet.	Akers- hus lf.	Trond- hjems- lf.	Ialt mænd	Lf. for Kvinder.
Bruttoindtægt av arbeidsdriften: 1)					
a) ved arbeide av fabrikater til salg og arbeide for fremmede . . . . . kr.	132 733,30	220 160,12	57 629,44	410 522,86	106 850,43
b) ved arbeide for fængslet selv . . . . . -	34 371,19	6 457,00	17 097,07	57 925,26	3 878,00
Tilsammen kr.	167 104,49	226 617,12	74 726,51	468 448,12	110 728,43
Utgifter til materialer m. v. . . . . -	102 964,80	112 234,81	34 827,31	250 026,92	59 984,85
Nettoindtægt av arbeidsdriften . . . . . kr.	64 139,69	114 382,31	39 899,20	218 421,20	50 743,58
Gjennemsnitlig nettoindtægt pr. fange aarlig . . . . . -	323,35	743,22	461,74	497,92	573,37
Gjennemsnitlig nettoindtægt pr. fange for virkelige arbeidsdage . . . . . -	1,09	2,63	1,59	1,72	2,05
Værdien av fabrikatbeholdningerne 30 juni 1918 . . . . . kr.	95 099,56	31 072,78	6 206,04	132 378,38	15 865,68
Antal fanger som har været tilstaaet arbeids- penger	355	138	2) ²⁾ 121	614	31
De tilstaaede arbeidspengers samlede beløp. . . . . kr.	1 914,77	1 436,85	2 074,74	5 426,36	197,66
Beløpet av arbeidspenger som tilkom fangerne ved aarets utgang . . . . . -	931,19	1 460,81	2 038,20	4 430,20	152,07
Antal fanger som i aarets løp har anvendt arbeidspenger til hjælp for slegtninger m. v.	3	7	42	52	-
Det samlede beløp som er anvendt paa denne maate . . . . . kr.	19,44	88,00	546,20	653,64	-

Tabel 6. Undervisningen.	B.	A.	T.	M.	K.
Skolepligtige fanger	380	95	21	496	25
Herav: mottok undervisning i skole	167	53	11	231	22
mottok undervisning utenfor skole	23	-	-	23	-
mottok ikke undervisning	190	42	10	242	3
Av fanger over 30 aar undervistes	4	1	2	7	1
Undervisning i engelsk er meddelt	25	-	-	25	-
Undervisning i sang er meddelt	52	-	-	52	22
Fanger i skolens 1ste avdeling	167	-	6	173	22
2den —	-	25	7	32	-
3dje —	-	28	-	28	-
Av de i aaret utgaaede fanger som er prøvet, kunde ved in ds æ t t e l s e n					
hverken læse eller skrive	-	-	1	1	-
ikke læse	-	-	-	-	-
ikke skrive	2	1	-	3	1
Ved utgangen kunde					
hverken læse eller skrive	-	-	-	-	-
ikke læse	-	-	-	-	-
ikke skrive.	1	1	-	2	1

1) For Trondhjems landsfængsel og Kvindelandsfængslets vedkommende omfatter indtægterne og utgifterne ogsaa de til dem knyttede tvangsarbeidshus, da der ikke er ført særskilt opgave for fanger og tvangsarbeidere.

2) Her er ogsaa medtat tvangsarbeidere og de arbeidspenger som tilkom dem.

Tabel 6 (forts.).	Bods- fængs- let.	Akers- hus- lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvin- der.
Ved indsættelsen havde gode kristendomskundskaper	242	111	31	384	11
daarlige —>—	102	10	7	119	15
Ved ugangen havde gode kristendomskundskaper	288	121	33	442	18
daarlige —>—	56	2	5	63	8

Tabel 7. Brevveksling og besøk.	B.	A.	T.	M.	K.
Antal brev, sendt av fangerne	833	459	167	1 459	139
» » indløpet til fangerne	1 082	483	254	1 819	170
» besøk	293	216	7	516	49
» fanger som har sendt brev	252	177	51	480	45
» » som har faat brev	332	159	54	545	43
» » som har mottat besøk	157	94	4	255	22
» » som hverken har skrevet eller faat brev eller mottat besøk	147	80	25	252	4
De sidst anførte fanger utgjør følgende pro- cent av det samlede antal fanger	28	28,4	25,5	27,8	7,5

Tabel 8. Kosten.	B.	A.	1) T.	M.	K.
Dage med almindelig fangekost efter reglem. kap. 21 §§ 1—4	72 210	55 964	31 422	159 596	8 321
» med berøvelse av enkelte maaltider	26	102	20	148	-
» med vand og brød	123	30	83	236	35
» med avvikelse fra den almindelige kost efter lægens forskrift, jfr. reglem. kap. 21, § 10	41	81	13	135	45
Portioner av formiddagsmat efter reglem. kap. 21 § 6 II	-	42 420	22 952	65 372	7 011
Ekstraforpleininger utenfor dem som lægen har forordnet efter reglem. kap. 21 § 10	15 355	7 206	2 005	24 566	47
Den daglige utgift til kost pr. fange . . . kr.	0,95	1,19	1,45	1,13	1,06

1) For Trondhjems landsfængsel gjælder opgaven fanger og tvangsarbeidere underrett.

Tabel 9. Sykestatistik. ¹⁾	Bods- fængs- let.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf. ¹⁾	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
Tilbakeiggende fra forrige aar	1	2	-	3	-
Tilkommet i aaret	102	73	14	189	6
Samlet antal tilfælder	103	75	14	192	6
Derav: epidemiske og andre smitsomme sygdommer	29	21	3	53	1
— andre indvortes sygdommer	53	39	2	94	3
— kirurgiske sygdommer og hudsyg- dommer	16	14	9	39	1
— sindssygdommer	5	1	-	6	1
Utgaat helbredet	60	69	14	143	5
— i bedring	18	1	-	19	-
— uhelbredet	17	5	-	22	-
Døde	-	-	-	-	-
Tilbakeiggende ved aarets utgang	8	-	-	8	1
For de i aaret tilkommende tilfælder: sygdommen opstaar før indkomsten	31	6	4	41	1
— — — — — efter — — — — —	71	67	10	148	5
Sygdomstilfælder antagelig foraarsaget ved opholdet i fængslet	-	-	-	-	-
Samlet antal sykedage	1 189	705	126	2 020	45
Middeltal av sykedage paa hvert tilfælde	11,5	9,4	9,0	10,5	7,5
Middeltal av syke pr. dag	3,3	1,9	0,3	5,5	0,13
Dette antal utgjør følgende procent av det daglige middeltal av fanger	1,6	1,2	0,3	1,3	0,6
Det samlede antal sygdomstilfælder falder paa følgende antal syke fanger	103	58	8	169	5
Dette antal utgjør følgende procent av det samlede antal fanger	19,6	20,6	7,3	17,6	9,4

Tabel 10. Indtægter og utgifter. ²⁾	Bods- fængslet.	Akershus lf.	²⁾ Trond- hjems lf.	²⁾ Lf. for Kvinder.	²⁾ Alle lands- fængsler tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Indtægter:					
Arbeidsdriften	167 104,49	226 617,12	74 726,51	110 728,43	579 176,55
Gaardsbruket (Mæresmyren)	-	-	13 599,45	4 617,53	13 599,45
Forskjellige indtægter	18 246,29	9 154,58	2 017,07	-	34 035,47
Tilsammen	185 350,78	235 771,70	90 343,03	115 345,96	626 811,47

¹⁾ Se note 1, foreg. side.²⁾ I opgaven er under Trondhjems landsfængsel og Landsfængslet for Kvinder ogsaa medregnet indtægter og utgifter ved henholdsvis Trondhjems tvangsarbeidshus og Arbeidshuset for Kvinder, dog ikke hjemstavskommunernes bidrag for tvangsarbeidere, se s. 30.

Tabel 10 (forts.).	Bods- fængslet.	Akershus lf.	¹⁾ Trond- hjems lf.	¹⁾ Lf. for Kvinder.	¹⁾ Alle lands- fængsler tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Utgifter:					
Lønninger	118 174,27	153 983,96	98 873,49	67 485,27	438 516,99
Leiehjælp	16 378,43	10 149,50	17 206,13	24 028,68	67 762,74
Kost til fangerne	68 927,09	67 053,91	45 738,02	34 190,33	215 909,35
Klær til fangerne	8 959,98	4 742,91	5 484,52	2 187,88	21 375,29
Lys	5 988,46	7 862,55	2 444,59	5 097,58	21 393,18
Brænde	67 016,86	33 776,63	25 322,80	53 432,64	179 548,93
Renhold	12 373,93	6 768,68	5 407,48	5 796,23	30 346,32
Sykeutgifter	2 832,33	2 036,07	909,57	3 261,58	9 039,55
Understøttelse ved løsladelsen	8 761,73	3 062,25	3 940,32	2 226,28	17 990,58
Inventar	7 740,17	5 276,43	1 713,37	2 540,22	17 270,19
Bygningerne	14 335,49	6 917,51	6 448,26	6 636,43	34 337,69
Materialer og redskaper til arbeids- driften	102 964,80	112 234,81	34 827,31	59 984,85	310 011,77
Gaardsbruk (Mæresmyren)	-	-	9 679,80	-	9 679,80
Fællesutsalget i Kristiania	11 106,54	11 106,53	-	3 173,30	25 386,37
Forskjellige utgifter	9 093,37	5 303,46	4 859,24	3 304,97	22 561,04
Ekstraordinære utgifter	7 500,00	-	3 869,81	-	11 369,81
Tilsammen	462 153,45	430 275,20	266 724,71	273 346,24	1 432 499,60
Tilskud av statskassen	276 802,67	194 503,50	176 381,68	158 000,28	805 688,13
Utgifter pr. fange aarlig:					
Lønninger	595,76	1 000,54	1 144,24	762,55	831,83
Leiehjælp	82,57	65,95	199,12	271,51	128,54
Kost til fangerne	347,49	435,70	529,31	386,33	409,56
Klær til fangerne	45,17	30,82	63,47	24,72	40,55
Lys	30,19	51,09	28,29	57,60	40,58
Brænde	337,85	219,47	293,05	603,76	340,59
Renhold	62,38	43,98	62,58	65,49	57,56
Sykeutgifter	14,28	13,23	10,53	36,85	17,15
Understøttelse ved løsladelsen	44,17	19,90	45,60	25,16	34,13
Inventar	39,02	34,28	19,83	28,70	32,76
Bygningerne og eiendommene	72,27	44,95	74,62	74,99	65,13
Fællesutsalget i Kristiania	55,99	72,17	-	35,86	48,16
Forskjellige utgifter	45,84	34,46	56,24	37,34	42,80
Paa disse konti tilsammen	1 772,98	2 066,54	2 526,88	2 410,86	2 089,34
hvilket daglig pr. fange utgjør	4,86	5,66	6,92	6,60	5,72
Av foranstaaende utgifter er dekket					
a. aarlig pr. fange:					
ved utbytte av arbeidsdriften	323,35	743,23	461,74	573,37	510,58
- —»— gaardsbruket	-	-	45,36	-	7,44
- andre indtægter	91,99	59,48	23,34	52,18	64,56
- tilskud av statskassen	1 357,64	1 263,83	1 996,44	1 785,31	1 506,76
b. daglig pr. fange:					
ved utbytte av arbeidsdriften	0,89	2,04	1,27	1,57	1,40
- —»— gaardsbruket	-	-	0,12	-	0,02
- andre indtægter	0,25	0,16	0,06	0,14	0,17
- tilskud av statskassen	3,72	3,46	5,47	4,89	4,13

1) Se note 2, foreg. side.

Tabel 11. Indkomne fangers for- brydelser og forseelser. ¹⁾	Bods- fængs- let.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvin- der.	Procentvis.	
						M.	K.
Forbrydelse i den offentlige tjeneste.	2	-	-	2	-	0,5	-
Forbrydelse mot den offentlige myn- dighed	1	-	-	1	-	0,2	-
Forbrydelse mot den almindelige orden og fred	-	1	-	1	-	0,2	-
Almenfarlig forbrydelse	1	-	-	1	2	0,2	7,4
Falsk forklaring	-	-	-	-	-	-	-
Falsk anklage	-	-	-	-	-	-	-
Pengefalsk	-	-	-	-	-	-	-
Dokumentfalsk	9	1	1	11	-	2,6	-
Voldtægt	9	1	-	10	-	2,3	-
Andre sædelighetsforbrydelser	23	1	1	25	3	5,8	11,1
Legemsfornærmelse	11	4	1	16	-	3,7	-
Drap	-	1	-	1	1	0,2	3,7
Barnedrap og fosterfordrivelse	-	-	-	-	6	-	22,2
Underslag	7	2	-	9	1	2,1	3,7
Tyveri, hæleri og naskeri	199	86	28	313	13	72,6	48,2
Utpresning og ran	11	2	1	14	-	3,3	-
Bedrageri og utroskap	3	1	2	6	-	1,4	-
Andre forbrydelser	18	1	1	20	-	4,7	-
Forseelser	-	1	-	1	1	0,2	3,7
Tilsammen	294	102	35	431	27	100,0	100,0

Tabel 12. Indkomne fangers straffetid. ¹⁾	B.	A.	T.	M.	K.	Procentvis.	
						M.	K.
Fængsel paa livstid	-	-	-	-	-	-	-
— over 15 aar	-	-	-	-	-	-	-
— » 12 til og med 15 aar	-	-	-	-	-	-	-
— » 9 —»— 12 »	-	-	-	-	-	-	-
— » 6 —»— 9 »	1	1	-	2	1	0,5	3,7
— » 5 —»— 6 »	-	-	1	1	-	0,2	-
— » 4 —»— 5 »	6	2	-	8	-	1,9	-
— » 3 —»— 4 »	6	2	1	9	-	2,1	-
— » 2 —»— 3 »	10	8	2	20	1	4,6	3,7
— » 1 —»— 2 »	38	36	5	79	7	18,3	26,0
— fra 6 maaneder til 1 aar	135	42	18	195	9	45,2	33,3
— under 6 maaneder	98	11	8	117	9	27,2	33,3
Tilsammen	294	102	35	431	27	100,0	100,0

¹⁾ Tabellen gjælder kalenderaaret 1917. Der er bare medtat fanger som er kommet ind paa ny dom der efter de almindelige regler skal avsones i landsfængsel.

Tabel 13. Indkomne fangers alder. ¹⁾	Bods- fængs- let.	Akers- hus lf.	Trønd- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvin- der.	Procentvis.	
						M.	K.
14 til 17 aar	15	-	-	15	-	3,5	-
18 » 20 »	58	-	-	58	4	13,4	14,8
21 » 24 »	103	10	1	114	6	26,5	22,2
25 » 29 »	45	34	9	88	9	20,4	33,4
30 » 39 »	42	42	15	99	4	23,0	14,8
40 » 49 »	22	12	9	43	3	10,0	11,1
50 » 59 »	7	4	1	12	-	2,8	-
60 » 69 »	2	-	-	2	1	0,4	3,7
70 aar og mere	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	294	102	35	431	27	100,0	100,0

Tabel 14. Indkomne fangers egteskabelige stilling. ¹⁾	B.	A.	T.	M.	K.	Procentvis	
						M.	K.
Ugifte	226	67	20	313	20	72,6	74,1
Gifte som havde barn	47	24	11	82	5	19,0	18,5
Gifte uten barn	12	5	1	18	1	4,2	3,7
Enkemænd og enker som havde barn	5	1	2	8	1	1,9	3,7
Enkemænd og enker uten barn . . .	-	-	-	-	-	-	-
Fraskilte som havde barn	3	3	1	7	-	1,6	-
Fraskilte uten barn	1	2	-	3	-	0,7	-
Tilsammen	294	102	35	431	27	100,0	100,0

Tabel 15. Indkomne fangers fødeland. ¹⁾	B.	A.	T.	M.	K.	Procentvis.	
						M.	K.
Norge	268	98	35	401	27	93,1	100,0
derav av kvænsk herkomst	-	-	-	-	-	-	-
— - lappisk —	-	-	1	1	-	0,2	-
— - blandet —	-	-	-	-	-	-	-
Sverige	15	4	-	19	-	4,4	-
Finland	1	-	-	1	-	0,2	-
Andre land	10	-	-	10	-	2,3	-
Tilsammen	294	102	35	431	27	100,0	100,0

¹⁾ Se noten til tabel 11.

Tabel 16. Indkomne fangers hjemsted. ¹⁾	Bodsfængslet.	Akershus lf.	Trondhjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvinder.
I. Kjøpstæder og ladesteder.					
Fredrikshald	1	1	-	2	-
Sarpsborg	2	1	-	3	-
Fredrikstad	2	3	-	5	-
Moss	1	-	-	1	-
Kristiania	110	64	1	175	9
Drammen	4	1	-	5	-
Svelvik	-	1	-	1	-
Holmestrand	-	-	1	1	-
Tønsberg	3	1	-	4	-
Sandefjord	2	-	-	2	-
Larvik	1	1	-	2	-
Skien	1	1	-	2	-
Notodden	1	-	-	1	-
Arendal	3	3	-	6	-
Kristiansand	-	5	-	5	-
Farsund	1	-	-	1	-
Stavanger	10	-	3	13	1
Haugesund	1	1	2	4	-
Bergen	25	4	11	40	6
Aalesund	3	-	-	3	2
Molde	1	-	-	1	-
Kristiansund	-	-	1	1	-
Trondhjem	17	-	7	24	-
Bodø	-	-	1	1	-
Harstad	1	-	-	1	-
Hammerfest	-	-	-	-	1
Vadsø	-	-	1	1	-
Vardø	1	-	-	1	-
I. Tilsammen	191	87	28	306	19
II. Landdistrikterne.					
Smaalenes amt	2	1	-	3	-
Akershus amt	11	1	-	12	2
Hedemarkens amt	5	1	-	6	2
Kristians amt	3	-	-	3	-
Buskerud amt	2	3	-	5	-
Jarlsberg og Larviks amt	1	1	-	2	1
Bratsberg amt	2	1	-	3	2
Nedenes amt	1	1	-	2	-
Lister og Mandals amt	-	-	-	-	-
Stavanger amt	1	-	1	2	-
Søndre Bergenhus amt	3	-	-	3	-
Romsdals amt	-	-	1	1	-
Søndre Trondhjems amt	3	-	2	5	1
Nordre Trondhjems amt	2	-	-	2	-

¹⁾ Se noten til tabel 11.

Tabel 16 (forts.).	Bods- fængs- let.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvin- der.
Nordlands amt	1	-	-	1	-
Tromsø amt	3	-	2	5	-
Finmarkens amt	1	-	1	2	-
Tilsammen	41	9	7	57	8
Hele riket	232	96	35	363	27
III. Sverige	1	1	-	2	-
IV. Finland	-	-	-	-	-
V. Andre land	1	1	-	2	-
VI. Intet fast	60	4	-	64	-
Ialt	294	102	35	431	27

Tabel 17. Indkomne fanger, tidligere ustraffet eller tidligere straffet.¹⁾	Bods- fængs- let.	Akers- hus lf.	Trond- hjems lf.	Ialt mænd.	Lf. for Kvin- der.	Procentvis.	
						M.	K.
Ikke tidligere straffet	81	1	-	82	11	19,0	40,7
Tidligere straffet udenfor landsfængsel	150	-	1	151	13	35,1	48,1
Tidligere straffet i landsfængsel:							
1 gang	44	14	2	60	-	13,9	-
2 gange	13	26	4	43	1	10,0	3,7
3 —	5	20	10	35	2	8,1	7,4
4 —	1	14	2	17	-	3,9	-
5 —	-	4	7	11	-	2,6	-
6—10 —	-	23	6	29	-	6,7	-
11—20 —	-	-	3	3	-	0,7	-
Mere end 20 gange	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen	63	101	34	198	3	45,9	11,1
Straffet i det hele:							
1 gang	28	1	2	31	2	7,2	7,4
2 gange	43	4	-	47	7	10,9	25,9
3 —	57	5	-	62	2	14,4	7,4
4 —	40	5	2	47	-	10,9	-
5 —	16	14	6	36	1	8,4	3,7
6—10 —	29	58	18	105	4	24,4	14,8
11—20 —	-	14	6	20	-	4,6	-
Mere end 20 gange	-	-	1	1	-	0,2	-
Tilsammen	213	101	35	349	16	81,0	59,2
Straffet før det fyldte 18 aar:							
Utenfor landsfængsel	47	28	11	86	4	20,0	14,8
I landsfængsel	10	4	-	14	-	3,2	-
Tilsammen	57	32	11	100	4	23,2	14,8

¹⁾ Se noten til tabel 11.

Tabel 18. Indkomne fanger, tidligere straffet: Tiden mellem den sidste løsladelse fra landsfængsel og den nye forbrydelses forøvelse. ¹⁾	B.	A.	T.	M.	K.	Procentvis.	
						M.	K.
3 maaneder eller mindre	24	23	6	53	-	12.3	-
Over 3 maaneder til 1 aar	23	36	14	73	1	16.9	3.7
» 1 aar » 2 »	7	17	9	33	-	7.7	-
» 2 » » 3 »	4	4	2	10	-	2.3	-
» 3 » » 5 »	4	11	2	17	1	3.9	3.7
» 5 »	1	10	1	12	1	2.8	3.7
Tilsammen	63	101	34	138	3	45.9	11.1

Tabel 19. Indkomne fanger som har været løslatt paa prøve. ²⁾	Bodsfængslet.	Akershus If.	Trondhjemslf.	Ialt mænd.	If. for Kvinder.
1. Gjenindsat uten ny dom paa grund av overtrædelse av forskrifterne eller andet daarlig forhold	16	1	-	17	-
Ved sidste løsladelse sonet av disse straf for:					
a) tyveri	14	1	-	15	-
b) anden forbrydelse	2	-	-	2	-
Tiden mellem løsladelsen paa prøve og gjenindsættelsen:					
3 mdr. eller mindre	7	-	-	7	-
Over 3 mdr. til og med 6 mdr.	4	1	-	5	-
» 6 » —»— 1 aar	3	-	-	3	-
» 1 aar —»— 2 »	2	-	-	2	-
» 2 » —»— 3 »	-	-	-	-	-
» 3 »	-	-	-	-	-
2. Gjenindsat paa grund av ny domfældelse til fængselsstraf under 6 maaneder	1	-	1	2	-
Ved sidste løsladelse sonet av disse straf for:					
a) tyveri	1	-	-	1	-
hvorav kom ind:					
for samme forbrydelse	1	-	-	1	-
» anden —»—	-	-	-	-	-
b) anden forbrydelse	-	-	1	1	-
hvorav kom ind:					
for samme forbrydelse	-	-	1	1	-
» anden —»—	-	-	-	-	-
Tiden mellem løsladelsen paa prøve og gjenindsættelsen:					
3 mdr. eller mindre	-	-	-	-	-
Over 3 mdr. til og med 6 mdr.	-	-	-	-	-
» 6 » —»— 1 aar	-	-	-	-	-
» 1 aar —»— 2 »	-	-	1	1	-
» 2 » —»— 3 »	1	-	-	1	-
» 3 »	-	-	-	-	-

1) Se noten til tabel 11.

2) Gjælder kalenderaaret 1917.

Tabel 19. (forts.)	Bodsfængslet.	Akershus l.	Trondhjems l.	Ialt mænd.	L. for Kvinder.
3. Gjenindsat paa grund av ny domfældelse til fængselsstraf paa 6 mdr. eller mere . . .	18	6	7	31	-
Ved sidste løsladelse sonet av disse straf for:					
a) tyveri	17	4	6	27	-
hvorav kom ind:					
for samme forbrydelse	16	4	6	26	-
» anden —	1	-	-	1	-
b) anden forbrydelse	1	2	1	4	-
hvorav kom ind:					
for samme forbrydelse	1	1	-	2	-
» anden —	-	1	1	2	-
Tiden mellem løsladelsen paa prøve og gjenindsættelsen:					
3 mdr. eller mindre	2	1	-	3	-
Over 3 mdr. til og med 6 mdr.	6	-	2	8	-
» 6 » —>— 1 aar	6	1	1	8	-
» 1 aar —>— 2 »	3	2	2	7	-
» 2 » —>— 3 »	1	1	-	2	-
» 3 »	-	1	2	3	-
4. I alt gjenindsat efter løsladelse paa prøve	35	7	8	50	-
Ved sidste løsladelse sonet av disse straf for:					
a) tyveri	32	5	6	43	-
hvorav kom ind:					
paa grund av overtrædelse av forskrifterne m. v.	14	1	-	15	-
paa grund av straf for samme forbrydelse	17	4	6	27	-
paa grund av straf for anden forbrydelse	1	-	-	1	-
b) anden forbrydelse	3	2	2	7	-
hvorav kom ind:					
paa grund av overtrædelse av forskrifterne m. v.	2	-	-	2	-
paa grund av straf for samme forbrydelse	1	1	1	3	-
paa grund av straf for anden forbrydelse	-	1	1	2	-
Tiden mellem løsladelsen paa prøve og gjenindsættelsen:					
3 mdr. eller mindre	9	1	-	10	-
Over 3 mdr. til og med 6 mdr.	10	1	2	13	-
» 6 » —>— 1 aar	9	1	1	11	-
» 1 aar —>— 2 »	5	2	3	10	-
» 2 » —>— 3 »	2	1	-	3	-
» 3 »	-	1	2	3	-

Tabel 20. Fortegnelse over kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1 juli 1917.	Almindelige celler.	Fællesrum.	Større enkelt-rum.	Til-sammen-fange-rum.	Bestyrer.	Regnskabsfører.
1. Kredsfængslerne.						
Kristiania	140	4	12	156	Særlig direktør. For tiden cand. jur. Thomas Segelke Thrap.	Skattefogden.
Kristiania kreds-fængsels anneks	138	-	-	138		
Skedsmo	43	-	-	43	Kristiania kreds-fængsels direktør.	Skattefogden i Akershus.
Hamar	23	3	2	28	Politimesteren.	Skattefogden i Hedemarken.
Eker	14	2	2	18	Sorenskriveren i Eker, Modum og Sigdal.	Skattefogden i Buskerud.
Drammen	12	1	-	13	Politimesteren.	Skattefogden.
Skien	18	2	-	20	Politimesteren.	Skattefogden i Bratsberg.
Kristiansand	15	2	2	19	Politimesteren.	Byfogden.
Stavanger A.	12	1	2	15	Politimesteren.	Skifteforvalteren.
—»— B.	7	1	2	10		
Bergen	30	3	5	38	Politimesteren.	Skattefogden.
Molde	8	1	1	10	Byfogden.	Byfogden.
Trondhjem A	18	2	1	21	Direktøren for Trondhjems landsfængsel.	Regnskabsføreren ved Trondhjems landsfængsel.
—»— B	12	1	1	14		
Bodø	7	1	2	10	Politimesteren.	Skattefogden i Nordland.
Tromsø	12	1	1	14	Politimesteren	Skattefogden i Tromsø.
Vadsø	8	1	-	9	Politimesteren i Tanen-Varanger.	Skattefogden i Finmarken.
2. De større hjælpefængsler.						
Fredrikshald	12	1	-	13	Politimesteren.	Byfogden.
Sarpsborg	8	1	1	10	Politimesteren.	Byfogden.
Fredrikstad	16	1	-	17	Politimesteren.	Byfogden.
Moss	8	1	1	10	Politimesteren.	Byfogden.
Eidsberg	8	3	1	12	Politimesteren i Sarpsborg.	Skattefogden i Smaalenene.
Kongsvinger	16	2	2	20	Politifuldmægtigen i Romerike og Vinger.	Skattefogden i Hedemarken.
Gjøvik	21	3	2	26	Politimesteren i Vestoplandene.	Skattefogden i Kristian.
Sel	20	2	-	22	Sorenskr. i Nordre Gudbrandsdalen.	

Tabel 20. Fortegnelse over kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1 juli 1917. (Forts.)	Almindelige celler.	Fællesrum.	Større enkelt-rum.	Til-sammen fange-rum.	Bestyrer.	Regnskapsfører.
Hønefoss	8	1	1	10	Politimesteren i Ringerike.	Skattefogden i Buskerud.
Nes	8	1	-	9	Sorenskriveren i Hallingdal.	
Kongsberg	8	2	1	11	Politimesteren.	
Sande	9	1	1	11	Politifuldmægtigen i Nordre Jarlsberg.	Skattefogden i Jarlsberg og Larvik.
Holmestrand	5	-	1	6		
Horten	11	1	2	14	Politimesteren i Nordre Jarlsberg.	
Sem	16	3	1	20	Politimesteren i Tønsberg.	
Tønsberg	7	1	1	9	Politimesteren.	Byfogden.
Sandefjord	4	1	1	6	Byfogden.	Byfogden.
Larvik	10	1	1	12	Politimesteren.	Byfogden.
Kragerø	4	1	-	5	Politimesteren.	Skattefogden i Bratsberg.
Arendal	14	2	2	18	Politimesteren.	Byfogden.
Haugesund ¹⁾	15	1	-	16	Politimesteren.	Skifteforvalteren.
Lervik	10	1	-	11	Sorenskriveren i Søndhordland.	Skattefogden i Søndre Bergenhus.
Vossevangen	10	1	-	11	Sorenskriveren i Hardanger og Voss.	
Vik	12	1	-	13	Politimesteren i Sogn.	Skattefogden i Nordre Bergenhus.
Aalesund	16	1	1	18	Politimesteren.	Byfogden.
Kristiansund	12	1	1	14	Politimesteren.	Byfogden.
Stenkjær	8	1	2	11	Politimesteren i Indtrøndelagen.	Skattefogden i NordreTrondhjem.
Namsos	6	-	-	6	Politimesteren i Namdalen.	
Kabelvaag	8	1	1	10	Politimesteren i Lofoten og Vesteraalen.	Skattefogden i Nordland.
Hammerfest	5	1	1	7	Politimesteren i Vestfinmarken.	Byfogden.
Tils.	832	64	58	954		

¹⁾ Ved en inkurie er Haugesund fængsel ikke fort op i tabel 20 i aarbøgerne 1916 og 1917.

Kredsfængslerne og de større hjælpefængsler 1917—1918.

Tabel 22.		Av straffanger som utstod frihetsstraf, fordi de ikke hadde betalt bøter							Av straffanger som forevrig utstod frihetsstraf							Av det samlede antal straffanger											
De forskjellige slags straffanger.		utholdt							utholdt							utholdt											
Hensittende ved driftsarens begyndelse og i aaret indkomne.		almindelig fængsel.		fængsel paa vand og brød.		fængsel med haardt natteleie.		militær arrest.	almindelig fængsel.		fængsel paa vand og brød.		fængsel med haardt natteleie.		hefte.	militær arrest.	almindelig fængsel.		fængsel paa vand og brød.		fængsel med haardt natteleie.		hefte.	militær arrest.	Nr.		
Fanger som har utstaat forskjellige slags frihetsstraf er her ført op under alle de slags straf som de har utstaat.		M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	M.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.		
I. Kredsfængslerne.																											
1	Kristiania	131	12	1 557	127	1	-	507	61	813	74	75	2	1	-	200	638	73	2 370	201	76	2	1	-	200	1	
2	Hamar	9	11	23	34	-	-	58	1	19	-	-	-	-	-	13	67	12	42	34	-	-	-	-	13	2	
3	Drammen	2	-	121	4	-	-	4	1	14	-	-	-	-	-	36	6	1	135	4	-	-	-	-	36	3	
4	Skien	2	-	52	1	-	-	31	6	24	2	1	-	-	-	17	33	6	76	3	1	-	-	-	17	4	
5	Kristiansand	3	-	58	4	-	-	33	1	49	2	11	-	1	-	128	36	1	107	6	11	-	1	-	128	5	
6	Stavanger A.	15	3	60	4	-	-	52	6	66	2	3	-	-	-	80	67	9	126	6	3	-	-	-	86	6	
7	— B.	24	-	74	-	-	-	44	-	33	-	2	-	-	-	3	68	-	107	-	2	-	-	-	3	7	
8	Bergen	32	5	235	13	-	-	116	8	124	4	-	-	-	-	6	148	13	359	17	-	-	-	-	6	8	
9	Molde	6	-	2	-	-	-	1	-	4	-	-	-	-	-	16	7	-	6	-	-	-	-	-	16	9	
10	Trondhjem A.	29	1	81	3	-	-	119	6	106	2	15	-	2	-	104	148	7	187	5	15	-	2	-	104	10	
11	— B.	6	1	29	1	-	-	27	4	30	1	-	-	-	-	8	33	5	59	2	-	-	-	-	8	11	
12	Bodø	6	-	4	-	-	-	52	5	21	-	-	-	-	-	34	58	5	25	-	-	-	-	-	34	12	
13	Tromsø	2	-	18	-	-	-	17	2	12	1	1	-	-	-	44	19	2	30	1	1	-	-	-	44	13	
14	Vadse	9	-	2	-	-	-	13	1	5	-	-	-	-	-	32	22	1	7	-	-	-	-	-	32	14	
	I. Tilsammen	276	33	2 316	191	1	-	1 074	102	1 320	88	108	2	4	-	721	1 350	135	3 636	279	109	2	4	-	721		
II. De større hjælpefængsler.																											
15	Fredrikshald	2	-	4	-	-	-	8	1	20	1	-	-	-	-	5	10	1	24	1	-	-	-	-	5	15	
16	Sarpsborg	-	-	14	-	-	-	11	1	15	1	26	-	-	-	45	11	1	29	1	26	-	-	-	45	16	
17	Fredrikstad	2	-	25	-	-	-	104	1	25	-	2	-	3	-	221	106	1	50	-	2	-	3	-	221	17	
18	Moss	-	1	10	-	-	-	10	-	16	-	-	-	-	-	21	10	1	26	-	-	-	-	-	21	18	
19	Eidsberg	-	-	-	-	-	-	12	2	8	-	-	-	-	-	14	12	2	8	-	-	-	-	-	14	19	
20	Kongsvinger	2	-	3	-	-	-	18	1	36	1	1	-	-	-	19	20	1	39	1	1	-	-	-	19	20	
21	Gjøvik	5	-	11	-	-	-	8	-	9	-	-	-	-	-	5	13	-	20	-	-	-	-	-	5	21	
22	Sel	1	1	-	-	-	-	3	1	1	-	-	-	-	-	19	4	1	1	-	-	-	-	-	10	22	
23	Hønefoss	-	-	-	-	-	-	3	2	10	4	-	-	-	-	40	3	3	12	4	-	-	-	-	40	23	
24	Nes	5	-	5	-	-	-	15	1	6	-	-	-	-	-	1	20	1	11	-	-	-	-	-	1	24	
25	Kongsberg	3	-	9	-	-	-	13	-	16	-	4	-	-	-	41	16	-	25	-	4	-	-	-	41	25	
26	Holmestrand	1	-	10	-	-	-	8	1	8	-	-	-	-	-	2	9	1	18	-	-	-	-	-	2	26	
27	Horten	-	-	13	-	-	-	71	-	92	-	-	-	1	-	49	71	-	105	-	-	-	1	-	55	27	
28	Sem	-	-	1	-	-	-	58	5	70	4	3	-	1	-	119	58	5	71	4	3	-	1	-	119	28	
29	Tønsberg	-	-	30	-	-	-	17	-	53	1	2	-	-	-	21	17	-	83	1	2	-	-	-	21	29	
30	Sandefjord	1	-	34	1	-	-	3	1	7	1	-	-	-	-	4	4	1	41	2	-	-	-	-	4	30	
31	Larvik	1	-	22	-	-	-	15	1	8	-	-	-	-	-	6	16	1	30	-	-	-	-	-	6	31	
32	Kragerø	-	-	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-	3	-	-	4	-	-	-	-	-	3	32	
33	Arendal	10	-	7	1	-	-	41	-	16	1	1	-	-	-	16	51	-	23	2	1	-	-	-	16	33	
34	Haugesund	2	-	22	-	-	-	60	2	61	-	1	-	2	-	123	62	2	83	-	1	-	2	-	123	34	
35	Lervik	-	-	-	-	-	-	19	-	34	-	-	-	-	-	12	19	-	34	-	-	-	-	-	12	35	
36	Vossevangen	2	-	4	-	-	-	48	1	41	-	-	-	1	-	62	50	1	45	-	-	-	1	-	62	36	
37	Vik	4	-	5	-	-	-	23	-	7	-	-	-	-	-	27	-	1	12	-	-	-	-	-	27	37	
38	Aalesund	35	-	20	-	-	-	33	1	8	-	1	-	-	-	66	68	-	28	-	1	-	-	-	66	38	
39	Kristiansund	7	2	17	-	-	-	14	-	13	3	1	-	-	-	22	21	2	30	3	1	-	-	-	22	39	
40	Stenkjær	1	-	1	-	-	-	59	-	12	-	-	-	-	-	90	60	-	13	-	-	-	-	-	90	40	
41	Namsos	1	-	1	-	-	-	1	2	3	-	-	-	-	-	3	4	-	4	-	-	-	-	-	3	41	
42	Kabelvaag	1	1	3	-	-	-	13	1	14	-	-	-	1	-	18	14	2	17	-	-	-	1	-	18	42	
43	Hammerfest	6	-	5	-	-	-	8	1	12	-	1	-	-	-	26	14	1	17	-	1	-	-	-	26	43	
	II. Tilsammen	91	5	280	2	-	-	6	696	26	623	17	43	-	9	-	1 064	787	31	903	19	43	-	9	-	1 070	
	Sum av I og II	367	38	2 596	193	1	-	6	1 770	128	1 943	105	151	2	13	-	1 785	2 137	166	4 539	298	152	2	13	-	1 791	

Nr.	Tabel 24. Middeltal av fanger og høieste fangetal.	Middeltal.									Høieste fangetal av alle slags fanger underrett.
		A. Straf- fanger.			B. Andre fanger.			C. I alt.			
		M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	M.	K.	Tils.	
I. Kreds- fængslerne.											
1	Kristiania	94,99	8,40	103,39	110,00	13,41	123,41	204,99	21,81	226,80	272
2	Hamar	7,53	1,98	9,53	3,66	0,08	3,74	11,19	2,06	13,25	24
3	Drammen	2,62	0,10	2,72	6,27	0,12	6,39	8,89	0,22	9,11	22
4	Skien	4,00	0,66	4,66	3,14	0,28	3,42	7,14	0,94	8,08	15
5	Kristiansand	7,79	0,06	7,85	5,30	0,43	5,73	13,09	0,49	13,58	22
6	Stavanger A	8,93	0,65	9,58	7,64	0,81	8,45	16,57	1,46	18,03	28
7	— B	6,03	-	6,03	7,30	-	7,30	13,33	-	13,33	20
8	Bergen	20,01	1,23	21,24	29,95	1,27	31,22	49,96	2,50	52,46	60
9	Molde	0,61	-	0,61	0,60	0,01	0,61	1,21	0,01	1,22	10
10	Trondhjem A	9,67	0,82	10,49	9,32	0,25	9,57	18,99	1,07	20,06	36
11	— B	2,46	0,41	2,87	10,26	1,25	11,51	12,72	1,66	14,38	21
12	Bodø	6,11	0,75	6,86	2,05	0,39	2,44	8,16	1,14	9,30	20
13	Tromsø	3,17	0,24	3,41	1,96	0,04	2,00	5,13	0,28	5,41	15
14	Vadsø	2,80	0,02	2,82	2,04	0,08	2,12	4,84	0,10	4,94	17
	I. Tilsammen	176,72	15,32	192,04	199,49	18,42	217,91	376,21	33,74	409,95	
II De større hjælpfængsler.											
15	Fredrikshald	1,19	0,04	1,23	2,13	0,03	2,16	3,32	0,07	3,39	9
16	Sarpsborg	1,68	0,04	1,72	0,86	0,14	1,00	2,54	0,18	2,72	9
17	Fredrikstad	4,87	0,04	4,91	2,31	0,02	2,33	7,18	0,06	7,24	15
18	Moss	1,16	0,01	1,17	2,48	-	2,48	3,64	0,01	3,65	9
19	Eidsberg	0,80	0,30	1,10	2,28	0,07	2,35	3,08	0,37	3,45	10
20	Kongsvinger	2,08	0,02	2,10	2,75	0,13	2,88	4,83	0,15	4,98	21
21	Gjøvik	1,89	-	1,89	0,87	0,01	0,88	2,76	0,01	2,77	8
22	Sel	0,34	0,03	0,37	0,65	-	0,65	0,99	0,03	1,02	4
23	Hønefoss	1,32	0,28	1,60	1,27	0,01	1,28	2,59	0,29	2,88	9
24	Nes	2,02	0,01	2,03	0,30	-	0,30	2,32	0,01	2,33	11
25	Kongsberg	1,52	-	1,52	1,82	0,01	1,83	3,34	0,01	3,35	10
26	Holmestrand	0,68	0,21	0,89	0,74	0,10	0,84	1,42	0,31	1,73	7
27	Horten	9,54	-	9,54	1,18	-	1,18	10,72	-	10,72	18
28	Sem	9,44	0,43	9,87	0,94	0,01	0,95	10,38	0,44	10,82	18
29	Tønsberg	2,03	0,02	2,05	2,18	-	2,18	4,21	0,02	4,23	10
30	Sandefjord	0,78	0,04	0,82	1,60	0,01	1,61	2,38	0,05	2,43	8
31	Larvik	2,23	0,21	2,44	0,52	0,08	0,60	2,75	0,29	3,04	10
32	Kragerø	0,07	-	0,07	0,52	0,02	0,54	0,59	0,02	0,61	7
33	Arendal	6,54	0,06	6,60	3,72	0,10	3,82	10,26	0,16	10,42	19
34	Haugesund	8,69	0,34	9,03	5,21	0,20	5,41	13,90	0,54	14,44	26
35	Lervik	1,94	-	1,94	0,16	-	0,16	2,10	-	2,10	7
36	Vossevangen	8,92	0,07	8,99	1,53	0,01	1,54	10,45	0,08	10,53	18
37	Vik	3,18	-	3,18	1,06	0,01	1,07	4,24	0,01	4,25	10
38	Aalesund	5,27	0,03	5,30	2,42	0,04	2,46	7,69	0,07	7,76	16
39	Kristiansund	1,94	0,11	2,05	3,80	0,10	3,90	5,74	0,21	5,95	11
40	Stenkjær	5,30	-	5,30	0,58	0,01	0,59	5,88	0,01	5,89	14
41	Namsos	0,14	0,22	0,36	1,13	0,03	1,16	1,27	0,25	1,52	4
42	Kabelvaag	1,43	0,02	1,45	0,49	0,58	1,07	1,92	0,60	2,52	7
43	Hammerfest	1,50	0,10	1,60	1,74	0,44	2,18	3,24	0,54	3,78	9
	II. Tilsammen	88,49	2,63	91,12	47,24	2,16	49,40	135,73	4,79	140,52	
	Sum av I og II	265,21	17,95	283,16	246,73	20,58	267,31	511,94	38,53	550,47	

Tabel 25 Straffetid og alder for de fra kredsfængslerne og de større hjælpefængsler i 1917—1918 utgaaede straf-fanger. 1)	M æ n d.											
	Fanger som utstod frihetsstraf fordi de ikke badde betalt bøter.				Fanger som forøvrig utstod frihetsstraf.				Tilsammen.			
	14 aar til 17 aar.	18 aar til 20 aar.	21 aar og derover.	Til-sammen.	14 aar til 17 aar.	18 aar til 20 aar.	21 aar og derover.	Til-sammen.	14 aar til 17 aar.	18 aar til 20 aar.	21 aar og derover.	Til-sammen.
1— 2 dager	17	75	571	663	8	25	332	365	25	100	903	1 028
3— 5 —	18	73	826	917	5	88	779	872	23	161	1 605	1 789
6— 10 —	10	60	614	684	15	109	1 007	1 131	25	169	1 621	1 815
11— 15 —	3	19	239	261	2	59	347	408	5	78	586	669
16— 20 —	3	5	124	132	19	70	293	332	22	75	417	514
21— 30 —	1	2	55	58	25	67	267	359	26	69	322	417
31— 60 —	1	.	44	45	50	78	297	425	51	78	341	470
61— 90 —	.	.	3	3	17	31	145	193	17	31	148	196
91—120 —	.	.	2	2	11	19	56	86	11	19	58	88
Over 120 —	.	.	1	1	.	5	9	14	.	5	10	15
Tilsammen	53	234	2 479	2 766	152	551	3 532	4 235	205	785	6 011	7 001
	K v i n d e r.											
1— 2 dager	.	2	33	35	1	1	1	3	1	3	34	38
3— 5 —	.	7	45	52	.	1	16	17	.	8	61	69
6— 10 —	1	3	65	69	.	4	33	37	1	7	98	106
11— 15 —	.	.	20	20	.	4	17	21	.	4	37	41
16— 20 —	.	1	20	21	2	6	10	18	2	7	30	39
21— 30 —	.	.	10	10	.	4	15	19	.	4	25	29
31— 60 —	.	.	7	7	2	6	23	31	2	6	30	38
61— 90 —	.	.	2	2	1	4	10	15	1	4	12	17
91—120 —	.	.	.	.	.	1	7	8	.	1	7	8
Over 120 —	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Tilsammen	1	13	202	216	6	31	132	169	7	44	334	385

Tabel 26. Fangerne alder i kredsfængslerne og de større hjælpefængsler i 1917—1918. 2)	Straffanger						Andre fanger.		Ialt.	
	som utstod frihetsstraf fordi de ikke havde betalt bøter.		som forøvrig utstod frihetsstraf.		Tilsammen.					
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.
Under 14 aar	.	.	.	.	.	.	18	.	18	.
14 aar til 17 aar . . .	33	1	168	10	201	11	564	33	765	44
18 » » 20 »	246	15	569	37	815	53	958	120	1 773	172
21 » og derover . . .	2 523	200	3 700	137	6 223	336	4 381	351	10 604	688
Tilsammen	2 802	216	4 437	184	7 239	400	5 921	504	13 160	904

1) For de ved driftsaarets begyndelse hensittende og i aarets løp utgaaede fanger er tat med ogsaa den del av straffetiden som ligger før driftsaarets begyndelse. Naa der er gjort fradrag for varetægtsfængsling, er alene tat hensyn til den straffetid som fremkommer efter avkortningen.

2) Opgaven gjælder saavel de ved driftsaarets begyndelse hensittende som de i driftsaarets løp indkomne fanger. For de første er tat hensyn til alderen 1. juli 1917, for de siste alderen ved indkomsten.

Tabel 27. Indtægter og udgifter.	A. Indtægter.		
	Arbejdsdriften.	Forskjellige indtægter.	Tilsammen.
	Kr.	Kr.	Kr.
I. Kredsfængslerne.			
Kristiania	21 176,97	12 350,97	33 527,94
Skedsmo	-	4,00	4,00
Hamar	1 874,77	485,00	2 359,77
Eker	-	120,00	120,00
Drammen	352,75	644,30	997,05
Skien	2 930,21	578,16	3 508,37
Kristiansand	1 081,95	423,93	1 505,88
Stavanger A og B	1 325,12	1 223,80	2 548,92
Bergen	2 425,79	1 074,50	3 500,29
Molde	66,50	1 047,75	1 114,25
Trondhjem A og B	14 138,30	1 260,62	15 398,92
Bodø	1 304,95	860,00	2 164,95
Tromsø	904,00	415,00	1 319,00
Vadsø	224,60	480,00	704,60
I. Tilsammen	47 805,91	20 968,03	68 773,94
II. De større hjælpefængsler.			
Fredrikshald	30,00	709,75	739,75
Sarpsborg	789,25	1 000,00	1 789,25
Fredrikstad	793,40	842,11	1 635,51
Moss	475,50	839,01	1 314,51
Eidsberg	341,40	400,00	741,40
Kongsvinger	451,90	679,00	1 130,90
Gjøvik	32,30	400,00	432,30
Sel	2,50	225,00	227,50
Hønefoss	59,00	412,00	471,00
Nes	107,50	300,00	407,50
Kongsberg	301,00	409,00	710,00
Sande	-	24,00	24,00
Holmestrand	163,00	764,00	927,00
Horten	512,76	666,00	1 178,76
Sem	1 378,25	858,50	2 236,75
Tønsberg	160,00	754,04	914,04
Sandefjord	340,95	559,00	899,95
Larvik	32,90	419,20	452,12
Kragerø	20,90	490,00	510,90
Arendal	2 141,25	403,00	2 544,25
Haugesund	4 550,08	872,48	5 422,56
Lervik	564,40	101,00	665,40
Vossevangen	651,20	552,00	1 203,20
Vik	156,80	600,00	756,80
Aalesund	1 877,00	1 357,00	3 234,00
Kristiansund	477,71	342,00	819,71
Stenkjær	1 817,15	439,00	2 256,15
Namsos	294,22	337,00	631,22
Kabelvaag	172,29	-	172,29
Hammerfest	27,00	400,00	427,00
II. Tilsammen	18 721,61	16 154,11	34 875,72
Sum av I og II	66 527,52	37 122,14	103 649,66

Nr.	Tabel 27. (Forts.).	B. Ut-		
		Faste lønninger.	Leiehjælp.	Kost.
		Kr.	Kr.	Kr.
I. Kredsfængslerne.				
1	Kristiania	114 649,43	31 933,93	74 750,93
2	Skedsmo	-	-	-
3	Hamar	6 480,00	3 239,46	4 715,27
4	Eker	-	-	-
5	Drammen	8 620,10	60,50	4 406,57
6	Skien	8 731,69	587,70	3 803,42
7	Kristiansand	6 111,64	3 032,49	6 222,55
8	Stavanger A og B	14 777,70	1 830,50	13 630,59
9	Bergen	23 160,58	1 851,00	23 189,42
10	Molde	5 880,26	347,70	749,26
11	Trondhjem A og B	23 303,86	909,80	16 083,00
12	Bodø	6 080,21	1 875,60	7 276,55
13	Tromsø	6 278,40	443,90	3 650,78
14	Vadsø	2 640,00	1 871,60	3 647,39
	I. Tilsammen	226 713,87	47 984,18	162 125,73
II. De større hjælpefængsler.				
15	Fredrikshald	6 280,10	20,20	1 428,48
16	Sarpsborg	5 497,85	44,90	1 286,53
17	Fredrikstad	6 079,96	589,30	3 871,27
18	Moss	5 700,19	131,60	1 978,64
19	Eidsberg	5 784,78	-	1 674,37
20	Kongsvinger	3 739,99	2 785,30	2 001,25
21	Gjøvik	5 680,00	231,00	1 257,57
22	Sel	1 650,00	-	96,00
23	Hønefoss	3 540,10	166,60	1 439,33
24	Nes	2 200,00	105,00	1 173,97
25	Kongsberg	3 465,00	597,00	1 748,47
26	Sande	-	-	-
27	Holmestrand	2 200,10	144,60	756,56
28	Horten	3 740,00	2 090,37	4 144,67
29	Sem	5 280,05	260,20	4 562,82
30	Tønsberg	2 950,12	368,50	1 917,34
31	Sandefjord	2 940,13	163,90	1 035,44
32	Larvik	6 080,00	86,10	1 489,93
33	Kragerø	3 490,13	50,60	371,60
34	Arendal	5 880,11	2 091,90	5 020,04
35	Haugesund	5 218,37	754,60	7 530,40
36	Lervik	2 840,00	356,00	1 213,14
37	Vossevangen	3 540,00	2 075,04	5 727,45
38	Vik	2 640,00	2 265,00	1 741,85
39	Aalesund	5 678,35	2 366,91	5 040,61
40	Kristiansund	5 880,03	58,10	3 845,80
41	Stenkjær	5 233,68	-	1 915,78
42	Namsos	2 163,20	146,70	218,90
43	Kabelvaag	2 840,00	2 296,48	1 196,96
44	Hammerfest	3 540,13	161,10	2 296,57
	II. Tilsammen	121 752,37	20 417,00	67 981,74
	Sum av I og II	348 466,24	68 401,18	230 107,47

gifter.					Nr.
Lys og brænde.	Bygningerne.	Arbejdsdriften.	Andre udgifter.	Tilsammen.	
Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	
64 714,43	56 445,20	16 679,34	34 445,34	393 618,60	1
2 317,20	1 660,21	-	979,64	4 957,05	2
7 131,84	1 525,32	636,42	3 248,33	26 976,64	3
-	4 907,21	-	-	4 907,21	4
3 913,48	457,76	341,83	1 422,21	19 222,45	5
4 292,43	631,82	1 718,70	2 315,18	22 080,94	6
9 506,88	1 556,46	432,34	3 385,85	30 048,21	7
12 780,26	2 235,97	25,65	5 570,87	50 851,54	8
19 952,22	1 936,87	1 614,47	5 209,78	76 914,34	9
3 409,44	2 817,55	42,20	1 653,80	14 900,21	10
20 941,40	8 562,36	11 136,07	6 263,24	87 199,73	11
4 552,80	2 679,79	531,47	4 408,62	27 405,04	12
7 255,99	1 873,58	38,00	2 934,49	22 475 14	13
6 651,83	2 926,10	34,10	2 428,60	20 199,62	14
167 420,20	90 016,20	33 230,59	74 265,95	801 756 72	
3 705,35	1 015,77	-	700,68	13 150,58	15
2 145,21	380,19	135,81	1 924,66	11 425,15	16
3 334,42	1 885,57	229,62	3 371,25	19 361,39	17
3 614,33	1 464,80	87,51	2 178,62	15 155,69	18
1 947,05	1 882,19	253,00	791,39	12 332,78	19
3 690,43	236,30	55,39	572,77	13 081,43	20
4 340,08	1 035,84	10,00	937,17	13 491,66	21
1 388,49	-	-	221,47	3 355,96	22
1 949,23	1 653,46	-	924,68	9 673,40	23
1 980,11	214,59	7,68	406,78	6 088,13	24
2 782,45	650,85	-	1 217,34	10 461,11	25
-	58,00	-	173 58	231,58	26
1 354,75	103,80	-	559,76	5 119,57	27
4 280,65	539,95	-	1 190,22	15 985,86	28
2 736,43	3 009,91	287,95	2 023,23	18 160,59	29
3 610,64	1 142,86	44,35	1 011,92	11 045,73	30
1 800,02	835 94	39,20	995,49	7 810,12	31
4 972,07	4 318,83	4,15	387 89	17 338,97	32
1 109,87	126,94	15,65	490,74	5 655,53	33
3 427,27	753,20	300,77	1 508,24	18 981,53	34
5 563 54	940,20	2 207,84	2 001,78	24 216,73	35
3 442,28	1 838,50	467,83	1 527,53	11 685,28	36
8 572,93	3 307,07	420,54	1 786,71	25 429,74	37
3 309,73	492,05	465,26	1 057,62	11 971,51	38
7 023,85	1 434,54	345,33	3 139,63	25 029,22	39
4 318,28	762,10	102,43	1 138,45	16 105,19	40
1 339,25	90,10	877,89	1 835,02	11 281,72	41
1 587,55	555,34	2,50	631,51	5 305,70	42
5 300,88	8 550,52	3,90	1 108,22	21 296,96	43
1 828,69	463,68	-	1 224,32	9 514,49	44
96 445 83	39 743,09	6 364,60	37 038,67	389 743,30	
263 866,03	129 759,29	39 595,19	111 304,62	1 191 500,02	

Tabel 28. Fortegnelse over de 1 juli 1917 bestaaende smaafængsler.

Beliggenhet.	Antal fange- rum.	Beliggenhet.	Antal fange- rum.	Beliggenhet.	Antal fange- rum.
Akershus amt.		Nedenes amt.		Askvoll	1
Drøbak	4	Risør	4	Fjaler	1
Vestby (Hølen)	2	Tvedestrand	4	Gaular	1
Høland	2	Grimstad	4	Jølster	1
Enebak	2	Lillesand	2	Førde	1
Nes	1	Hornnes	5	Kinn og Vevring	1
Eidsvoll	2	Valle	1	Bremanger	1
Nannestad	2			Selje	1
Hurdal	2			Davik	1
		Lister og Mandals amt.		Eid	1
Hedemarkens amt.		Mandal	6	Hornindal	1
Hof (Solør)	9	Farsund	3	Gloppen	1
Elverum	5	Flekkefjord	4	Stryn	1
Øvre Rendal	1	Øvrebø	1	Søndre Trondhj. amt.	
Tynset	2	Søgne	1	Røros	6
Tolga	2	Bjelland	1		
		Aaseral	1	Nordre Trondhj. amt.	
Kristians amt.		Nord-Audnedal	1	Levanger	7
Lillehammer	5	Sør-Audnedal (Spangereid).	1		
Lesje	2	Lyngdal	1	Nordlands amt.	
Lom	2	Sirdal	1	Brønnøy	2
Nord-Aurdal	15			Hemnes	2
Jevnaker	4	Stavanger amt.		Mo	2
Brandbu	3	Egersund	3	Fauske	2
Nordre Land	2			Saltdal	2
Bratsberg amt.		Nordre Bergenhus amt.		Tromsø amt.	
Porsgrund	3	Jostedal	1	Harstad	2
Brevik	3	Luster	1		
Stathelle	3	Hafslo	3	Finmarkens amt.	
Langesund	5	Aardal	2	Vardø	8
Lunde	1	Lærdal	1	Kautokeino	2
Bø	1	Sogndal	1	Alta	3
Notodden	2	Aurland	1	Karasjok	2
Rjukan	6	Leikanger	1	Tana	2
Gransherad	1	Kyrkjebo	1	Polmak	1
Seljord	2	Lavik	1		
Kviteseid	1	Gulen	1		
Fyresdal	2	Sulen	1		
Mo	1	Hyllestad	1		
Laardal	1				
Vinje	1				
Rauland	1				
				Tils.	219

Tabel 29. Antallet av fanger og fangedage i smaafængslerne i 1917—1918.	Varetægtsfanger.				Straffanger.				Samlet fangetal.				
	Antal fanger.		Antal dage.		Antal fanger.		Antal dage.		Antal fanger.		Antal dage.		
	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	M.	K.	Tils.
Drøbak	44	2	658	36	17	1	93	4	61	3	751	40	791
Vestby (Hølen)	16	-	16	-	-	-	-	-	16	-	16	-	16
Høland	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Nes	1	1	2	2	-	-	-	-	1	1	2	2	4
Eidsvoll	7	-	153	-	1	-	2	-	8	-	155	-	155
Hof (Solør)	9	1	120	164	-	-	-	-	9	1	120	164	284
Elverum	36	-	683	-	28	-	95	-	64	-	778	-	778
Tynset	12	-	117	-	10	-	98	-	22	-	215	-	215
Lillehammer	9	1	168	1	-	-	-	-	9	1	168	1	169
Nord-Aurdal	4	1	96	35	3	-	21	-	7	1	117	35	152
Jevnaker	3	-	3	-	-	-	-	-	3	-	3	-	3
Brandbu	5	-	136	-	-	-	-	-	5	-	136	-	136
Porsgrund	55	1	655	10	10	1	47	1	65	2	702	11	713
Brevik	15	2	96	12	9	-	44	-	24	2	140	12	152
Stathelle	6	-	142	-	4	1	21	20	10	1	163	20	183
Langesund	16	1	137	1	2	-	8	-	18	1	145	1	146
Notodden	34	-	112	-	-	-	-	-	34	-	112	-	112
Rjukan	45	1	334	81	28	-	195	-	73	1	529	81	610
Kviteseid	1	-	3	-	-	-	-	-	1	-	3	-	3
Mo	-	-	-	-	1	-	1	-	1	-	1	-	1
Laardal	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Risør	3	-	47	-	7	-	24	-	10	-	71	-	71
Tvedestrand	3	-	72	-	-	-	-	-	3	-	72	-	72
Grimstad	11	-	41	-	-	-	-	-	11	-	41	-	41
Lillesand	-	1	-	48	-	-	-	-	-	1	-	48	48
Hornnes	11	-	311	-	18	-	507	-	29	-	818	-	818
Valle	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Mandal	14	-	117	-	7	1	45	7	21	1	162	7	169
Farsund	7	-	99	-	3	-	43	-	10	-	142	-	142
Flekkefjord	29	2	281	64	13	-	97	-	42	2	378	64	442
Søgne	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Egersund	32	4	312	67	29	-	275	-	61	4	587	67	654
Lærdal	1	1	5	5	-	-	-	-	1	1	5	5	10
Sogndal	1	-	2	-	-	-	-	-	1	-	2	-	2
Leikanger	3	-	3	-	-	-	-	-	3	-	3	-	3
Gulen	1	-	1	-	-	-	-	-	1	-	1	-	1
Førde	5	-	5	-	-	-	-	-	5	-	5	-	5
Kinn og Vevring	8	-	52	-	-	-	-	-	8	-	52	-	52
Bremanger	2	-	2	-	-	-	-	-	2	-	2	-	2
Selje	-	-	-	-	1	-	2	-	1	-	2	-	2
Røros	11	-	86	-	3	-	9	-	14	-	95	-	95
Levanger	31	1	285	45	42	2	169	22	73	3	454	67	521
Brønnøy	3	1	3	1	-	-	-	-	3	1	3	1	4
Mo	4	1	31	19	-	-	-	-	4	1	31	19	50
Fauske	6	-	12	-	-	-	-	-	6	-	12	-	12
Harstad	-	-	-	-	32	1	230	1	32	1	230	1	231
Vardø	22	3	269	47	60	1	508	9	82	4	777	56	833
Tilsammen	580	25	5 671	638	328	8	2 534	64	858	33	8 205	702	8 907

Tabel 30. Indtægter og utgifter ved smaafængslerne 1917—1918.		Indtægter.	Utgifter.
		Kr.	Kr.
Akershus	amt	-	6 069,22
Hedemarkens	»	33,50	10 750,37
Kristians	»	-	4 839,69
Bratsberg	»	238,74	12 593,22
Nedenes	»	390,00	4 526,77
Lister og Mandals	»	264,00	8 643,70
Stavanger	»	-	1 760,90
Nordre Bergenhus	»	-	137,60
Søndre Trondhjems	»	-	1 859,01
Nordre Trondhjems	»	14,10	1 336,74
Nordlands	»	-	767,30
Tromsø	»	-	875,87
Finmarkens	»	-	4 948,02
Tilsammen		940,34	59 108,41

Tabel 31. Antal tvangsarbeidere.	Opstad tvangs- arbeids- hus.	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Hensittende 1 juli 1917.	186	49	235	69
Tilgang:				
Indsat efter løsgjængerloven				
a) I henhold til dom				
1. personer løslatt paa prøve.	-	-	-	-
2. andre	21	2	23	29
b) Ellers gjenindsat efter løsladelse paa prøve	19	2	21	9
Indsat efter straffelovens § 39	1	-	1	-
Indsat efter lov nr. 3 av 10 april 1915 § 31	3	-	3	-
Kommet tilbake fra sykehus eller sinds- sykeasyl.	2	-	2	20
Gjenindsat efter rømning	-	-	-	-
Kommet tilbake fra fængsel efter avsoning av militærarrest	1	-	1	-
Overflyttet fra andet tvangsarbeidshus.	-	-	-	-
Samlet tilgang	47	4	51	58
Ialt tvangsarbeidere i aaret	233	53	286	127

Tabel 31 (forts.)		Opstad tvangs- arbeids- hus.	Trond- hjems- tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
A v g a n g :					
Løslatt paa prøve		70	7	77	18
Løslatt efter endt tvangsarbeide		47	11	58	19
Overført til sykehus eller sindssykeasyl		5	-	5	23
Overført til fængsel til avsoning av militær- arrest		1	-	1	-
Forsøksvis anbragt utenfor anstalten (indsat etter straffelovens § 39)		-	-	-	-
Rømt		-	1	1	-
Overført til andet tvangsarbeidshus		-	-	-	-
Løslatt paa grund av svangerskap		-	-	-	1
Samlet avgang		123	19	142	61
Antal tvangsarbeidere 30 juni 1918.		110	34	144	66
Samlet antal tvangsarbeidsdage i driftsaaret.		52 967	16 756	69 723	23 915
Daglig middeltal av tvangsarbeidere		145,1	45,9	191,0	65,5
Høieste antal av tvangsarbeidere		187	52	-	73
Laveste antal av tvangsarbeidere		110	34	-	59
Indkommet i juli 1917		5	2	7	5
— i august —		5	-	5	8
— i september —		4	2	6	2
— i oktober —		6	-	6	2
— i november —		5	-	5	4
— i december —		2	-	2	5
— i januar 1918		3	-	3	5
— i februar —		2	-	2	2
— i mars —		5	-	5	3
— i april —		4	-	4	10
— i mai —		5	-	5	4
— i juni —		1	-	1	8
Utgaat i juli 1917		14	1	15	2
— i august —		11	-	11	7
— i september —		10	1	11	7
— i oktober —		12	1	13	5
— i november —		11	3	14	3
— i december —		13	-	13	7
— i januar 1918		9	-	9	6
— i februar —		8	-	8	4
— i mars —		8	4	12	4
— i april —		11	3	14	4
— i mai —		7	4	11	6
— i juni —		9	2	11	6

Tabel 31 (forts.).		Opstad tvangs- arbeids- hus.	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Antal tvangsarbeidere:					
1 juli	1917 om morgenen . . .	186	49	235	69
1 august	— — . . .	177	50	227	72
1 september	— — . . .	171	50	221	73
1 oktober	— — . . .	165	51	216	68
1 november	— — . . .	159	50	209	65
1 december	— — . . .	153	47	200	66
1 januar	1918 . . .	142	47	189	64
1 februar	— — . . .	136	47	183	63
1 mars	— — . . .	130	47	177	61
1 april	— — . . .	127	43	170	60
1 mai	— — . . .	120	40	160	66
1 juni	— — . . .	118	36	154	64
Tabel 32. Tvangsarbeidernes fordeling i klasser 30 juni 1918.		O.	T.	M.	K.
Antal tvangsarbeidere i 1ste klasse		48	3	51	41
«	—«— i 2den «	40	19	59	10
«	—«— i 3dje «	22	12	34	15
Ialt		110	34	144	66
Tabel 33. Disciplinære forseelser og refselsler.		O.	T.	M.	K.
Disciplinære forseelser som har medført refselsler:					
Opsætsighet, ulydighet, upassende opførsel mot funktionærene		11	-	11	2
Rømning og forsøk derpaa		1	-	1	-
Slagsmaal og andet ufredelig forhold til andre tvangsarbeidere		-	-	-	1
Arbeidsvægring		-	-	-	-
Dovenskap, slet arbeide		5	-	5	-
Tyveri		1	-	1	-
Beskadigelse av bygninger og inventar m. v. Anden upassende eller uanstændig opførsel .		4	-	4	-
Ialt		22	-	22	3
Refselsler:					
Nægtelse av beskjæftigelse		1	-	1	-
Berøvelse av enkelte maaltider		2	-	2	1
Inndragning av arbeidspenger		-	-	-	-
Nedsættelse i klasse		2	-	2	-
Indsættelse i enrum for en tid som ikke med- regnes i tvangsarbeidstiden		1	-	1	-
Indsættelse i straffecelle		1	-	1	2
Haardt natteleie		6	-	6	1
Vand og brød		5	-	5	-
Mørk celle		6	-	6	-
Legemlig refselse		1	-	1	-
Ialt		25	-	25	4
Det antal ganger refselse har været ilagt . .		16	-	16	3
Antallet av refsede personer		14	-	14	3
Procent av det samlede tvangsarbeidertal. .		6,0	-	4,9	2,4

Tabel 34. Arbeidsvirksomheten.	Opstad tvangs- arbeids- hus.	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Samlet antal arbeidsdage . . . . . Samlet antal tvangsarbeidsdage uten arbeide Derav: Søn- og helligdage . . . . . Sykedage . . . . . Dage uten arbeide paa grund av arbeidsudygtighet forøvrig . . . . . Dage uten arbeide paa grund av refselse . . . . . Dage uten arbeide av andre grunde	42 960 10 007 8 898 453 - 100 556	13 724 3 032 2 794 22 141 32 43	56 684 13 039 11 692 475 141 132 599	18 152 5 763 4 002 1 636 - 11 114
Av det samlede antal tvangsarbeidsdage ut- gjorde procentvis:				
Arbeidsdagene . . . . . % Tvangsarbeidsdage uten arbeide. . . . . % Derav: Søn- og helligdage . . . . . % Sykedage . . . . . % Dage uten arbeide paa grund av arbeidsudygtighet for- øvrig . . . . . % Dage uten arbeide paa grund av refselse . . . . . % Dage uten arbeide av andre grunde . . . . . %	81,11 18,89 16,80 0,85 - 0,19 1,05	81,90 18,10 16,68 0,13 0,84 0,19 0,26	81,30 18,70 16,77 0,68 0,20 0,19 0,86	75,90 24,10 16,73 6,84 - 0,05 0,48
Av arbeidsdagene anvendtes til arbeide: for arbeidshuset selv . . . . . derav for gaardsbruket (for Trondhjem Mæ- resmyren) . . . . . for fængsler . . . . . for andre offentlige indretninger . . . . . for kommunale indretninger . . . . . forøvrig	31 742 12 400 - 119 - 11 090	5349 2 735 - 234 - 8 141	37 091 15 135 - 353 - 19 240	3 216 - 4 380 1 155 50 9 351
Av det samlede antal arbeidsdage utgjorde procentvis:				
Arbeidsdagene for arbeidshuset selv . . . . . % derav for gaardsbruket (for Trondhjem Mæresmyren) . . . . . % — for fængsler . . . . . % — for andre offentlige ind- retninger . . . . . % — for kommunale ind- retninger . . . . . % — forøvrig . . . . . %	73,88 28,86 - 0,28 - 25,84	38,97 19,93 - 1,71 - 59,32	65,44 26,70 - 0,62 - 33,94	17,72 - 24,13 6,36 0 28 51,51

Tabel 34 (forts.).	Opstad tvangs- arbeids- hus.	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Antal tvangsarbeidere som gjennomsnittlig daglig arbeidet i følgende arbeids- grener:				
Snekkerarbeide	15 0	8,7	23,7	-
Leketøisarbeide	4,4	2,7	7,1	-
Kurv- og spaanarbeide	4,0	-	4,0	-
Dreierarbeide	1,5	0,3	1,8	-
Bødkerarbeide	-	1,0	1,0	-
Smed- og mekanisk arbeide	5 2	-	5,2	-
Blikkenslagerarbeide	0,3	0,1	0,4	-
Malerarbeide	2,0	1,9	3,9	-
Skomaker- og salmakerarbeide	9,5	3,3	12,8	-
Skrædderarbeide	1,8	2,1	3,9	-
Spinding, strikking, vævning m. v.	-	-	-	34,3
Dunrensing	-	1,8	1,8	-
Børste- og mattearbeide samt uld — og drevplukking	2,6	5,7	8,3	-
Stenhuggerarbeide	2,7	-	2,7	-
Kjøkkenarbeide	7 6	0 2	7 8	4 1
Som	-	-	-	10,2
Reparasjon av klær	2,6	-	2,6	-
Vask	4,1	-	4,1	4,5
Rengjøring	8,1	4,3	12,4	2,6
Vedhugging og torvskjæring	11,96	2,7	14,66	-
Fyrbøterarbeide	1,8	-	1,8	-
Mur-, gravnings- og planeringsarbeide	12,76	0,2	12,96	-
Jorddyrkningsarbeide	39,8 ¹⁾	9,0 ²⁾	48,8	-
Diverse arbeider	3,58	1,1	4 78	4 1
Bruttoinntægt av arbeidsdriften ³⁾ . . . . . kr.	128 621,91			
Utgifter ved arbeidsdriften . . . . . »	55 943,85			
Nettoinntægten av arbeidsdriften . . . . . »	72 678,06			
Gjennomsnittlig nettoinntægt pr. tvangs- arbeider aarlig . . . . . »	500,88			
Gjennomsnittlig nettoinntægt pr. tvangs- arbeider for virkelige arbeidsdage . . . . . »	1,69			
Antal tvangsarbeidere som har været tilstaaet arbeidspenger	225			104
De tilstaaede arbeidspenges samlede beløp	3 568,12	4)		1 134,85
Beløpet av arbeidspenger som tilkom tvangs- arbeiderne ved aarets utgang	3 025,04			865,55
Antal tvangsarbeidere som i aarets løp har anvendt arbeidspenger til hjelp for slegt- ninger m. v.	46			28
Det samlede beløp som er anvendt paa denne maate	467,00			147,94

1) Gaardsarbeide og nydyrkning.

2) Herunder alt arbeide vedkommende Mæresmyren.

3) For Trondhjems tvangsarbeidshus og Arbeidshuset for Kvinder foreligger ikke særskilt regnskap for tvangsarbeiderne, se tabel 5.

4) For Trondhjems tvangsarbeidshus foreligger ikke særskilt opgave, se tabel 5.

Tabel 35. Brevveksling og besøk.	Opstad tvangs- arbeids- hus.	Trond- hjems tvangs- arbeids- hus.	Mænd til- sammen.	Arbeids- huset for Kvinder.
Antal brev sendt av tvangsarbeiderne . . .	643	146	789	517
Antal brev indløpet til tvangsarbeiderne . .	743	172	915	410
Antal besøk	10	3	13	172
Antal tvangsarbeidere som har sendt brev .	223	29	252	110
Antal tvangsarbeidere som har faat brev . .	223	32	255	91
Antal tvangsarbeidere som har mottat besøk	10	2	12	56
Antal tvangsarbeidere som hverken har skre- vet eller faat brev eller mottat besøk .	64	19	83	14
De sidst anførte tvangsarbeidere utgjør føl- gende procent av det samlede antal tvangsarbeidere	27,5	35,8	29,0	11,0

Tabel 36. Kosten.	O.	T.	M.	K.
Dage med almindelig kost med mellemfrokost	49 174	1)		19 499
— » — » uten —	3 668			4 264
— med berøvelse av enkelte maaltider .	-			10
— med vand og brød	29			-
— med sykekost	96			142
Portioner av kosttillæg til utearbeidere . .	25 490			
Ekstraforpleininger utenfor dem som er for- ordnet av lægen				245
Den daglige utgift til kost pr. tvangsarbeider kr.	1,17	1,45	1,28	1,06

Tabel 37. Sykestatistikk for Opstad tvangsarbeidshus. 2)

Tilbakeiggende fra forrige aar	1
Tilkommet i aaret	95
Samlet antal tilfælder	96
Derav: Epidemiske og andre smittomme sygdommer	1
Andre indvortes sygdommer	82
Kirurgiske sygdommer og hudsygdommer	11
Sindssyggdommer	2
Utgaat helbredet	86
— i bedring	7
— uhelbredet	3
Døde	-
Tilbakeiggende ved aarets utgang	-
Syggdommen opstaat før indkomsten	26
— » — efter —	70
Syggdomstilfælder antagelig foraarsaket ved ophold i tvangsarbeidshuset	-
Samlet antal sykedage	650
Middeltal av sykedage paa hvert tilfælde	6,77
— av syke pr. dag	1,8
Dette antal utgjør følgende procent av det daglige middeltal av tvangs- arbeidere	1,2
Det samlede antal syggdomstilfælder falder paa følgende antal syke tvangsarbeidere	67
Dette antal utgjør følgende procent av det samlede antal tvangsarbeidere	28,8

1) For Trondhjems tvangsarbeidshus foreligger ikke særskilt opgave for tvangsarbeidere, se tabel 18.

2) For Trondhjems tvangsarbeidshus og Arbeidshuset for Kvinder foreligger ikke særskilt opgave.

Tabel 38. Indtægter og utgifter ved Opstad tvangsarbeidshus.¹⁾

	Kr.
<i>A. Indtægter.</i>	
Arbeidsdriften	128 621,91
Gaardsbruket	39 372,72
Bidrag fra hjemstavnskommunerne	15 334,80
Forskjellige inntægter	3 988,67
Tilsammen	187 318,10
<i>B. Utgifter.</i>	
Lønninger	105 705,57
Leiehjelp	7 939,76
Kost	62 168,51
Klær	9 553,70
Utgifter ved arbeidsdriften	55 943,85
Lys, brænde, elektrisk kraft	64 829,86
Renhold	7 717,79
Sykeutgifter	994,47
Understøttelse	4 553,54
Inventar	2 932,28
Bygningerne	8 592,89
Utgifter ved gaardsbruket	43 505,46
Forskjellige utgifter	15 353,80
Ekstraordinært:	
Bygning av nyt fjøs	998,91
— » » skolehus	16 891,71
— » » funksjonærbolig	41 845,31
Tilsammen	449 527,91
Tilskud av statskassen	262 209,81
Ordinære utgifter pr. tvangsarbeider aarlig:	
Lønninger	728,50
Leiehjelp	54,72
Kost	428,45
Klær	65,84
Lys, brænde, elektrisk kraft	446,79
Renhold	53,19
Sykeutgifter	6,85
Understøttelse	31,38
Inventar	20,21
Bygningerne	59,22
Utgifter ved gaardsbruket	299,83
Forskjellige utgifter	105,82
Paa disse konti tilsammen	2 300,80
hvilket daglig pr. tvangsarbeider utgjør	6.30
Av foranstaaende utgifter er dækket:	
a. aarlig pr. tvangsarbeider	
ved utbytte av arbeidsdriften	500 88
» — » gaardsbruket	271,35
» bidrag fra hjemstavnskommunerne	105,68
» forskjellige inntægter	27 49
» tilskud av statskassen	1 395,40
b. daglig pr. tvangsarbeider	
ved utbytte av arbeidsdriften	1,37
» — » gaardsbruket	0,74
» bidrag fra hjemstavnskommunerne	0,29
» forskjellige inntægter	0,08
» tilskud av statskassen	3,82

¹⁾ Angaaende inntægter og utgifter ved Trondhjems tvangsarbeidshus og Arbeids-
huset for Kvinder henvises til tabel 10 med note og opplysningene s. 30.

Tabel 39. De efter dom indkomne tvangsarbeideres forseelser. (1. juli — 31. december 1917).	Opstad tvangsarbeidshus.	Trondhjemstvangsarbeidshus.	Mænd tilsammen.	Arbeidshuset for Kvinder.	Procentvis.	
					M.	K.
Løsgjængerlovens § 2	1	-	1	-	7,14	-
—>— § 4	1	1	2	10	14,28	90,91
—>— § 16	6	1	7	1	50,00	9,09
—>— § 16 og 19	1	-	1	-	7,14	-
—>— § 17	1	-	1	-	7,14	-
—>— § 19	2	-	2	-	14,28	-
Ialt	12	2	14	11		

Tabel 40. Indsættelsestiden for de efter dom indkomne tvangsarbeidere. (1. juli — 31. december 1917).	O.	T.	M.	K.	Procentvis.	
					M.	K.
Tvangsarbeide i 6 mdr.	-	-	-	-	-	-
—>— i 1 aar	-	-	-	1	-	9,09
—>— i 18 mdr.	6	1	7	1	50,00	9,09
—>— i 2 aar	1	-	1	1	7,14	9,09
—>— i 3 —	5	1	6	6	42,86	54,55
—>— i 4 —	-	-	-	-	-	-
—>— i 5 —	-	-	-	-	-	-
—>— i 6 —	-	-	-	2	-	18,18
Ialt	12	2	14	11		

Tabel 41. De efter dom indkomne tvangsarbeideres alder. (1. juli — 31. december 1917).	O.	T.	M.	K.	Procentvis.	
					M.	K.
16—17 aar	-	-	-	-	-	-
18—20 —	-	-	-	1	-	9,09
21—24 —	2	-	2	3	14,28	27,27
25—29 —	2	-	2	4	14,28	36,37
30—39 —	4	1	5	2	35,72	18,18
40—49 —	3	1	4	-	28,57	-
50—59 —	-	-	-	1	-	9,09
60—69 —	1	-	1	-	7,14	-
70 aar eller mere	-	-	-	-	-	-
Ialt	12	2	14	11		

Tabel 42. De efter dom indkomne tvangsarbeideres egteskabelige stilling. (1. juli — 31. december 1917).	Opstad tvangsarbeidshus.	Trondhjemstvangsarbeidshus.	Mænd tilsammen.	Arbeidshuset for Kvinder.	Procentvis.	
					M.	K.
Ugifte	5	1	6	9	42,86	81,82
Gifte som hadde barn	4	1	5	-	35,72	-
Gifte uten barn	1	-	1	1	7,14	9,09
Enkemænd eller enker som hadde barn	-	-	-	-	-	-
Enkemænd eller enker uten barn	1	-	1	-	7,14	-
Fraskilte som hadde barn	1	-	1	-	7,14	-
Fraskilte uten barn	-	-	-	1	-	9,09
Ialt	12	2	14	11		

Tabel 43. De efter dom indkomne tvangsarbeideres fødeland. (1. juli — 31. december 1917).	O.	T.	M.	K.	Procentvis.	
					M.	K.
Norge	10	2	12	11	85,71	100,00
derav av kvænsk herkomst	-	-	-	-	-	-
— » lappisk —	-	-	-	-	-	-
— « blandet —	-	-	-	-	-	-
Sverige	1	-	1	-	7,14	-
Finland	-	-	-	-	-	-
Andre land	1	-	1	-	7,14	-
Ialt	12	2	14	11		

Tabel 44. De efter dom indkomne tvangsarbeideres bosted. (1. juli — 31. december 1917).	O.	T.	M.	K.
I. Kjøpstæder og ladesteder.				
Kristiania	8	-	8	10
Tønsberg	1	-	1	-
Bergen	-	1	1	-
Kristiansund	1	-	1	-
Byerne ialt	10	1	11	10
II. Landdistrikter.				
Nordlands amt	-	-	-	1
Landdistrikterne ialt	-	-	-	1
Hele riket	10	1	11	11
III. Sverige	-	-	-	-
IV. Finland	-	-	-	-
V. Andre land	-	-	-	-
VI. Intet fast bosted	2	1	3	-
Ialt	12	2	14	11

Tabel 45. Kriminalasylets indtægter og udgifter i 1917—1918.	Kr.
<i>A. Indtægter.</i>	
Kurpenger og godtgjørelse for klær til de syke	15 602,58
Arbeidsdriften	5 031,77
Forskjellige indtægter	210,80
Tilsammen	20 845,15
<i>B. Utgifter.</i>	
Lønninger	24 239,11
Leiehjælp	2 006,74
Kost	23 708,13
Klær	1 083,11
Lys	261,91
Brænde	7 192,70
Renhold	2 458,69
Inventar	1 282,29
Bygningerne	2 965,19
Arbeidsdriften	2 890,59
Forskjellige utgifter	2 344,12
Tilsammen	70 432,58
Tilskud av statskassen	49 587,43

Tabel 46. Forsorgsforeningerne 1917.

	Antal medlemmer.		Beholdning ved aarets begyndelse.	Indtægt.						Utgift.				Beholdning ved aarets slutning.
	Livsvarige.	Aarlig betalende.		Bidrag av statskassen.	Bidrag fra landsfængslerne. ¹⁾	Gaver og medlemsbidrag.	Renter.	Forskjellige indtægter.	Samlet indtægt.	Understøttelser.	Administration.	Forskjellige udgifter.	Samlet udgift.	
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Foreningen til forsorg og beskyttelse av de fra Kristiania strafarbeidsanstalter løslatte forbrydere ²⁾			7 347,01	-	1 568,00	-	-	78,00	1 646,00	3 543,59	160,00	52,75	3 756,34	5 236,67
Kristiania fængselselskap ³⁾			¹⁰⁾ 8 424,01	-	-	163,00	-	-	168,00	1 600,00	-	-	1 600,00	6 992 01
Kristiania forsorgsforening (efter sammenslutningen av de 2 foran nevnte foreninger ³⁾) . .	62	398	12 384,93	4 000,00	3 544,00	1 817,00	555,35	541,63	10 457,93	11 099,83	490,00	324,30	11 914,13	10 928,78
Fredrikshald forsorgsforening ³⁾		26	-	150,00	-	152,00	-	-	302,00	50,00	-	13,90	63,90	238,10
Sarpsborg forsorgsforening (tidligere Smaalenes amt) ⁴⁾	Ikke opgit.	Ikke opgit.	3 191,08	-	-	90,00	151,13	-	241,18	124,40	50,00	54,10	228,50	3 203,76
Fredrikstad forsorgsforening ⁴⁾	27	63	952,08	-	-	1 225,00	23,17	-	1 248,17	436,05	224,90	-	660,95	1 539,30

Hamar distrikts fængsels- selskap ⁴⁾	3	37	2 798,89	50,00	-	35,00	133,74	-	218,74	36,00	15,00	21,95	72,95	2 944,68
Drammens forsorgsfor- ening ⁵⁾	-	96	66,64	250,00	-	703,10	3,50	-	956,60	183,20	-	93,23	276,43	746,81
Tønsberg og omegns fæng- selselskap ⁴⁾	40	33	-	-	-	4 272,00	99,03	-	4 371,03	-	-	31,33	31,33	4 339,70
Larviks forsorgsforening ⁴⁾	-	51	3 091,96	50,00	-	166,00	125,78	-	341,78	19,50	-	45,62	65,12	3 368,62
Skien og omegns forsorgs- forening ⁶⁾	133		-	-	-	1 328,25	-	-	1 328,25	-	-	271,00	271,00	1 057,25
Kragerø forsorgsforening ⁷⁾	Ikke opgit.	Ikke opgit.	-	-	-	190,00	3,89	-	193,89	-	-	60,00	60,00	133,89
Flekkefjord forsorgsfor- ening ⁸⁾	30		-	-	-	179,00	-	6,50	185,50	6,50	-	1,65	8,15	177,35
Stavanger forsorgsfor- ening ⁹⁾	12	84	2 111,04	1 300,00	-	1 663,00	98,18	-	3 061,18	1 915,17	50,00	144,77	2 109,94	3 062,28
Bergens fængselselskap ⁴⁾	18	125	^{11 12)} 14 745,73	1 500,00	-	3 777,00	641,58	5 764,53	11 683,11	6 034,64	1 700,00	4 132,13	11 866,77	^{11 12)} 14 562,07
Molde og Romsdals for- sorgsforening ⁴⁾	22	202	682,49	100,00	-	228,00	33,31	60,94	422,25	57,00	26,07	4,05	87,12	1 017,62
Kristiansunds og Nord- mørs forsorgsforening ¹⁾	20	60	330,87	200,00	-	1 417,00	-	1,23	1 618,23	1 373,60	105,00	120,50	1 599,10	350,00
Trondhjems forsorgsfor- ening ³⁾	6	130	¹³⁾ 26 701,29	1 500,00	312,00	1 847,00	1 318,62	415,82	5 393,44	3 948,79	374,60	210,25	4 533,64	¹³⁾ 27 561,09
Tromsø amts forsorgsfor- ening ⁴⁾	1	114	1 364,27	150,00	-	95,00	37,69	-	282,69	433,40	-	342,35	775,75	871,21

Forsorgsforeningerne 1917.

¹⁾ Kr. 8,00 for hver løslatt fange, jfr. res. 24de juli 1858. ²⁾ 1ste januar—30te juni 1917. ³⁾ 1ste juli 1917—30te juni 1918. ⁴⁾ 1ste januar—31te december 1917. ⁵⁾ 1ste oktober 1917—30te september 1918. ⁶⁾ 14de mars—31te december 1917. ⁷⁾ 10de mars—31te december 1917. ⁸⁾ 7de februar—31te december 1917. ⁹⁾ 1ste januar 1917—30te juni 1918. ¹⁰⁾ Heri er medregnet selskapets fond, kr. 1 300,00. ¹¹⁾ I beløpet er indbefattet en pantobligation paa kr. 10 000,00 som er selskapets grundfond. ¹²⁾ Heri er medtatt arbeidskontorets beholdning, kr. 284,47. ¹³⁾ I beløpet er indbefattet 2 pantobligationer paa tilsammen kr. 25 600,00.

Trykt 1920 (forts. suite :

- Nr. 181. Forsikringselskaper 1918. (*Sociétés d'assurances.*)
 — 182. Norges fiskerier 1916. (*Grandes pêches maritimes.*)
 — 183. Norges fiskerier 1917. (*Grandes pêches maritimes.*)
 — 184. Veterinærvesenet og kjøttkontrollen 1918. (*Le service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
 — 185. Sinnssykeasylenes virksomhet 1917. (*Hospices d'aliénés.*)
 — 186. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1916. (*Rapport sur l'état sanitaire et médical.*)
 — 187. Norges telegrafvesen 1918/19. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
 — 188. Kriminalstatistikk 1915 og 1916. (*Justice criminelle*)
 — 189. Kommunevalgene 1919. (*Élections en 1919 pour les conseils communaux et municipaux.*)
 — 190. Alkoholstatistikk 1918—1919. (*Statistique de l'alcool.*)
 — 191. Fattigvesenet 1916 og 1917. (*Assistance publique.*)
 — 192. Civil rettspleie 1916, 1917 og 1918. (*Justice civile.*)
 — 193. Rekruttering 1916. (*Recrutement.*)
 — 194. Private aktiebanker 1919. (*Banques privées par actions.*)

**Norges Offisielle Statistikk, rekke VII.
 (Statistique Officielle de la Norvège, série VII.)**

Trykt 1921 :

- Nr. 1. Skolevesenets tilstand 1919. (*Instruction publique.*)
 — 2. Folkemengdens bevegelse 1917. (*Mouvement de la population.*)
 — 3. Sundhetstilstanden og medisinalforholdene 1917. (*Rapport sur l'État sanitaire et médical.*)
 — 4. Sinnssykeasylenes virksomhet 1918. (*Hospices d'aliénés.*)
 — 5. Industristatistikk 1918. (*Statistique industrielle.*)
 — 6. Norges sparebanker 1919. (*Caisses d'épargne.*)
 — 7. Norges kommunale finanser 1916/17. (*Finances des communes.*)
 — 8. Sykeforsikringen 1919. (*Assurance-maladie.*)
 — 9. Lønninger 1920. (*Gages et salaires.*)
 — 10. Norges skibsfart 1919. (*Navigation.*)
 — 11. Sjømannsforsikringen 1918. Fiskerforsikringen 1919. (*Assurances contre les accidents des marins. Assurances contre les accidents des marins pêcheurs.*)
 — 12. Jordbrukstelingen 1 januar 1918. Annet hefte. Arealet og dets anvendelse m. v. Oversikt over tellingens resultater. (*Recensement agricole du 1er janvier 1918. II. Étendue des exploitations, superficie cultivée. Aperçu général, etc.*)
 — 13. Husholdningsregnskap sept. 1918—sept. 1919. (*Budgets de familles de sept. 1918 à sept. 1919.*)
 — 14. Norges bergverksdrift 1918. (*Mines et usines.*)
 — 15. Ulykkesforsikringen 1918. (*Assurances contre les accidents du travail.*)
 — 16. Norges jernbaner 1919/20. (*Chemins de fer norvégiens.*)
 — 17. Fengselsstyrelsens årbok 1917. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1917.*)
 — 18. Norges postvesen 1920. (*Statistique postale.*)
 — 19. Norges handel 1919. (*Commerce.*)
 — 20. Fagskolestatistikk 1917/18—1919/20. (*Écoles professionnelles.*)
 — 21. Norges telegrafvesen 1919/20. (*Télégraphes et téléphones de l'État.*)
 — 22. Veterinærvesenet og kjøttkontrollen. (*Le service vétérinaire et l'inspection de la viande.*)
 — 23. Forsikringselskaper 1919. (*Sociétés d'assurances.*)

Trykt 1921 (forts. *suite*):

- Nr. 24. Norges fiskerier 1918. (*Grandes pêches maritimes.*)
- 25. Utvandringsstatistikk. (*Statistique de l'émigration.*)
- 26. Skolevesenets tilstand 1916. (*Instruction publique.*)
- 27. Rekruttering 1917. (*Recrutement.*)
- 28. Private aktiebanker 1920. (*Banques privées par actions.*)
- 29. Norges skibsfart 1920. (*Navigation.*)
- 30. Fængselsstyrelsens aarbok 1918. (*Annuaire de l'Administration générale des prisons 1918.*)

Det Statistiske Centralbyrå har dessuten bl. a. utgitt følgende verker:

- Statistisk Årbok for kongeriket Norge. Senest utkommet: 40de årgang 1920. Kristiania 1921. (*Annuaire statistique de la Norvège.*)
- Meddelelser fra det Statistiske Centralbyrå. Senest utkommet: 39te bind 1921. Kristiania 1921. (*Journal du Bureau Central de Statistique.*)
- Månedsopgaver over vareomsetningen med utlandet 1920. Ottende bind. Kristiania 1921. (*Bulletin mensuel du commerce extérieur en 1920. Huitième année.*)
- Norges civile, geistlige og judicielle Inndeling 1ste oktober 1917. Kristiania 1917. (*Les divisions civiles, ecclésiastiques et judiciaires du royaume de Norvège le 1er octobre 1917.*)
- Fortegnelse over Norges Officielle Statistik m. v. 1828—31 december 1910. Kristiania 1889 og 1913. (*Catalogue de la Statistique officielle.*)
- Statistiske Oversigter 1914. Kristiania 1914. (*Résumé rétrospectif 1914.*)

Samtlige verker er til salgs hos H. Aschehoug & Co., Kristiania.

Av «Norges handel», årgangene 1911, 1912, 1913 og 1915, er byråets beholdning meget knapp, hvorfor man vilde være takknemlig for å få overlatt eksemplarer av disse årganger.

29 desember 1921.